Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 522 Wydanie P Poznań, wtorek dnia 10 listopada 1936 Rok 31

Poznań, 9 listopada.

Polska „mocarstwowość" w Gdańsku

Opinja polska została poruszona wypadkami pobicia Polaków w Gdańsku. Jakiż obrót wzięła sprawa? O pobiciach poinformowała Polska Agencja Telegraficzna, donosząc równocześnie o energicznej interwencji komisarza generalnego R. P. w senacie wolnego miasta w tej sprawie.

Było doniesienie urzędowe. Ale to urzędowe zapewnienie o konieczności i rzeczywistem podjęciu „energicznego kroku" polskiego zostało storpedowane komentarzem Polskiej Informacji Politycznej inspirowanej przez ministerstwo spraw zagranicznych!

„W ostatnich dniach — pisze „Polska Informacja Polityczna" — zaszedł na terytorjum wolnego miasta incydent, wyrażający się w napaści na obywateli gdańskich narodowości polskiej. Fakt wywołał zupełnie zrozumiałą i słuszną reakcję ze strony opinji polskiej.

„Nie możemy jednak zamykać oczu na to, że równocześnie wiele czynników, nie mających nic wspólnego ani z rządem polskim, ani też z prawdziwemi poczuciami i interesami narodu polskiego, usiłuje obecnym trudnościom nadać charakter konfliktu, mającego znacznie szersze podłoże.

„Postępowanie rządu polskiego w obliczu incydentów o charakterze lokalnym, o ile nie przybierają one formy planowo zorganizowanej akcji, było i będzie zawsze regulowane zależnie od stanowiska i postępowania czynnika miarodajnego, t. j. w danym wypadku władz wolnego miasta.

„Jeżeli pomiędzy senatem a organami rządu polskiego na terenie wolnego miasta utrzymany zostanie stosunek, który pozwolił dotychczas regulować szereg trudności w drodze wzajemnego porozumienia, to sprawy gdańskie będą mogły istotnie przestać być strawą dla międzynarodowej sensacji."

A więc Polska Agencja Telegraficzna ogłosiła komunikat, za nią uderzyła w ostry ton prasa prorządowa, a półurzędowa Polska Informacja Polityczna przywołała wszystkich do porządku, bo regulatorem ma być postępowanie władz gdańskich...

Posłuchajmy, co napisał organ senatu, „Danziger Vorposten" z dnia 6 bm.:

„Na zakończenie tej walki prasowej pomiędzy Polską a Gdańskiem, możemy z pełnem zadowoleniem stwierdzić, że z tego bezkrwawego boju wyszedł Gdańsk jako zwycięzca bezwzględny.

„Prasa polska niebardzo zręcznie wywiązała się z zadania, które — wypowiadamy to otwarcie — zupełnie jawnie nałożyła na nią wyższa polityka polska.

„Z zadowoleniem stwierdzamy, że wczorajsze oświadczenie i zawarte w niem słowa, podane przez agencję, stojącą blisko polskiego ministerstwa spraw zagranicznych, witamy, jako wyraz polskiego zamiaru niewyzyskiwania posiadanego z ramienia Genewy mandatu, jako pozoru do umacniania pozycji polskiej w Gdańsku.

„Podkreślamy z naciskiem, że podobnie, jak wyzyskaniem zajść w Schoenebergu stało się zwykłym „wpadunkiem", tak i dalsze podobne usiłowania muszą się nieszczęśliwie skończyć, przed czem musimy przestrzec."

Tak przemawia Gdańsk do Polski! Przestroga! Upomina! Ocenia ofensywę prasową jako nieudolną. Ma chyba na myśli prasę prorządową.

Na szczęście Gdańsk z takiem lekceważeniem nie może się wyrażać o społeczeństwie polskiem, o tej prasie polskiej, która oddawna ma swój ustalony punkt patrzenia na sprawy gdańskie, która przestrzegała rząd polski przed następstwami jego polityki w stosunku do wolnego miasta.

Dla tych, którzy śledzą oddawna polską politykę niemocy w Gdańsku, nie jest niespodzianką taki koniec zajść, że osadzeni w więzieniu Polacy „zdeklarowali" się jako Niemcy.

Nie pierwszy to taki wypadek. Głośna sprawa śp. Skiby podobnie się skończyła. Wdowa po zmarłym Polaku śp. Skibie „wyparła się" polskości, chociaż redakcja jednego z pism warszawskich zebrała dla niej, jako ofiary teroru 9 tysięcy złotych.

Więziony „wypiera się" polskości, tak bowiem jest „chroniony" umowami polsko-gdańskiemi, że ze względu na chleb musi należeć do organizacji hitlerowskiej. W danym właśnie wypadku pobici należeli do „N. S. Hago", gdyż od tego zależał ich zarobek.

Są to — powtarzamy — skutki polskiej polityki niemocy, która nie chciała słyszeć przestróg, która nie sprzeciwiała się temu, że Gdańsk zaprowadził u siebie taki stan prawny, iż przedstawiciel Polski nie może swobodnie wykonywać nawet prostych czynności konsularnych, bo udających się pod jego opiekę karzą za to sądy gdańskie.

Delegata komisarjatu generalnego R. P. w Gdańsku, badającego zajścia na miejscu, wyprasza sołtys ze wsi, bo czynność konsularna owego delegata komisarjatu jest — jak pisze „Vorposten" — „eine klare Verletzung der Rechtslage in Danzig".

„Jawnem pogwałceniem stanu prawnego" według hitlerowców jest to, że przedstawiciel Polski zatroszczył się o Polaków. Do tego doszło! Takie są skutki polskiej „mocarstwowości" w Gdańsku. Polacy gdańscy żyją jednak nadzieją, że społeczeństwo polskie takiego stanu rzeczy u ujść Wisły na dalszą metę nie uzna.

Czas największy, by się w Polsce skończyła polityka, która nietylko zawodzi ludność polską, żyjącą w Gdańsku w tak trudnych warunkach, ale która ponadto szkodzi najżywotniejszym interesom państwa polskiego, jego mocnej pozycji nad morzem.

E. P.

Walki w śródmieściu Madrytu

Paryż. (PAT). Wedle ostatnich informacyj, jakie podaje niedzielna wieczorna prasa paryska, sytuacja w Madrycie przedstawia się jak następuje: Na ulicach toczą się jeszcze walki, gdyż milicjanci usiłują za wszelką cenę powstrzymać pochód wojsk gen. Franco. Powstańcy zmuszeni są do mozolnego zdobywania ulicy za ulicą. Obrońcy miasta wznieśli na ulicach barykady.

Wojska gen. Franco zajmują obecnie po przejściu mostu na Manzanares dzielnicę parkową. Definitywny atak na Madryt nastąpi od strony północno-zachodniej, gdzie działa kolumna gen. Yagua w okolicy Casa del Campo. Oddziały powstańcze zajęły od południa przedmieście Vallecas, przecinając komunikację z Walencją. W części północno-wschodniej miasta znajduje się strefa, do której chroni się ludność, gdyż w myśl proklamacji rozrzuconych z samolotów gen. Franco będzie się starał oszczędzić tę dzielnicę.

Londyn. (Tel. wł.) Agencja Reutera donosi z Lizbony: Z północnego zachodu wojska płk. Castejon wkroczyły do Madrytu i obsadziły po krwawej walce uniwersytet i szpital miejski

Przedmieścia obsadzone

Z różnorodnych wiadomości o walkach o Madryt niezbicie wynika, że wojska narodowe obsadziły wszystkie przedmieścia stolicy.

Powolny marsz naprzód

Gen. Queipo del Llano omawiając w niedzielę wieczorem położenie na frontach wzywał do cierpliwości, gdyż dalszy marsz naprzód odbywać trzeba bardzo ostrożnie, aby uniknąć niemiłych niespodzianek. Czerwoni posiadają bardzo dobrze rozbudowane pozycje. Wszystkie kolumny wojsk narodowych muszą odbywać marsz wspólnie. W każdym razie oczekiwać należy jutro lub pojutrze ważnych wydarzeń Madrycie.

Pałac królewski zdobyty

Teneryfa. (PAT). Radjostacja powstańcza ogłasza w godzinach wieczornych komunikat, że powstańcy nadal posuwają się w głąb Madrytu, wśród zaciekłych walk ulicznych. Według ostatnich, nie potwierdzonych jeszcze wiadomości, oddział płk. Yague zdobył pałac królewski.

Odcięto drogi do Walencji

Rabat (PAT) Radjostacja Jerez de la Fronteira opublikowała dziś zrana komunikat, że wojska płk. Monasterio odcięły drogi, prowadzące do Walencji.

Burgos (tel wł.) Wojska powstańcze zablokowały szosę prowadzącą z Madrytu do Walencji.

Hiszpańska republika rad?

Paryż. (ATE) Według informacyj ze źródeł powstańczych ambasador sowiecki w Madrycie Mojżesz Rosenberg wywiera nacisk na rząd czerwony w kierunku proklamowaniach w okręgach znajdujących się pod jego władzą, hiszpańskiej republiki rad.

Zaburzenia w Bercelonie

Z Barcelony donoszą o zaburzeniach i walkach między anarchistami i komunistami. Sytuacja jest tak naprężona, że nawet członkowie rządu czerwonego, bawiący w Barcelonie, są zagrożeni. Władze katalońskie zarządziły wzmocnienie straży osobistej prezydenta Azany.

Położenie wewnętrzne Francji

OBRADY SOCJALISTÓW

Paryż (Tel wł.) Na posiedzeniu rady narodowej partji socjalistycznej pod przewodnictwem min. Salengro zabierali głos przedstawiciele różnych odcieni tej partji. Odpowiadał mu min Vincent Auriol, który zapowiedział wydanie dekretu, usuwającego niewygodnych dla obecnego gabinetu urzędników.

Dłuższe przemówienie wygłosił premjer Blum, zastanawiając się głównie nad zagadnieniami polityki zagranicznej, poczem zgromadzeni jednogłośnie wyrazili votum zaufania dla rządu.

W czasie obrad nadszedł list komunistów, podający nazwiska członków, mających wejść w skład komitetu porozumiewawczego, zaproponowanego przez komisję administracyjną partji socjalistycznej. We wspomnianem piśmie komuniści domagają się poniechania akcji neutralności wobec Hiszpanji, oraz wyraża nadzieję, że socjaliści zgodzą się na zwołanie „narodowej konferencji jedności, która przygotuje grunt dla przyszłego kongresu zjednoczonych partyj socjalistycznej i komunistycznej".

GRUPA FLANDINA

Paryż (ATE). Grupa „Alliance Democratique" odbywa doroczny swój zjazd w Bourges.

Przewodniczący stronnictwa, b. premjer i min. spraw zagr. Flandin, wygłosił dłuższe przemówienie, w którem wypowiedział się przeciw uchyleniu paktu francusko-sowieckiego i rokowaniom z Niemcami, a za usunięciem różnic, dzielących Francję i Włochy.

Flandin poruszył również zagadnienie stosunków polsko-francuskich, podkreślając konieczność jeszcze większego zacieśnienia przyjaźni, łączącej oba kraje. W końcu stwierdził, że polityka francuska nie jest skierowana przeciwko jakiemukolwiek państwu, a więc nie jest zwrócona przeciwko Niemcom.

Manifestacja narodowej Rumunji

Wiedeń. (Tel. wł.) W stolicy rumuńskiej odbył się w niedzielę olbrzymi zjazd członków i organizacyj młodzieży rumuńskiej partji narodowo - chrześcijańskiej. Przy tej okazji odbyła się w Bukareszcie olbrzymia manifestacja, w której wzięli udział obaj przywódcy partji, Goda i Cuza. Około sto tysięcy członków, młodzieży itd., przybyłych z miasta i bliskiej oraz dalszej okolicy, brało udział w pochodzie, który przedefilował na placu i ulicy Bratianu przed wodzami partji. Wielkie tłumy mieszkańców i szpaler zwolenników partji z entuzjazmem powitały tę demonstrację.

Przemówienie, jakie wygłosił przewódca partji Goda, powitane zostało głośnemi okrzykami na cześć narodowej Rumunji. Szczególnie zwroty, skierowane w mowie przeciwko Żydom, masonerji, a zwłaszcza premjerowi francuskiemu Blumowi, wywołały duży poklask.

Prześladowanie Polaków w Gdańsku

Gwałtowna kampanja całej prasy Rzeszy — Ciągłe szykany Polaków — Celowe trudności ze strony władz gdańskich — Wiec protestacyjny w Gdyni — 15-lecie Macierzy Szkolnej

Warszawa. (Tel. wł.) Agencja „Press" donosi:

Cała prasa niemiecka w Rzeszy podjęła kampanję przeciw Polsce na tle głośnego napadu na Polaków w Schoenebergu. Skoro próby zbagatelizowania krwawego dzieła hitlerowskiej bojówki nie powiodły się, wystąpiła prasa niemiecka z otwartemi atakami przeciw Polsce.

Próby zbadania faktycznego przebiegu zajść w Schoenebergu przez specjalnego delegata komisarza generalnego R. P. uznane zostały za „niedopuszczalne mieszanie się Polski do spraw wewnętrznych Gdańska". Dzienniki niemieckie głoszą, że nigdy przedstawicielowi obcego państwa w Gdańsku nie będzie przyznane prawo do prowadzenia kryminalnych dochodzeń na własną rękę. Są czynniki w Polsce, które zajścia w Schoenebergu wyzyskać chcą jako dogodną okazję do rozszerzenia uprawnień i kompetencyj rządu polskiego w Wolnem Mieście. Prasa ostrzega, że Gdańsk nie przyzna Polsce żadnych nowych uprawnień poza już przyznanemi i „respektowanemi" przez senat gdański.

W doniesieniach z Gdańska twierdzi prasa niemiecka, że Polacy w Gdańsku posiadają „pełną swobodę organizacyjną" (!).

Cały zatarg polsko-gdański z powodu zajść w Schoenebergu określa prasa niemiecka wyrazem „Dorfkrach", co możnaby przetłumaczyć jako „harmider wiejski".

W kołach politycznych Gdańska zwracają uwagę, że antypolska kampanja prasy niemieckiej kładzie nareszcie kres zakłamaniu, jakoby hitlerowski Gdańsk regulował swoje stosunku z Polską bezpośrednio. W każdej akcji politycznej Gdańska decydującym czynnikiem jest Berlin.

W dalszym ciągu donoszą o następujących gwałtach gdańskich:

Woźny gminy Schoeneberg na terenie Gdańska, który wysłał swego syna na lekcję języka polskiego, zorganizowaną przez Macierz Szkolną, został zwolniony ze swej posady.

Podobnie postąpiono z robotnikiem rolnym Szyszkowskim, mieszkańcem Schoenebergu, który, będąc zatrudnionym w sąsiednim majątku, wysłał swe dzieci na wspomniane lekcje.

Cieśla Orłowski z tego samego powodu był aresztowany, poczem jednak zwolniono go.

Po podpisaniu przez Alojzego Czapiewskiego w urzędzie ochronnym protokółu, iż nie jest Polakiem, został on wypuszczony na wolność. W krótkim czasie jednak został ponownie aresztowany za okrzyk: „Jeszcze Polska nie zginęła".

Gdańsk. (PAT). W związku z utrudnianiem urzędnikowi komisarjatu generalnego jego czynności służbowych na terenie zajść w Schoenebergu w zastępstwie nieobecnego komisarza generalnego radca komisarjatu Ziętkiewicz interwenjował w senacie, protestując w sposób jak najbardziej kategoryczny przeciw postępowaniu gdańskich władz lokalnych, żądając pociągnięcia do odpowiedzialności winnych funkcjonarjuszy.

Gdynia. (PAT). Odbył się wiec protestacyjny z udziałem kilku tysięcy obywateli celem zaprotestowania przeciw ostatnim zajściom na obszarze Gdańska, w których poszkodowani zostali Polacy gdańscy.

Po wysłuchaniu kilku mówców zgromadzeni uchwalili rezolucję, potępiającą akty gwałtu nad Polakami gdańskimi.

Gdańsk. (PAT.). Uroczystości 15-lecia istnienia Macierzy Szkolnej w Gdańsku rozpoczęły się solennem nabożeństwem w kościele św. Stanisława we Wrzeszczu. W południe odbyła się uroczysta akademja w hali sportowej.

Zebranych a przedewszystkiem gości z Polski powitał prezes Macierzy Szkolnej p. Budzyński.

Działalność oraz warunki pracy Macierzy Szkolnej przedstawił dyrektor szkoły polskiej w Gdańsku p. Sołtysik. Następnie składano życzenia i odczytano kilkaset depesz gratulacyjnych.

Zwycięstwo narodowców w wyborach do rady gminnej w Strzałkowie

Września. (Tel. wł.) W dniu 8 bm. odbyły się wybory do rady gminnej w Strzałkowie. Zgłoszono trzy listy: narodową, „sanacyjną" i N. P. R. Wynik wyborów jest następujący: lista Stronnictwa Narodowego uzyskała 9 mandatów, „sanacyjna" — 3, NPR. — 4. Wobec tego w radzie gminnej w Strzałkowie mają większość narodowcy. (rw)

Moskwa w 19 rocznicę bolszewizmu

Ryga. (ATE). Z Moskwy donoszą: Odbyły się uroczystości z okazji 19 rocznicy rewolucji październikowej na całym obszarze ZSRR. W Moskwie liczne oddziały przysposobienia wojskowego, grupy uzbrojonych robotników i młodzieży komunistycznej defilowały na placu Czerwonym przed trybuną, na której znajdowali się członkowie rządu sowieckiego ze Stalinem na czele. Obok komisarzy ludowych osobno stała grupa inwalidów hiszpańskiej wojny domowej, przesłanych do ZSRR na dłuższy wypoczynek.

Ogólną uwagę zwracała rozbieżność pomiędzy ogłoszonemi hasłami a okrzykami tłumów. Wśród 35 haseł partyjnych, które widniały na transparentach na ulicach i placach Moskwy, niema ani jednego ku czci Stalina, podczas gdy w roku ubiegłym 12 haseł składało mu hołd.

Na pierwsze miejsce wybija się obok hasła rewolucji komunistycznej w całym świecie, odezwa Kominternu, gwałtownie atakująca Japonję, Niemcy i Włochy oraz zawierająca pogardliwe zwroty pod adresem Francji, nie robiącej nic dla uratowania Hiszpanji.

Obok Stalina na trybunie znajdowali się marszałkowie sowieccy: Woroszyłow, Tuchaczewski, Jegorow i Budienny. Piąty marszałek sowiecki Blucher pozostał w tym roku w Chabarowsku, gdzie przyjmował defiladę oddziałów armji czerwonej na Dalekim Wschodzie.

Min. Beck w Londynie

Londyn. (Tel. wł.) Statek, wiozący min. Becka do Anglji, przybył do Doover o godz. 13 min. 30. Na przystani oczekiwali ministra mjr. Crancshav z protokółu dyplomatycznego.

Na dworcu Victoria w Londynie, dokąd pociąg zajechał o godz. 15,45, min. Eden powitał wychodzącego z wagonu min. Becka.

Min. Beck z małżonką i towarzyszącemi mu osobami zamieszkali jako goście rządu angielskiego w hotelu Claridge.

W godzinach popołudniowych min. Beck w towarzystwie pierwszego sekretarza ambasady R. P. Michałowskiego udał się samochodem do Buckingham Palace i wpisał się do oficjalnej księgi gości króla Edwarda, następnie zaś udał się do pałacu księcia Jorku, gdzie wpisał się do księgi gości księstwa Jorku. Ponadto min. Beck udał się do pałacu Malborough, gdzie wpisał się do księgi gości królowej Marji.

Niepokojąca pogłoska

Warszawa. (Tel. wł.) Pojawiła się w prasie pogłoska, jakoby finansiści niemieccy mieli zamiar wykupić większość akcyj olbrzymich zakładów włókienniczych K. I. Poznański w Łodzi. (w)

Nie będzie strajku

Katowice. (Tel. wł.) Na zjeździe rad załogowych wszystkich trzech zagłębi węglowych uchwalono rezolucję, odwołującą poprzednią uchwałę w sprawie projektowanego na 15 listopada strajku górników.

Zgon Jana Rosena

Warszawa. (PAT). Dziś zmarł wybitny malarz-batalista śp. Jan Rosen.

Urodzony w r. 1854 w Warszawie, śp. Jan Rosen kończył studja w Paryżu i Monachjum, gdzie pracował pod kierunkiem Brandta. Malował głównie sceny historyczne i patrjotyczne, przeważnie z okresu niewoli. Do najważniejszych jego dzieł należą: „Przegląd wojsk polskich na Saskim placu", „Bitwa pod Stoczkiem", „Generał Dąbrowski", „Gen. Dwernicki", „Błogosławieństwo oddziału z r. 1863", „Tylza", „Cykl bitew suworowskich" oraz okresu Księstwa Warszawskiego.

Śp. Jan Rosen osierocił syna Jana Henryka, również znanego malarza, który wykonał m. in. freski w kaplicy polskiej na Kahlenbergu pod Wiedniem oraz w kaplicy prywatnej Ojca św. w Castelgandolfo (przedstawiające „Cud nad Wisłą w r. 1920").

Złote i srebrne wawrzyny

Warszawa (tel. wł.) Minister w. r. i o. p. odznaczył szereg osób wawrzynem akademickim. Wśród odznaczonych złotym wawrzynem znajdujemy z Poznania literata Stanisława Wasylewskiego.

Z pośród mieszkańców Wielkopolski srebrne wawrzyny otrzymali: literaci Arkady Fiedler i Aleksander Janta Połczyński (za zasługi na polu literatury podróżniczej), ks. Antoni Ludwiczak i radca miejski Zygmunt Zalewski (za szerzenie zamiłowania do literatury polskiej), instruktorka oświaty okręgu poznańskiego P. B. K. p. Hanna Budzikowa (za szerzenie zamiłowania do literatury polskiej i krzewienie czytelnictwa w wojsku), prof. uniw. dr. Dobrzyńska-Rybicka, prof. uniw. Zygmunt Pietruszyński, księgarz i drukarz Stefan Rowiński i literatka p. Paula Wężykówna (za szerzenie czytelnictwa) oraz Wilhelm Jan Kuglin (za wybitną działalność wydawniczą w dziedzinie literatury pięknej i zasługi na polu księgarstwa).

Wstrząsy podziemne

Tokjo. (PAT). Z Kagoszima donoszą, że od chwili trzęsienia ziemi w dniu 26 października dają się odczuwać nowe wstrząsy podziemne.

Poziom niektórych wysepek podniósł się w ciągu 10 dni o 12 cali.

Wiadomości

Kanclerz Hitler polecił wręczyć Mussoliniemu wielki krzyż odznaki honorowej niemieckiego Czerwonego Krzyża.

*

W miejscowości Dessau zmarł gen. piechoty Herman von Strantz przeżywszy 83 lata. Po wybuchu wojny światowej jako dowódca 5 korpusu walczył na froncie zachodnim.

*

Dzienniki wiedeńskie donoszą, że prezydent Miklas udaje się w najbliższym czasie z rewizytą do Budapesztu. Dokładna data nie została jeszcze ustalona.

*

W małej wiosce bretońskiej Kermoran en Plufur w pobliżu Rennes 38-letnia kobieta powiła czworaczki płci żeńskiej. Stan noworodków i matki jest dobry

*

Rząd albański podał się do dymisji, którą król przyjął.

Sprawdzajcie listy wyborcze w lokalach komisyj okręgowych, czynnych codzień od godz. 15 do 20. Idźcie jeszcze dziś, nie odkładajcie na ostatnią chwilę!

Nadużycia podatkowe

Katowice. (AJS). Bracia Rudzcy, prowadząc z racji posiadanej przez siebie bekoniarni w Chorzowie również i handel bydłem, dopuścili się machinacyj podatkowych, przyczem szkody skarbu wynoszą około 500.000 złotych.

Afera ta nabiera specjalnego posmaku, jeśli się zważy, iż bekoniarnia w poprzedniej swojej fazie pod inną firmą (zmiana jednego wspólnika) pozostawiła zaległości skarbowe w sumie ponad półtora miljona złotych. Szczegóły obecnych machinacyj Rudzkich trzymane są narazie w tajemnicy.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 9. 11. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 52,50 oraz za 4% premj. dol. 47,— przy większym braku materjału.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 45,75 — w zaofiarowaniu, natomiast płacono za 4½% złotowe listy zast. 44,25. W końcu obracano 4% listy zast. konwert. po 40,—.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Cukrownictwa 62,—, natomiast obracano Bank Polski po 109,50.

Ceduła Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 52,50 P.
4% poż. premj. dol., serja III 47,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 45,75 O.
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 44,25 P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 40,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Cukrownictwa 62,— P.
Bank Polski 109,50 +

Tendencja utrzymana.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 9. 11. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposobienie spokojne)	17.00— 17.25
Pszenica (Usposob. spokojne)	23.75— 24.00
Jęczmień browarowy	25.00— 26.00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 630—640 g/l.	19.25— 19.50
Jęczmień 667—676 g/l.	20.25— 20.50
Jęczmień 700—715 g/l.	21.50— 22.25
Ogólne usposobienie spokojne.	
Owies (Usposobienie spokojne)	16.00— 16.50
Mąka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	26.75— 27.00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	26.25— 26.50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	24.50— 25.00
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	16.75— 17.25
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	15.25— 15.75
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. I wyc. 0-25% wł. w.	39.25— 40.25
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	38.25— 38.75
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	36.75— 37.25
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	36.25— 36.75
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	35.25— 35.75
pszenna gat IIA 20-55% wł. w.	34.25— 34.75
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	33.50— 34.00
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	30.50— 31.50
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	26.50— 27.50
pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w.	20.25— 21.25
pszenna gat. IIIB 70 75% wł. w.	17.25— 18.25
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	11.75— 12.00
Otręby pszenne grube stand.	12.50— 13.00
Otręby pszenne średnie stand.	11.50— 12.25
Otręby jęczmienne	13.00— 14.25
Rzepak zimowy	44.00— 45.00
Siemię lniane	42.00— 45.00
Gorczyca	31.00— 34.00
Groch Wiktoria	22.00— 25.00
Groch Folgera	24.00— 26.00
Mak niebieski	64.00— 68.00
Koniczyna czerwona surowa	100.00—125.00
Koniczyna biała	100.00—125.00
Ziemniaki jadalne	3.10— 3.30
Ziemniaki fabryczne za kilo	17½
Makuch lniany w taflach	20.50— 20.75
Makuch rzepak. w taflach	16.50— 16.75
Słoma pszenna luzem	2.00— 2.25
„ pszenna prasowana	2.50— 2.75
„ żytnia luzem	2.10— 2.35
„ żytnia prasowana	2.85— 3.10
„ owsiana luzem	2.35— 2.60
„ owsiana prasowana	2.85— 3.10
„ jęczmienna luzem	2.00— 2.25
„ jęczmienna prasowana	2.50— 2.75
Siano zwykłe luzem	4.10— 4.60
„ zwykłe prasowane	4.75— 5.25
„ nadnoteckie luzem	5.00— 5.50
„ nadnoteckie prasowane	6.00— 6.50

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 1610,2 tonn, w tem żyta 230 tonn, pszenicy 16 tonn, jęczmienia 110 tonn, owsa 147 tonn.

Uwaga: W dniu święta Niepodległości 11. bm. Giełda będzie nieczynna.

O Resursę Obywatelską w Warszawie

Warszawa ma sensację o szerszym, nietylko lokalnym charakterze. Jest nią wyrok Najwyższego Trybunały Administracyjnego w sprawie Resursy Obywatelskiej.

Zanim ten wyrok przytoczymy i pod względem prawnym objaśnimy, uważamy za wskazane zaznajomić czytelników pokrótce z samą instytucją i przedmiotem skargi, którą rozstrzygnął przed dwoma tygodniami Najwyższy Trybunał Administracyjny.

Początki Resursy Obywatelskiej sięgają czasów Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego. Założyli ją warszawscy Niemcy, a przez pewien czas była ona nawet siedzibą loży masońskiej. Stopniowo przeszła Resursa w ręce polskie, a w ostatnim okresie zaboru rosyjskiego była ona ogniskiem ruchu narodowego i — acz instytucja niepolityczna — odgrywała poważną rolę w życiu politycznem. Także i po odzyskaniu niepodległości większość jej członków stanowili narodowcy. Ostatnim prezesem Resursy był znany poseł i działacz narodowy, b. wicemarszałek Sejmu ks. Seweryn Czetwertyński.

W kwietniu 1934 roku komisarjat rządu miasta stołecznego Warszawy, działając na podstawie nowej ustawy o stowarzyszeniach, zarządził rewizję w Resursie. Rewizja ta spowodowała usunięcie wybranego przez członków zarządu i zamianowanie kuratora-komisarza w osobie urzędnika komisarjatu rządu p. Jerzego Jędrzejewicza.

Cóż to takiego „wykryła" owa rewizja w Resursie Obywatelskiej i dlaczego oddano ją pod kuratelę?

Okazało się, że doroczne walne zebranie członków Resursy, które odbyło się na parę tygodni przed rewizją, nie dokonało wyboru nowego zarządu, ale przedłużyło urzędowanie dotychczasowego o jeden miesiąc. I to wszystko — władza nadzorcza uznała, że Resursa nie ma zarządu, zdolnego do prawnego działania, czyli że dotychczasowy zarząd przestał istnieć, wobec czego — wypełniły lukę kuratorem.

Przeciw temu zarządzeniu członkowie Resursy odwołali się do ministerstwa spraw wewnętrznych, a po odrzuceniu rekursu wnieśli skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. I tę właśnie skargę rozstrzygnął Trybunał obecnie, przyznając rację skarżącym i uznając, że zarządzenie komisarjatu rządu nie miało dostatecznej podstawy prawnej, czyli że walne zebranie członków miało prawo przedłużyć mandaty dotychczasowych członków zarządu, a więc mianowanie kuratora nie było prawnie uzasadnione.

Wykonanie tego wyroku, które obecnie powinno nastąpić, jest bardzo proste. Należałoby oddać Resursę usuniętemu przed dwoma laty zarządowi, a ten zwołałby walne zebranie i wszystko powróciłoby do porządku.

Tutaj trzeba jednak zaznajomić się z działalnością kuratora i jej skutkami. Co mianowicie miał ten kurator zrobić w 1934 roku? Zadanie jego było zupełnie jasne. Powinien był zwołać natychmiast walne zebranie i przeprowadzić na niem wybory nowego zarządu.

Stało się inaczej. Kurator rządził Resursą przez cały rok, przeprowadzał rozmaite zmiany gospodarcze, m. i. wynajął lokal klubowy t. zw. Karpiowi (Kołu Adwokatów R. P.). Wreszcie kurator przyjął całą masę nowych członków i dopiero wtedy zwołał walne zebranie.

Czy urzędnik państwowy, pełniący w jakiejś instytucji funkcje komisarza, może przyjmować jej członków? Z takiem pytaniem zwrócił się do ówczesnego ministra spraw wewnętrznych p. Kościałkowskiego prezes Resursy ks. Czetwertyński. Odpowiedź brzmiała, że komisarz takiego prawa nie ma. Mimo to przeprowadzone przez komisarza i tych nowych członków wybory zarządu uznane zostały za ważne, nowy zarząd objął Resursę i w ten sposób instytucja ta dostała się w ręce „sanacji".

O szkodach materjalnych, na jakie naraził Resursę kurator i nowy zarząd, dowiedzą się czytelnicy później.

Staremu zarządowi zarzucano przekroczenie celów instytucji społeczno-towarzyskiej, jaką jest Resursa i uprawianie działalności politycznej. Polegała ta „polityka" na tem, że czasem oddawano lokal Resursy na zebrania Stronnictwa Narodowego. Akurat na kilka dni przed rewizją obradowała w sali Resursy nasza Rada Naczelna. Sama Resursa żadnej polityki absolutnie nie uprawiała.

„Odpolitycznienie" polegało na tem, że następnie, za rządów kuratora i nowego zarządu, z lokalu Resursy korzystały inne czynniki. Miewał tam odczyty p. Filipowicz, obradowały panie „sanacyjne" zpod znaku p. Moraczewskiej, uchwalali swoje programy „naprawiacze" i „kadzichłopy".

Miara wyraźnie podwójna. Ale to już obecnie nie jest ważne. Niepotrzebne jest także rozpatrywanie skargi przeciw ważności zwołanego przez kuratora walnego zebrania. Skoro wprowadzenie kuratora było nieprawne, nieprawna jest także jego działalność i jej skutki, nieprawni nowi członkowie i nowy zarząd. Na skutek wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego wszystko wraca w Resursie do stanu zprzed zamianowania kuratora.

To jest jedyne wyjście, aby prawu stało się zadość. Jednak beati possidentes probują przeciwstawić prawu swoją rzeczywistość. Należy wyrazić nadzieję, że próby te będą unicestwione, że nastąpi oddanie Resursy jej prawowitym członkom i właścicielom.

M. K.

P. ambasador Potocki i Żydzi

Jak donoszą dzienniki żydowskie, ambasador polski w Stanach Zjednoczonych, hr. Potocki złożył przedstawicielowi Żydowskiej Agencji Telegraficznej następujące oświadczenie:

„Jest prawdą, że w Polsce istnieje bardzo trudna kwestja żydowska, jednak rząd polski dąży do przeciwdziałania bojkotowi przeciwżydowskiemu i agresywnemu postępowaniu przeciw Żydom. Liczba Żydów w Polsce wymaga poważnych procesów przystosowania. W Polsce niema wrogości wobec Żydów, jakkolwiek pewne koła szowinistyczne objawiają tendencje ignorowania zarządzeń władz rządowych."

Oświadczenie p. Potockiego przypomina żywo wywody innego przedstawiciela Polski zagranicą, ambasadora w Londynie p. Raczyńskiego (brata b. wojewody poznańskiego), który jeszcze przed ostatniemi wyborami do Sejmu i Senatu zapowiedział m. i., że rząd postara się o to, by — niezależnie od tej czy innej ordynacji wyborczej — Żydzi mieli w parlamencie polskim swą reprezentację, — co też istotnie się sprawdziło...

Deklaracja p. Potockiego tem się tylko różni od skrajnie żydofilskich wynurzeń p. Raczyńskiego, że ambasador waszyngtoński mówi już — zresztą niezmiernie delikatnie — o konieczności t. zw. „procesów przystosowania" w związku z liczbą Żydów w Polsce. Prawdopodobnie p. Potocki rozumiał pod tem emigrację pewnej liczby Żydów z Polski.

Nie przeszkadza to p. Potockiemu zrobić miłego Żydom wypadu przeciw „pewnym kołom szowinistycznym", pod którem to mianem p. ambasador rozumie zapewne polski obóz narodowy. Możemy zapewnić p. ambasadora, że obóz ten posiada znacznie pełniejszy i wszechstronniejszy program rozwiązania kwestji żydowskiej i że program ten z nieubłaganą konsekwencją urzeczywistniany będzie na każdym odcinku, bo jesteśmy głęboko przekonani, że tego wymaga interes Polski.

Prawda w oczy kole

Główny organ Niemców polskich, bydgoska „Deutsche Rundschau" ogromnie się zirytował — jak było zresztą do przewidzenia — z powodu niedawnego naszego artykułu wstępnego, w którym wykazaliśmy, jak dobrze Niemcom się w Polsce powodzi, zwłaszcza, gdy się weźmie pod uwagę sytuację mniejszości niemieckiej na Łotwie, w Estonji, nawet na Węgrzech, nie mówiąc już o położeniu — Polaków w Niemczech.

Ano, cóż zrobić — prawda w oczy kole. Trudno się doprawdy dziwić, że „Deutsche Rundschau" irytację swą wyładowała jedynie w postaci gołosłownych ataków i epitetów, nie przytaczając ani jednego poważnego kontrargumentu przeciw naszym wywodom, skoro opierały się one o fakty, w przeważnej mierze zaczerpnięte właśnie z — prasy niemieckiej.

Tg 1 677

Dodajmy, że „Deutsche Rundschau" dopuszcza się przytem małego, ale charakterystycznego zniekształcenia naszego tekstu. Oto insynuuje, jakobyśmy do państw, w których Niemcy są w złem położeniu, zaliczyli również Czechosłowację, co byłoby istotnie nieścisłością. Tymczasem na samym początku naszego artykułu zaznaczyliśmy wyraźnie, że „nigdzie w Europie — poza jedynie może Czechosłowacją, gdzie ludność niemiecka zamieszkuje zwartą masą dużą część terytorjum historycznego Królestwa Czeskiego — nie jest Niemcom tak dobrze i nie cieszą się takiemi względami ze strony czynników państwowych, jak właśnie w Polsce".

Każdy objektywny obserwator musi przyznać, że tak jest rzeczywiście. Kazania zaś na temat „szowinizmu" mogłaby „Deutsche Rundschau" — pismo, które swego czasu, narówni z „Posener Tageblattem", popierało haniebną ustawę o wywłaszczeniu majątków polskich, — skierować przedewszystkiem pod własnym adresem.

Proces o zajścia w Odrzywole

Na początku czerwca br. jednocześnie z procesem przytyckim i wyszyńskim toczył się ważny proces w Opocznie o wypadki odrzywolskie, w których postradało w listopadzie 1935 r. życie 12 chłopów opoczyńskich.

W wyniku kilkudniowej rozprawy radomski sąd okręgowy na sesji w Opocznie skazał chłopów narodowców na kary więzienia.

Obrońcy skazanych wnieśli skargi apelacyjne od wyroku skazującego.

Sąd apelacyjny w Lublinie wyznaczył już rozprawę apelacyjną na dzień 30 listopada br.

W tymże sądzie dnia 19 listopada odbędzie się rozprawa apelacyjna o zajścia przytyckie.

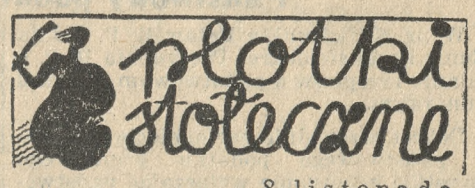

8 listopada.

Historja: jest ona istotnie nauczycielką życia, ale jakżeż jest zagmatwana i jak niejasna! Niemal tak, jak skomplikowane jest życie, i tak tajemnicza, jak ono, i tak niewyjaśniona, jak ono. Po dwu wiekach dopiero porwał się historyk na zobrazowanie roli tajnych stowarzyszeń masońskich w dziejach upadającej Polski. Wystąpienie K. M. Morawskiego było rewelacją. Kiedy przed sześciu laty słyszało się pierwsze zapowiedzi tych badań, było się wstrząśniętym do głębi: dowiadywano się bowiem o nowych czynnikach, których istnienie było wiadome, ale których wpływy były niedocenione i całkowicie zapoznane.

*

Ileż trudności sprawia dzisiaj Morawskiemu i tym, którzy po nim pójdą po tej linji, odgrzebywać patynę przeszłości! Ileż materjałów zaprzepaszczono. A przecie może współczesnym nie chodziło tak bardzo o niszczenie dokumentów przed historją.

O wieleż trudniej będzie naszym następcom kreślić obraz dni dzisiejszych. Przedewszystkiem można się będzie zgubić w masach materjałów, niezwykle trudno będzie odróżniać autentyczność od falsyfikatów, a wielu dokumentów nie będzie można odszukać, bo je — zniszczono. Wszak nie dalej jak przed rokiem szef partji wydał polecenie spalenia wszystkich dokumentów, dotyczących dziejów i spraw partji politycznej, która przez szereg lat grała w dziejach kraju bardzo odpowiedzialną i doniosłą rolę! Mówimy tu o rozkazie płk. Sławka, odnoszącym się do spalenia dokumentów BBWR.

*

Dzieje przewrotu majowego są ciągle w mrokach tajemnicy. W parę miesięcy po przewrocie gen. Stanisław Haller wydał skromną broszurę, przedstawiającą przebieg wydarzeń trzech dni majowych. Haller był szefem sztabu wojsk rządowych, miał tedy podstawy do zobrazowania tego fragmentu historycznego w swojem świetle. Jednakże jego broszura pochodziła od osoby, będącej w walce obronnej i przeciwdziałającej przewrotowi. Nie mogła zatem być faktyczną ilustracją owych wydarzeń. Te mógł należycie przedstawić tylko ktoś, kto stał po stronie przygotowującej zamach.

Może kiedyś do tego dojdziemy. Może się znajdą pamiętniki, które potrafią dostarczyć materjału, potrzebnego do odtworzenia pamiętnych dni. Ludzie pamiętniki pisali. Okazuje się, że nawet działacze niektórzy robili zapiski dzień po dniu. Takim był gen. Składkowski. Jego „Strzępy meldunków" przemilczają cały okres zamachu, jakkolwiek niewątpliwie Składkowski spisywał wspomnienia. Jeśli notował ściśle wydarzenia mniej fascynujące, to niechybnie znalazł czas i sposobność poczynienia zapisków i w tym czasie przełomowym.

*

Takim pamiętnikarzem okazał się płk. January Grzędziński, który ogłosił właśnie „kartki z pamiętnika" pod tytułem: „Maj 1926".

Chwyta się tę broszurę z zaciekawieniem i — doznaje się rozczarowania. Czytelnik bowiem nie znajdzie tam tego, czego się spodziewa. Liczy bowiem na odsłonięcie rąbka tajemnicy, wyjaśniającego dzieje przewrotu, a tymczasem tajemnica pozostaje niewyjaśniona. Grzędziński bowiem, który podczas wypadków majowych zajmował bardzo odpowiedzialne stanowisko, był bowiem odkomenderowany do min. komunikacji i kontrolował ruch kolejowy, a ten jak sam przyznaje — zdecydował o losie zmagań, wspomnieniami swojemi obejmuje przedewszystkiem dni walk. Mamy tedy obrazy zewnętrzne, sprężyny pozostają zasłonięte.

*

Rzeczy poprzedzające wypadki, to jeszcze tabu nietykalne. Zaledwie drobne ułomki przedostają się do wiadomości publicznej.

Ot, co czytamy:

„Trudno marzyć o kompromisie. Od czasu zerwania loży „Honor i Ojczyzna", która łączyła Koc-grupę z Sikorskim, przeciwieństwa coraz bardziej się zaostrzały, a w walce swej komendant znajduje mało zrozumienia w Sejmie, my zaś niewiele komendantowi możemy pomóc. Chyba tylko manifestacjami przywiązania."

A któż to był owa „Koc-grupa"? Mamy odpowiedź w przypisku:

„Koc-grupę nazywano grupę Adama Koca (B. Miedziński, J. Beck, K. Stamirowski, K. Świtalski, Floyar - Rajchman i inni)."

Kto są owi „inni", to na innem miejscu znajdujemy szczegół:

„W Ziemiańskiej na Mazowieckiej zastałem Miedzińskiego. Był Kniaziołucki, Wyżeł, Beck, Koc, Stamirowski, Krzewski, Sławek — no i cały prawie oddział VI sztabu generalnego."

A przypisek dodaje:

„Sztab miał pięć oddziałów. szóstym nazywano przesiadujących w kawiarni Ziemiańskiej oficerów I brygady, przeważnie bez przydziałów."

*

Ot i wszystko. Cytujemy te szczegóły, gdyż zestawienie nazwisk może być także orjentacją w niektórych pociągnięciach dzisiejszych.

WARSZAWIANIN.

DZIAŁ GOSPODARCZY

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Na światowych giełdach papierów wartościowych panowała w tyg. ub. tendencja mocna przy obrotach ożywionych. Jedynie giełda berlińska miała usposobienie słabe.

Wiadomość o ponownym wyborze Roosevelta na prezydenta Stanów Zjednoczonych wywołała na giełdzie nowojorskiej silną reakcję w postaci zwyżki wszystkich papierów przemysłowych, handlowych i bankowych. Pożyczki polskie miały usposobienie słabsze. W dniu 5 bm. notowano (w nawiasach kursy z 30 października rb.): 8 proc. poż. Dillona 59.62½ (61.00), 7 proc. poż. stabilizacyjna 70.75 (71.25), 6 proc. poż. dolarowa 59,12½ (59.87½), 7 proc. poż. m Warszawy 48.00 (51.00), 7 proc. poż. śląska 48.12½ (51.00).

Obroty na giełdzie londyńskiej znacznie wzrosły. Dużym popytem cieszyły się przedewszystkiem akcje przemysłowe, które osiągnęły pokaźną zwyżkę. Natomiast słabszą tendencję wykazywały papiery procentowe.

Na giełdzie paryskiej dało się zauważyć duże ożywienie, wywołane zaznaczającą się w ostatnich tygodniach dużą płynnością kapitałów. Wzmożona płynność spowodowana została w dużej mierze postępującą wciąż detezauryzacją. Prócz tego na mocną tendencję giełdy paryskiej działały także pomyślne wiadomości z Wall-street i City. Zwyżka objęła zarówno akcje bankowe, jakoteż renty.

W Amsterdamie panowała nadal tendencja mocna. Na giełdzie berlińskiej zaznaczył się ogólny spadek kursów wywołany realizacją, jakoteż brakiem zleceń ze strony publiczności. Wyjątek stanowiły akcje chemiczne, które nawet nieco zwyżkowały. Na giełdzie wiedeńskiej nastąpiła większa zwyżka akcyj budowlanych, metalowych i browarniczych przy obrotach żywszych.

Na giełdzie warszawskiej notowania ważniejszych dewiz kształtowały się następująco (pierwsza cyfra z 30. 10., druga z 6 listopada rb.): Amsterdam 287.80 — 285.40, Bruksela 89.55 — 89.90, Berlin 212.36 — 212.36, Londyn 25.96 — 25.96, Gdańsk 100.00 — 100.00, Nowy Jork kabel 5.31 — 5.31½, czek 5.31¾, Paryż 24.69 — 24.58, Praga 18.17 — 18.80, Sztokholm 133.85 — 133.85, Zurych 121.95 — 122.20.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	2. 11.	3. 11.	4. 11.	5. 11.	6. 11.	7. 11.
Pszenica						
Warszawa	—	26,00	26,00	26,00	25,50	—
Poznań	25,00	25,00	24,50	24,00	24,00	24,00
Bydgoszcz	25,75	25,25	24,75	24,75	24,25	24,25
Łódź	—	26 25	—	25,75	24.75	—
Żyto						
Warszawa	—	18,25	18,25	18,25	18,25	—
Poznań	18,00	18,00	17,50	17,25	17,25	17,25
Bydgoszcz	18,75	18,75	18,50	18,25	18,00	18,00
Łódź	—	19,00	—	18,75	18 50	—
Jęczmień						
Warszawa	—	22,00	22,00	22,00	21,50	—
Poznań	23,00	22,75	22,50	22,25	22,25	22,25
Bygdoszcz	21,25	21,00	20,75	20,75	20,50	20,50
Łódź	—	20.00	—	19.50	19,00	—
Owies						
Warszawa	—	17,00	17,00	17,00	17,00	—
Poznań	16,50	16,50	16,50	16,50	16,50	16,50
Bydgoszcz	16,50	16,25	16,25	16,25	16,25	16,50
Łódź	—	17,00	—	17,00	16,75	—

Światowe rynki zbożowe znajdują się mniejwięcej od 2 tygodni pod znakiem niepewności, która wyraża się niezbyt wielką, jednak niemal powszechną zniżką cen.

Na zniżkę tę wpływają bardzo pomyślne wiadomości o stanie zasiewów i widokach żniw w Argentynie. Według ostatnich obliczeń szacuje się sprzęt tegoroczny na 6,5 milj. tonn, co oznaczałoby wzrost o 2,7 milj. t. w porównaniu z r. ub. Również z Australji nadchodzą pomyślne wieści o przewidywanych dobrych zbiorach.

Mimo to należy stwierdzić, że bilans światowych zbiorów pszenicy wykaże niedobór około 3,1 milj. tonn, które trzeba będzie pokryć zapasami dawnemi. Zmniejszą się one zatem na 6,7 milj. tonn, co jest mniej, niż powinna wynosić normalna rezerwa.

W kraju spadek cen był powszechny, t. j. obejmował wszystkie giełdy i wszystkie rodzaje zbóż. Najsilniej jednak zaznaczył się w pszenicy i na rynkach zachodnich (w Poznaniu o 2 zł). Mimo to byłoby przedwczesne oddawać się pesymizmowi przy ocenie perspektyw na przyszłość.

Ziemniaki

Tegoroczny zbiór ziemniaków w Polsce wypadł bardzo nierównomiernie. W ogólnym wyniku zbiory uważać należy jako średnie. Wskutek posuchy szczególnie ucierpiały tereny kresów północno - wchodnich oraz częściowo Pomorze. W Poznańskiem plony ziemniaków są również średnie, aczkolwiek nierównomierne.

Handel ziemniakami jadalnemi był — jak na okres sezonowy — mało zatrudniony. Przedewszystkiem odpadł dla Wielkopolski rynek górnośląski, ponieważ tereny położone bliżej Górnego Śląska mogły dostarczyć ziemniaków jadalnych po niższej cenie, aniżeli producenci z naszego województwa, Górny Śląsk płacił w br. 3,40 zł do 3.50 zł za 100 kg. loco stacja wyładowcza minus pewne opłaty na rzecz bezrobotnych. Wobec tego producent wielkopolski otrzymywałby po potrąceniu frachtu — w wysokości zależnej od położenia frachtowego — 2,60 do 2,80 zł za 100 kg. loco stacja załadowania. Ponieważ cena ta nie dawała kalkulacji, a przy obsyłaniu innych rynków krajowych i zagranicznych producenci tutejsi otrzymywali około 3,00 zł za 100 kg., rolnicy wielkopolscy nie ubiegali się o dostawy na rynek górnośląski. Wysyłka ziemniaków jadalnych do innych centr przemysłowych utrzymywała się w granicach minimalnych.

Stosunkowo wysoką cenę otrzymują nasi rolnicy za ziemniaki fabryczne. Na początku kampanji wielkopolskie fabryki przetworów ziemniaczanych płaciły 0,15 zł za kg. skrobi, a zmuszone małą podażą ziemniaków fabrycznych — podwyższyły cenę do 0,17 zł franco wagon fabryka. Biorąc za podstawę 18 proc. skrobi, rolnicy otrzymywali powyżej 3.00 zł za 100 kg. ziemniaków fabrycznych franco fabryka, a więc cenę wyjątkowo dobrą w porównaniu do cen ziemniaków jadalnych, które przecież wymagają pewnego specjalnego opracowania.

Biorąc pod uwagę stosunek ilościowo dobrych do jakościowo nie bardzo zadowalających zbiorów ziemniaków, ogólnie obserwuje się, że rolnicy w r. b. powstrzymują się od podaży ziemniaków, które — po uwzględnieniu wszystkich wyżej podniesionych momentów — przynoszą dobrą cenę. Odnosi się wrażenie, że rolnicy w r. b. — licząc na wyższe ceny na wiosnę roku przyszłego — zakopcowali nieproporcjonalnie dużą ilość ziemniaków, co z uwagi na niezadowalającą jakość produktu tegorocznego może nie przynieść rolnictwu spodziewanych korzyści.

W r. b. pierwszy raz udało się wywieźć większe ilości ziemniaków jadalnych i sadzeniaków do różnych krajów zamorskich, m. in. do krajów Ameryki Południowej. Eksport ten wymagał wiele wysiłków. Było bowiem konieczne nader staranne opracowanie tych rynków, przygotowanie jakościowo najlepszego towaru i załatwienie wyjątkowo wielu kosztownych formalności, niweczących te korzyści, jakie dawała kalkulacja pierwotna.

W odniesieniu do cen, jakie było można płacić tut. producentom, handel ten nie przyniósł spodziewanych korzyści. Okazało się że ziemniaki jadalne pierwszorzędnej jakości przyniosły producentom tylko ca 4.00 zł za 100 kg. franco stacja załadowcza, mimo, że cif Buenos Aires otrzymywano za tego rodzaju pierwszorzędny towar 16 do 17 zł. Dokładne badania wszystkich wydatków związanych z tym eksportem wykazały, że mimo uzyskania rzekomo tak wysokiej ceny, eksporterzy na tych transakcjach ponieśli jeszcze straty.

Pewną ilość sadzeniaków wysłano do Belgji, podczas gdy eksport do Francji i Szwajcarji nie kalkulował się z powodu deprecjacji waluty krajóww importowych. Wywóz do Szwajcarji najwięcej cierpiał na skutek braku clearingu, który uniemożliwił regulację faktur za nasze towary. (az)

Pasze

Obrót w paszach treściwych był w Wielkopolsce w trzecim kwartale br. ożywiony. Analogicznie do zwyżkowych notowań zboża, wzrastały ceny poszczególnych pasz. Mianowicie płacono na początku oraz na końcu III kwartału: za otręby żytnie w lipcu 9.00 zł, w końcu września do 12.50 zł; za otręby pszenne w lipcu 9.50 zł, w końcu września do 13.00 zł; za makuchy lniane w lipcu 16.00 zł, w końcu września do 19.00 zł; za makuchy rzepakowe w lipcu 13.50 zł, w końcu września do 15.50 zł; za makuchy słonecznikowe w lipcu 16.50 zł, w końcu września do 18.00 zł; za śrut soja w lipcu 21.00 zł, w końcu września do 23.00 zł, wszystko za 100 kg. franco stacje odbiorcze przy zakupie w partjach wagonowych. Podaż pasz naogół była dostateczna. (az)

Bydło i mięso

Zupełnie niespodziewanie zaznaczyła się w ub. tyg. na poznańskim rynku bydła i mięsa zniżka cen trzody chlewnej i bydła. Ceny świń wszystkich kategoryj zniżkowały o 4 zł na 100 kg. Mimo, że spadek cen był nieoczekiwany, to przecież objaw ten należy uważać za zjawisko naturalne, gdyż sezon obecny nie sprzyja konsumcji mięsa zarówno wieprzowego, jak wołowego i cielęcego. To też nic dziwnego, że w ub. tygodniu na targowisku naszem wszystkich świń nie wyprzedano. Mimo słabej tendencji na rynku trzody chlewnej dalszej obniżki cen nie należy oczekiwać. Konjunktura na tym rynku jednakże ulegnie w ciągu b. m. zmianie — a to z uwagi na zwiększenie kontyngentu niemieckiego na świnie.

Notowania bydła wykazały we wszystkich gatunkach i kategorjach również obniżkę cen o 2 zł na 100 kg. Jeżeli chodzi o kształtowanie się sytuacji na rynku bydła, to uwagi wypawiedziane przy omawianiu tendencji na świnie odnoszą się również do bydła. Znaczniejszych zmian a zwłaszcza ewent. zwyżki cen bydła spodziewać się należy pod koniec grudnia i z początkiem stycznia.

Ceny cieląt zniżkowały w ub. tygodniu o dalszych 6 zł, natomiast tendencja przy owcach pozostała bez zmian, za towar ten bowiem płacono na naszym rynku do 70 zł za 100 kg. (az)

TYTAN NIEPORÓWNANE BATERJE ANODOWE
nr 19 000

Skóry

Aukcja skór surowych w Poznaniu odbyła się dnia 5 listopada br.

Od sprzedaży wystawiono 40 losów na skóry uboju rzeźnickiego z Poznania i prowincji i to 1.107 skór bydlęcych bez rogów, bez czaszek, bez kości ogonowej, krótkonogich, — solonych, — 3.168 skór cielęcych solonych oraz 194 skór owczych solonych, wełnistych, półwełnistych, strzyżonych i gołych.

Notowano: skóry bydlęce i owcze za funt, skóry cielęce za sztukę w złotych.

Skóry bydlęce:

Żarłoki do 20 funtów 0,77 — 0,82 zł, bukaty do 39 funtów 0,76 zł, wolce, jałówki i buhaje od 40 — 49 ft. (Poznań) 0,82, wolce, jałówki i buhaje od 40 — 49 ft. (prowincja) 0,74 zł, wolce i jałówki od 50 ft. w zwyż (Poznań) 0,82 zł, wolce i jałówki od 50 ft. w zwyż (prowincja) ofiar. 0,70 zł, buhaje od 50 — 70 ft. (Poznań i prowincja) 0,65 — 0,69 zł, buhaje od 71 — 85 ft. (Poznań i prowincja) 0,65 — 0,66 zł, krowy od 40 — 49 ft. (Poznań) 0,80 zł, krowy od 40 — 49 ft. (prowincja) 0,74 zł, krowy od 50 ft. w zwyż (Poznań i prowincja) 0,72 — 0,78 zł, oryginalne Rawicz — Leszno) 0,78 — 0,79 zł, oryginalne (Ostrów) wycofano — ofiar. 0,80 zł.

Skóry cielęce:

5,5 przeciętnej wagi 4,68 funtów 6,50 zł, 5,6 7,5 ft. przecięt. wagi do 6,9 ft. 7,50 — 7,65 zł, 7,6 — 9 ft. przecięt. wagi 7,9 — 8,12 ft. 8,40 — 9,00 zł, od 9 ft. przecięt. wagi 9,9 10,50 — 11,00 zł, od 10 ft. przecięt. wagi 10,94 ft. 12,00 zł, ciężkie przecięt. wagi 11,6 ft. (Bydgoszcz) 11,50 zł, tuczone przecięt. wagi 13,5 ft. (Poznań) 13,70 zł, oryginalne przecięt. wagi 6,9 ft. 7,35 zł, oryginalne przecięt. wagi 7,9 ft. 7,40 — 8,30 zł, oryginalne przecięt. w. ponad 8 ft. (Rawicz — Leszno) 9,00 zł, oryginalne przecięt. w. ponad 8 ft. (Ostrów — czerw.) 9,80 zł.

Skóry owcze:

Oryginalne (prowincja) 0,80 zł.

Tendencja ogólna dość mocna, jednak bez wielkiego napięcia, frekwencja nieliczna, przebieg licytacji spokojny.

Skór bydlęcych sprzedano na aukcji 650 sztuk, czyli 59 proc. podaży, skór cielęcych 2.968 sztuk czyli 93 proc. podaży, skór owczych 111 sztuk czyli 60 proc. losów.

Ceny utrzymały się w przybliżeniu na poziomie cen aukcji październikowej z drobnemi odchyleniami, które świadczą o pewnem dążeniu do stabilizacji cen.

Podaż skór bydlęcych i cielęcych była dość nikła a to z powodu krótkiego okresu gromadzenia, poprzednia aukcja odbyła się bowiem 15 października, jest to zatem produkcja z niespełna 3 tygodni. Podaż wynosiła około 50 proc. normalnej ilości wystawianych do sprzedaży skór, świadczyłoby to, że pewne ilości skór bydlęcych i cielęcych zostały sprzedane z „wolnej ręki".

Od czasu haussy skóry bydlęce ciężkie są mało poszukiwane i nie osiągają odpowiednich cen w stosunku do towaru średniego. Możnaby przypuszczać, że eliminuje się z góry produkt krajowy na wyrób podeszew stosowany, przedkładając nad tenże surowiec zagraniczny, który podobno kalkuluje się daleko korzystniej od surowca krajowego. — Obecne ceny za skóry gotowe są tak wysokie, że surowiec krajowy powinien się kalkulować i doznawać należnej mu preferencji ze strony przetwórców. —

Wobec spadku waluty holenderskiej i mocnej postawy złotego nastąpiły pewne komplikacje z importerami holenderskimi.

Surowiec bydlęcy zdaje się stabilizować na poziomie obecnych cen i w najbliższej przyszłości nie należy się spodziewać ani znaczniejszej zwyżki, ani też poważniejszego spadku cen.

Skóry cielęce w dalszym ciągu cieszą się wielkim popytem, utrzymują się one też w wysokiej cenie. Mimo to zapasy skór wierzchnich są na rynku szczupłe; może dlatego, że transakcja wierzchnich skór jest łatwiejszą od skór podeszwowych.

Na rynku skór garbowanych odczuwać się daje brak towaru, garbarze sprzedają najchętniej na miejscu odbiorcom gotówkowym. Szczególnie skóry podeszwowe są bardzo poszukiwane, to też na rynku poznańskim ukazują się marki skór, które dotąd nie miały zbytu na terenie tutejszym. Tak hurtownie, jak i składy detaliczne są z zapasów wyczerpane, to też ceny utrzymują się w dalszym ciągu na wysokim poziomie. Garbarnie pracują niby normalnie, a mimo to podaż skór gotowych jest niewystarczająca.

Obroty w skórnictwie nie poprawiły się mimo sezonu, natomiast w handlu obuwiem gotowem obroty tegoroczne odpowiadają obrotom zeszłorocznym. Piljot.

KRONIKA GOSPODARCZA

Państwowy podatek gruntowy

W nr. 85 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 7 bm. ukazał się dekret Prezydenta R. P. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym.

Dekret przewiduje pociągnięcie do opłaty państwowego podatku gruntowego wszystkie grunty, nie wyłączając państwowych. Dotychczas lasy państwowe w b. zaborze rosyjskim i pruskim nie opłacały podatku gruntowego, obecnie zaś będą go opłacać.

Dekret przewiduje wypadki zwolnienia od tego podatku. Dotyczą one na ogół objektów nie użytkowanych w celach rolniczych i oddanych do użytku publicznego (cmentarze, publiczne drogi i place itd.). Zwolnienia takie mają służyć jako zachęta dla rolników do meljorowania swych gruntów lub zalesienia powierzchni mało urodzajnych. Dekret przewiduje zwolnienie od podatku gruntowego gruntów, użytkowanych w celach naukowych lub doświadczalnych przez szkoły rolnicze i instytucje naukowe oraz zakłady doświadczalne, należące do instytucyj publiczno - prawnych. Grunty osad scalonych otrzymają obecnie trzyletni termin zwolnienia od obowiązku opłacania państwowego podatku gruntowego (dotychczas termin ten wynosił 2 lata).

Obecny dekret przewiduje przyznawanie lasom ochronnym, mającym specjalne znaczenie dla obrony państwa, takich samych ulg podatkowych, z jakich korzystają wszystkie lasy ochronne. Dekret nie przewiduje zwolnień dla gruntów wszelkiego rodzaju fundacyj, które to zwolnienia istniały dotychczas na obszarze b. zaboru rosyjskiego i częściowo pruskiego.

Naogół dekret nie wprowadza zmian w wysokości stawek podatkowych, natomiast przewiduje pewne uproszczenia i obniżki na korzyść płatników. Z pośród tych zmian wymienić należy przedewszystkiem postanowienie, że grunty, zaliczone do III klasy taryfy dworskiej w b. Królestwie Polskiem opłacać mają podatek według stawek IV klasy tej taryfy, t. j. według niższej normy.

Przepisy dekretu w sprawie ulg przy wymiarze podatku gruntowego dla drobnych gospodarstw rozszerzają degresję w podatku gruntowym na województwa wschodnie, gdzie rolnicy nie korzystali z tej ulgi. Obecnie ulgi te udzielane będą nie jak dotychczas w terminie płatności drugiej raty podatku (15 listopada), lecz przy pierwszej racie (30 kwietnia), z uwagi na to, że rolnik większe ma trudności przy płaceniu w kwietniu, aniżeli po zbiorach na jesieni.

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** W nr. 85 Dzienniku Ustaw R. P. z dn. 7 listopada ukazał się dekret Prezydenta Rzplitej o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (poz. 593) Dekret stanowi pewien krok naprzód w kierunku ujednolicenia przepisów o podatku gruntowym, który dotychczas był pobierany na podstawie kilku ustaw, a obecnie dekret normuje pobieranie tego podatku na całym obszarze państwa na podstawie jednej ustawy.

(k) **Sytuacja walutowa.** W sobotę na giełdach walutowych frank francuski w transakcjach gotówkowych poprawił się nieco w porównaniu z notowaniami z piątku. W terminowych jednak notowaniach w Londynie deporty wykazują gwałtowny wzrost, a mianowicie jednomiesięczny do 1,43, trzymiesięczny zaś do 2,43. Z pozostałych dewiz słabszą tendencję wykazuje Amsterdam.

(k) **Ekspansja gospodarcza Wielkopolski na Wołyń.** Stworzenie zachodniopolskich skupień kupieckich na kresach wschodnich staje się z dnia na dzień kwestją coraz bardziej palącą. Istniejącemi siłami gospodarczemi na terenie Wielkopolski należałoby zasilić kresy, które obecnie opanowane są elementem niepolskim. Szczegółowem omówieniem tego tematu zajmie się referent izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu p. mg. Leopold Gluck na wtorkowem zebraniu dyskusyjnem Konfraterni Kupców Chrześcijańskich. Zebranie to odbędzie się w Domu Kupiectwa Polskiego w dniu 10 bm. (wtorek) o godz. 20,15 przy niewątpliwie licznym udziale Konfratrów jak i wprowadzonych przez nich gości.

Masowe zgromadzenie wyborcze Stronnictwa Narodowego w Poznaniu

Pierwsze publiczne zgromadzenie przedwyborcze Stronnictwa Narodowego odbyło się wczoraj w południe w sali cyrku „Olimpja". Olbrzymią salę wypełniły kilkutysięczne tłumy. Setki osób, nie mogąc się już dostać do środka, musiały odejść.

Dotychczasowe zebrania przedwyborcze narodowe miały charakter zgromadzeń zamkniętych ze względu na stanowisko władz, które nie zezwalały na wiece z udziałem niecłonków Stronnictwa Narodowego.

Obrady zagaił b. radny Marcin Bukowski. Następnie przemawiali: b. senator dr. Czesław Meissner, prezes zarządu okręgowego Stronnictwa Narodowego na województwo poznańskie, oraz b. poseł red. Józef Petrycki z Warszawy.

Dr. Czesław Meissner, po ogólnem, zasadniczem scharakteryzowaniu sytuacji przedwyborczej, stwierdził, że Stronnictwo Narodowe idzie do wyborów w oparciu o szeroki bezkompromisowy front narodowy obywateli miasta Poznania, nie czyniąc ustępstw na rzecz partykularnych interesów. Stronnictwo Narodowe — mówił dr. Meissner — reprezentując cały naród, jego zasadnicze i żywotne interesy, w wyborach poznańskich chce zadokumentować prawo tego narodu do rządów w Polsce.

Red. Józef Petrycki na wstępie swego przemówienia zobrazował, w jak ciasne ramy zamknięto samorząd poszczególnych dziedzin życia polskiego, a zwłaszcza gmin miejskich. Jednak nawet tego szczupłego zakresu swobody działania nie przestrzega się i nie uznaje. Świadczy o tem wyraźnie fakt niezatwierdzenia narodowego prezydenta i wiceprezydentów w Łodzi, jak również nie wzięcie pod uwagę woli poznańskiej rady miejskiej.

Pomimo przeciwieństw, ruch narodowy utrwala coraz silniej swe wpływy w Polsce. Wybory poznańskie będą dalszym, potężnym etapem w narastaniu sił i znaczenia obozu narodowego.

Po przemówieniach tych przewodniczący p. Bukowski wezwał zgromadzonych do wzięcia udziału w całej rozciągłości w pracy przedwyborczej Stronnictwa Narodowego.

Hymn Młodych, śpiewany przez tłumy tysiączne, brzmiał radośnie i zwycięsko. (ł)

Otwarcie S. G. H.

Warszawa. (Tel. wł.). Otwarcie Szkoły Głównej Handlowej i ponowne rozpoczęcie wykładów nastąpi w dniu 12 bm. w wyniku rozmów przeprowadzonych przez senat uczelni z przedstawicielami młodzieży, którzy zapewnili spokój w zamian za spełnienie postulatów młodzieży.

Szkoły w dniu 11 listopada

Warszawa. (Tel. wł.) Zarządzeniem p. ministra oświaty dzień 11 listopada jest wolny od zajęć szkolnych.

Możliwości powrotu Habsburgów?

Paryż. (PAT). „L'Intransigeant" podaje w sensacyjnej formie pogłoski jakoby w Austrji obecnie mieli wkrótce powrócić na tron Habsburgowie.

Korespondent rzymski wspomnianego pisma, donosząc o wyjeździe min. Ciano do Wiednia, podkreśla, iż w czasie narad włosko - austrjacko - węgierskich w Wiedniu zapaść mają postanowienia o dużej doniosłości dla ustroju austrjackiego. W szczególności omówiona będzie sprawa powrotu Habsburgów, do której Niemcy wskutek rad von Papena odnosić się mają obecnie przychylnie, gdyż arcyks. Otto po wstąpieniu na tron miałby uroczyście oświadczyć, iż uważa się za księcia niemieckiego.

Wywody „L'Intransigeant" są objawem zaniepokojenia prasy paryskiej położeniem w basenie naddunajskim. Niektóre dzienniki wyrażają obawę, by, korzystając z położenia, wytworzonego przez ostatnią mowę Mussoliniego, Węgry nie wypowiedziały traktatu w Trianon.

Wedle komunikatu Havasa, francuskie czynniki miarodajne nie otrzymały potwierdzenia powyższych pogłosek. Stanowisko Francji w wypadku powrotu Habsburgów będzie uzależnione od stanowiska bezpośrednio zainteresowanych państw Małej Ententy.

Wielkopolska w walce z bezrobociem

OBYWATELE!

Bezrobocie niszczy dotknięte niem jednostki, dezorganizuje życie gospodarcze i podkopuje byt oraz siłę narodu i państwa. Bezrobotny staje się podatnym elementem dla wszelkiej wywrotowej agitacji, gdyż głód i niedostatek są złymi doradcami.

Czy posiadamy dostateczne środki na usunięcie bezrobocia? Jesteśmy krajem zasobnym w surowce i pracowitą ludność, jeśli zdobędziemy się na należyty wysiłek organizacyjny i skupimy do pracy wszystkich ludzi dobrej woli, to wykrzesamy z dzisiejszego bezwładu takie ożywienie gospodarcze, że nie tylko załagodzimy palący dziś problem bezrobocia, lecz podniesiemy dobrobyt całego społeczeństwa. Spełnimy w ten sposób nie tylko nasz obywatelski obowiązek, lecz utrwalimy i polepszymy sami sobie byt.

Przy dobrej woli wszystkich obywateli można licznym bezrobotnym niewątpliwie dać zatrudnienie. Stanie się to wówczas, gdy wszystkie kapitały, znajdujące się w kraju wprzągnięte będą w produktywną pracę. W dzisiejszym stanie rzeczy musi każdy obywatel współpracować nad usunięciem bezrobocia, albowiem każdy żyje w takiej czy innej formie ze społeczeństwem. Należy bezwzględnie tępić sobkostwo, należy zwalczyć obojętność dla sprawy, od której zależy byt nie tylko już samych bezrobotnych, lecz pośrednio wszystkich obywateli.

Cały kraj śpieszy obecnie bezrobotnym z pomocą. Wielkopolska przodowała zazwyczaj w umiejętności organizowania życia gospodarczego, dziś musimy umiejętność tę wykorzystać dla zwalczania bezrobocia w Wielkopolsce.

Wojewódzki Komitet Obywatelski do walki z bezrobociem podjął w tym kierunku pracę i wzywa do współdziałania wszystkich obywateli.

Należy gromadzić poważne fundusze na rzecz dodatkowego zatrudnienia i każdy, posiadający ku temu środki, winien w miarę możności zwiększyć ilość zatrudnionych rąk.

Od każdego nie pozbawionego świadomości obywatelskiej Polaka należy oczekiwać, że spełni w walce z bezrobociem swój obowiązek, gdyż działa w ten sposób tylko w dobrze zrozumiałym własnym interesie. W walce tej każdy współdziałać musi w miarę sił i stosownie do zajmowanego w społeczeństwie stanowiska. Musimy się zdobyć na energiczny czyn i skupić wysiłek wszystkich obywateli.

Obywatele, wzywamy Was do energicznego wysiłku w walce z bezrobociem!

Ks. Kardynał Dr. August Hlond
Prymas Polski.

Artur Maruszewski, Wojewoda Pozn.,
Przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem.

Poczem następują dalsze podpisy członków Komitetu.

Przy początkach gruźlicy tworzące się zaparcie daje się usunąć przez stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa.** Zalecana przez lek.
Tg 1894

DRA LUSTRA DORADO
usuwa niemiłą woń potu
Tg 1 718

Przeciw bólom newralgicznym i stawowym
BALSAM BENGALSKI KARPIŃSKIEGO
Tg 1 371

Konsekracja kościoła w Drobninie

Tłumy wiernych podczas konsekracji kościoła w Drobninie pod Lesznem.

Leszno (lh). Nowozałożona parafja w Drobninie, którą utworzono przed kilku laty, doczekała się w niedzielę 8 bm. konsekracji nowego kościoła, który stanął dzięki ofiarności parafjan i pp. Ponikiewskich.

Na uroczystość konsekracyjną przybył J. Em. ks. kardynał prymas Hlond. Uroczystego aktu konsekracji dokonał pasterz diecezji w asyście ks. ks. dziekana Obarskiego, proboszcza Szymkowiaka, rektora Wojciechowskiego i prof. Szymańskiego z Poznania, proboszcza dr. Abta z Leszna, kapelana dr. Filipiaka, prof. Kobzy z Leszna. Po ceremonjach przemówił ks. Prymas, podnosząc ofiarność parafjan i zasługi obecnego proboszcza ks. Szymkowiaka przy realizacji świątyni Pańskiej, która stanęła pod wezw. Najśw. Serca Jezusowego. Wkońcu udzielił wszystkim arcypasterskiego błogosławieństwa.

Pierwszą mszę św. w nowym kościele odprawił ks. dziekan Obarski, a kazanie wygłosił ks. prałat Steinmetz z Poznania.

Zaznaczyć należy, że pp. Ponikiewscy prócz znacznych sum pieniężnych ofiarowali ziemię pod kościół, cmentarz i plebanję. Projektował świątynię Pańską, pięknie przedstawiającą się tak wewnętrznie, jak i na zewnątrz, inż. Fr. Morawski z Warszawy. Przeprowadził zaś budowę kościoła budowniczy Peisert z Gostynia.

Zapobiega tworzeniu się kamienia nazębnego, czyni zęby śnieżno-białe!
PASTA DO ZĘBÓW
Odol
PASTA DO ZĘBÓW
Tg 1893

Ciągnienie pożyczki inwestycyjnej

1935 roku - I emisji z dnia 6 listopada 1936 roku.

(Pierwsza liczba oznacza nr. serji, druga — obligacji).

Po **1 000 zł:** 63—30 102—5 170—39 185—17 231—18 254—30 324—5 508—2 947—14 990—30 760—47 736—46 780—5 947—18 994—18 1048—6 1061—2 1095—17 1249 1261—39 1321—37 1412—17 1444—39 1472—2 1549—35 1664—5 1825—39 1944—46 2007—32 2036—46 2091—14 2171—14 2186—39 2241—42 2297—32 2300—32 2636—37 2689—17 2747—46 2795—3 2911—39 2390—3 2441—17 3500—17 3550—2 3608—49 4654—14 3661—47 3748—30 3832—6 3841—39 3902—32 3945—46 3968—3 3962—39 3941—37 4255 4451—6 4494—18 4555—35 4539—47 4585—30 4634—49 4686—47 4806—46 4819—39 4850—18 4913—47 4949—6 5020—30 5029—2 5057—25269 5258—2 5274—18 5370—2 5400—17 5488—14 5632—2 5687—2 5756—37 5803—37 5854—47 5906—17 5960—42 5959—46 5956—5 6004—39 6024—17 6055—35 6138—32 6230—39 6324—37 6372—39 6732—14 6946—47 6934—2 6982—17 7006—39 7163—49 7241—2 7278—39 7267—6 7405—17 7387—49 7469—49 7434—14 7569—2 7540—39 7675—14 7703—39 7715—35 7828—18 8137—39 8268—49 8419—17 8515—3 8620—46 8726—46 8988—18 8968—49 8998—42 9043—17 9228—6 9341—6 8358—32 9395—39 9390—3 9441—42 9454—3 9846—17 9849—6 9892—2 10084—39 10022—46 10055—6 10152—5 10169—6 10294—2 10270—46 10122—47 10380—32 10323—18 10347—18 10392—49 10410—5 10437—42 10408—5 10815—5 10888—39 10994—39 11016—39 11043—37 11109—37 11199—17 11229—2 11322—3 11398—39 11569—39 11643—6 11691—39 11741—3 11792—49 11995—17 12087—39 12164—6 12172—39 12207—47 12212—6 12376—42 12416—39 12622—14 12623—2 12801—30 12833—42 12908—17 12902—3 13033—2 13079—37 13386—2 13580—5 13663—49 13762—5 13857—39 13975—39 14086—32 14153—39 14264—35 14201—14 14238—18 14234—32 14384—17 14409—39 14564—17 14773—18 14944—49 14976—35 14995—32 15101—2 15066—3 15052—37 15294—30 15432—47 15480—46 15616—30 15696—35 15752—32 15854—30 15926—17 15989—30 16018—39 16104—49 16274—17 16313—39 16347—2 16426—39 16570—32 16601—47 16769—42 16716—2 16919—35 16596—39 16907—2 17038—49 17108—30 17180—46 17192—18 17383—17 17401—42 17544—32 17652—46 17830—17 17851—2 17969—30 17963—2 18190—49 18207—39 18293—46 18331—32 18369—3 18468—5 18459—2 18462—5 18496—6 18669—38 18770—37 18797—42 18953—39 18963—2 18974—17 19023—39 19004—37 19207—35 19326—35 19375—39 19628—6 19693—47 19821—30 19900—35 20047—47 20001—17 20046—49 20162—42 20273—3 20294—2 20352—18 20367—17 20500—37 20529—39 20627—47 20675—14 20807—14 20811—2 20826—39 20833—39 20953—3 20968—46 21016—17 21260—14 21429—35 21539—35 21568—39 21634—14 21658—39 21741—42 21747—42 21625—35 21712—35 21815—42 22025—5 22151—37 22204—47 22242—2 22304—17 22321—17 22485—5 22536—17 22540—32 22601—14 22944—18 22053—30.

Po **500 zł:** 33—41 59—38, 111—38, 162—14 182—16 207—6 215—13 322—16 322—38 530—6 633—14 656—14 659—16 718—14 812—40 986—41 1152—16 1224—16 1264—38 1409—16 1563—14 1631—41 1647—41 1647—32 1649—32 1739—32 1764—13 1764—38 1819—6 1837—16 1848—38 1978—32 2181—13 2310—6 2381—13 2447—38 2468—14 2571—41 2594—13 2609—6 2606—38 2652—38 2705—14 2848—14 2958—16 3044—41 3109—32 3169—32 3177—40 3209—16 3250—13 3307—40 3434—16 3440—14 3492—40 3519—32 3602—13 3635—40 3644—14 3655—32 3753—14 3758—14 3760—38 3822—38 3917—32 3975—40 3994—14 4062—38 4107—41 4109—13 4142—14 4277—38 4337—15 4351—38 4484—6 4584—38 4542—13 4594—13 4565—40 4665—40 4686—14 4704—6 4751—32 4753—41 4825—32 4940—16 5187—32 5203—41 5236—16 5264—14 5283—6 5292—38 5406—40 5468—38 5525—13 5778—38 5931—16 5942—14 6209—38 6245—32 6398—16 6584—40 6712—41 6790—32 6842—32 7076—6 7228—38 7250—38 7330—38 7452—41 7438—32 7438—40 7489—40 7652—32 7669—6 7989—40 8067—40 8235—38 8219—14 8239—14 8244—32 8289—38 8343—38 8461—38 8479—13 8572—38 8539—14 8590—32 8581—32 8740—16 8772—32 8891—6 8927—38 8936—32 9006—6 9051—6 9181—40 9357—38 9439—38 9428—14 9452—40 9531—6 9619—13 9982—6 9989—32 10079—41 10060—38 10129—38 10147—6 10209—13 10233—16 10283—32 10297—40 10322—6 10600—16 10119—16 10643—13 10658—38 10716—14 10722—4 10733—41 10833—13 10936—38 11195—38 11201—38 11245—41 11448—38 11457—38 11492—6 11517—16 11655—38 11702—38 11720—41 11755—38 11781—6 11860—14 11986—40 12044—16 12407—41 12316—38 12339—13 12341—13 12384—16 12376—6 12423—40 12434—40 12526—14 12555—32 12592—32 13245—14 13286—16 13380—13 13462—40 13473—38 13543—6 13616—32 13663—16 13777—38 13774—6 13850—32 13875—38 23906—38 13901—14 13922—40 13934—38 13954—16 14087—13 14067—16 14507—41 14574—16 14684—41 14817—38 15041—38 15064—38 15161—40 15234—13 15283—13 15414—6 15619—40 15628—16 15716—38 15872—41 16015—32 16026—13 16071—38 16142—40 16167—38 16274—14 16304—32 16575—38 16926—13 16995—13 17116—40 17165—16 17197—13 17305—16 17342—38 17512—14 17685—6 17697—40 17750—41 17795—38 17815—41 18013—14 18150—41 18298—6 18341—13 18384—6 18385—38 18504—16 18532—6 18655—6 18697—38 18709—32 18856—41 18875—32 18956—14 18958—41 18984—41 19024—38 19065—32 19232—14 19242—13 19439—13 19457—38 19460—41 19585—6 19643—38 19689—6 19897—38 20685—16 20095—41 20282—13 20316—41 20774—16 20792—6 20861—38 20904—32 21096—16 21098—41 21164—38 21179—6 21322—41 21301—32 21309—38 21325—6 21375—6 21475—38 21605—14 21620—38 21689—40 21814—13 21838—38 21914—38 22107—13 22139—41 22290—40 22309—40 22333—14 22418—16 22486—14 22475—41 22639—41 22712—6 22716—13 22934—40.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wtorek | Środa
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Andrzeja z Ewelinu | Marcina b.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Ludomira | Spitosława

Słońca: wschód 7,04, zachód 16,08
Długość dnia 9 godzin 04 minut
Księżyca: wschód 3,10, zachód 14,15
Faza: 4 dzień przed nowiem

Listopad **10** Wtorek

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Posłańcy: 15-60 i 28-36
Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72. przy Rynku Jeż. 77-08. przy ul. Marsz. Focha (naroż. Niegolewskich) 77-82. Pl. Świętokrzyski 49-80. przy ul. Zielonej (nar. Strzeleckiej) 50-35. Rynek Wildecki 66-35. W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87
Poczt. biuro zleceń: 49-23. Dokładny czas: 55-66.

Stan wody: dn. 8. bm. + 0.79 mm.
dn. 9. bm. + 0.84 mm.
Temp. wody: dn. 8. bm. + 5,8 st. C.
dn. 9. bm. + 6 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13; Apt. pod Złotym Lwem St. Rynek 75; Apt. przy pl. Sapieżyńskim 1; Apt. na Chwaliszewie 76 **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. **Łazarz:** Apt. przy Parku Wilsona, ul Marsz. Focha 47 **Wilda:** Apt. pod Koroną Górna Wilda 61 **Dębiec:** Apt. przy ul. Dębieckiej 6 **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12 **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ulica Główna 19. **Starołęka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 9 listopada 1926 r.

Pojawiły się na ulicach miasta w godzinach nocnych po raz pierwszy wózki z ciepłemi parówkami i kiełbasą. — Odbył się Zjazd mistrzów kominiarskich województwa poznańskiego przy udziale 66 delegatów.

OSOBISTE

— * **Wyjazd ks. prałata Żychlińskiego do Paryża.** W sobotę wyjechał do Paryża na zaproszenie Misji Polskiej we Francji profesor seminarjum duchownego w Poznaniu, ks. prałat Aleksander Żychliński. Wyjazd do Francji ma na celu odbycie konferencyj religijnych z inteligencją polską w Paryżu, oraz przeprowadzenie rekolekcyj dla księży polskich, pracujących wśród wychodźców. Po 14-dniowym pobycie we Francji ks. prof. Żychliński uda się przez Turyn do Rzymu.

W Turynie będzie gościem Zgromadzenia ks. ks. Salezjanów i zwiedzi grób św. Jana Bosko. W Rzymie ks. prof. Żychliński będzie gościem audytora Świętej Roty, ks. prałata Janasika i uczestniczyć będzie w międzynarodowym kongresie filozofji tomistycznej w czasie od 23 do 29 bm. (kl.)

— * **Srebrne gody małżeńskie** obchodzą dziś urzędnik miejski Czesław Michalski z żoną Jadwigą z domu Hoffmann, zam. przy ul. Adama Biedrzyckiego 19.

WYKŁADY

— * **Trzeci wieczór studjum społecznego** dla inteligencji odbędzie się dziś, w poniedziałek o godz. 19 w Collegium Medicum. Przemawiają prof. dr. A. Wodziczko n. t. „Eugenika przeciw alkoholizmowi", doc. dr. Bajoński n. t. „Alkohol a matka i dziecko", prof. dr. Eug.. Piasecki n. t. „Alkoholizm a wychowanie fizyczne". (x).

Z TARGU

Dnia 9 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1,20—1,30, masło mlecz. 1,40—1,50 twaróg 0,25—0,30, śmietana (litr) 1,00—1.20, mleko (litr) 0.17—0.20, jaja mendel 1.30—1,50, z wapna 1,10—1.20.

Mięso: wieprzowina 0 70—1,00. wołowina 0.60—0,90 cielęcina 0.80—1,20, skopowina 0.80—1.20 słonina 0.80—0.85 smalec 1.00—1,10. mózg cielęcy 0.60—0,70.

Drób i daczyzna: kura 1,60—2,30 kaczka 2.00—3.20. gęś 3.50—6.00. gołębie (para) 0.80—0.90 para kurcząt 2.00—3.20. para kuropatew 1.60—2.00. zając 2.30—2.50. bażant 2.50. królik 0.90—1.00 perlica 1.40—2.00.

Ryby: szczupak 1.10—1,20, lin 1.00—1,10. leszcz 0.50—0.80 białe ryby 0.20—0.40. sandacz 1.60—2.00. karp 0 90—1 00, karaś 0.60—1.00, ryby śnięte 20—30 gr mniej. dorsz dzielony 0.40. świeże śledzie 0.45

Raki mendel: 0.80—2.50.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 3—4. szpinak 5—10. buraki pęczek 10. pietruszka (pęczek) 10. seler (sztuka) 5—10. zielona sałata 3—5. rzodkiewki (pęczek) 10. marchew (pęczek) 5—10, kalafior 10—40, cebula 5—8. kapusta biała (główka) 5—10, włoska 10—15. modra 10—15

Grzyby: zielone 15—25, maślaki 50.

Owoce: jabłka 20—50. gruszki 20—30. owoce suszone 0.80—1,00 winogrona 0.80—1.20, borówki 60—70, orzechy włoskie 80.

Grzyby: zielonki 20 gr. (hu)

Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu przypomina, że PP. Ubezpieczeni winni, w razie niemożności osiągnięcia pomocy swego lekarza domowego w wypadku nagłego zachorowania, zwracać się osobiście lub telefonicznie do Pogotowia Ratunkowego im. Marszałka Piłsudskiego przy ul. Fredry 7, tel. 55-44 lub 66-66.

Przy zgłoszeniu należy okazać legitymację Ubezpieczalni względnie podać telefonicznie jej numer. n 20 217

Obchód w dniu 11 listopada

Komitet obchodu 18-tej rocznicy odzyskania niepodległości ogłasza następujący program obchodu: We wtorek godz. 19.00 — capstrzyk na placu Wolności. W środę: godz. 10.00 msza św. polowa przed gmachem D. O. K. dla wojska i organizacyj; godz. 11.15 — defilada na al. marszałka Piłsudskiego przed pomnikiem Wdzięczności; godz. 18.45 — akademja w auli uniwersytetu poznańskiego; godz. 20.00 — przedstawienia w teatrze Wielkim i w teatrze Polskim.

Komitet prosi o udekorowanie budynków flagami.

Przypadkowe otrucie trojaczków

Trojaczkom dr. Zielińskiego w Mątwach służąca podała omyłkowo lyzol zamiast lekarstwa na kaszel — Jedno dziecko zmarło, a drugie walczy ze śmiercią

Inowrocław (c). Rok temu p. drowa Zielińska w Mątwach powiła trojaczki, trzech chłopczyków. Krótko po porodzie matka jednak zmarła, a trojaczki chowały się bardzo dobrze.

Niestety ogólnie cenionego ojca, p. dr. Zielińskiego, prześladuje jakieś fatum, bo w ub. tygodniu pozbył się synka, jednego z trojaczków. Pielęgniarka trojaczków, ostatnio nieco przeziębionych, zamiast lekarstwa dała im przez pomyłkę lizolu. Pierwszy chłopczyk wypił większą dawkę; drugi otrzymał mniej, a kiedy opiekunka dzieci zwróciła się w stronę trzeciego, pierwszy, który wypił największą ilość trucizny, zaczął krzyczeć i wtenczas pielęgniarka spostrzegła swą straszną omyłkę. Mimo ogromnych wysiłków ojca nie udało się już jednego z malców uratować.

Stan drugiego chłopczyka jest bardzo poważny i w tej chwili niewiadomo jeszcze, czy da się go utrzymać przy życiu. Rozpacz ojca, jak niemniej lekkomyślnej opiekunki, jest wielka. Na dobitkę podczas ratowania swego dziecka dr. Zieliński otrzymał telefoniczną wiadomość o zgonie swego brata, studenta chemji U. P.

Nerwy ze stali

przydałyby się w obecnych czasach. Gdy system nerwowy jest wzburzony, a bezsenność nie pozwala Wam wypocząć, pamiętajcie o ziołach magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Pasiverosa", zawierających Passiflorę (Kwiat Męki Pańskiej) — roślinę o właściwościach uspakajających. Łagodzą one zaburzenia systemu nerwowego: nerwicę serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju oraz sprowadzają krzepiący, naturalny sen, nie powodując przyzwyczajenia.

Wytwórnia: MAGISTER WOLSKI, Warszawa, Złota 14.

ng 18 135/6

Błyskawiczne przetargi Zarządu Miejskiego

Notowaliśmy kilkakrotnie, że terminy na przetargi ofertowe, rozpisywane w ostatnim czasie przez zarząd miasta Poznania, bywają bardzo krótkie i uniemożliwiają przedsiębiorcom dokładne opracowanie ofert.

Obecnie mamy przed sobą egzemplarz „Orędownika Zarządu Stoł. miasta Poznania" nr. 55 z daty 6 bm., a doręczony abonentom dziś, w poniedziałek, dnia 9 bm.

W „Orędowniku" zarządu miejskiego są rozpisane dwa poważne przetargi, jeden na roboty kowalsko-ślusarskie dla nowej chłodni w rzeźni miejskiej w Poznaniu, a drugi na roboty ziemne i murarskie przy budowie ośrodka zdrowia przy Pl. Kolegjackim w Poznaniu. Termin składania ofert w pierwszym przetargu wyznaczony został na godz. 12-tą dnia 12 b. m., a drugiego na tę samą godzinę, dnia 13 b m. W pierwszym wypadku, przetargu przedsiębiorcy, którzy chcą uczestniczyć w przetargu i dowiedzieli się o nim, nie pokątnemi drogami, lecz z „Orędownika Zarządu Stoł. miasta Poznania" mają tylko trzy dni czasu na zaznajomienie się z kosztorysem i sporządzenie oferty, zaś w drugim wypadku cztery dni czasu.

Zdaje się, że istnieją przepisy, które mówią, że pomiędzy publikacją przetargu i terminem otwarcia ofert winien minąć okres przynajmniej 2-tygodniowy. (gz)

Kronika towarzyska

We wigilję św. Marcina tj. we wtorek, 10. bm. Sekcja Misyjna przy I. Sodalicji Pań Miejskich w Poznaniu urządza o godzinie 5-tej, w lokalu Stow. Polsko-Jugosłowiańskiego, ul. 3 Maja 3 kawkę z niespodziankami, na którą członków oraz sympatyków zaprasza uprzejmie Zarząd.
zg 637

Narodowy sztandar hiszpański powiewa w Poznaniu

Z okazji zajęcia Madrytu przez wojska generała Franco wywieszony został wczoraj narodowy sztandar hiszpański na konsulacie hiszpańskim w Poznaniu. Barwy narodowe Hiszpanji są: złote i czerwone. Na środkowym, czerwonym, pasie wiązka złotych strzał, godło hiszpańskiej „Falangi".

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Dębiec otrzymał wreszcie lekarza kasowego.** Jak się dowiadujemy, życzenie mieszkańców Dębca, by dzielnica ta otrzymała lekarza z ubezpieczalni społecznej, zostało spełnione. Lekarzem ubezpieczalni społecznej na Dębcu jest dr. Kazimierz Piechowiak przy ul. Dębieckiej 6. (Tel. 17-76).

— * **Odznaczenia P. Cz. K.** W niedzielę o godz. 12,30 odbyła się w sali posiedzeń Okręgu P. Cz. K. uroczystość wręczenia odznak honorowych Polskiego Czer-

Groźny wybuch magnezji na zabawie

Dwóch przygodnych fotografów odniosło poważne obrażenia

Niezwykle tragiczny wypadek wydarzył się wczoraj przy wykonywaniu zdjęcia fotograficznego podczas wieczorku, urządzonego przez Klub Towarzyski Młodych Przyjaciół ku uczczeniu Karola Marcinkowskiego.

Wieczorek, który się odbył w mieszczących się na trzeciem piętrze lokalach klubowych Zrzeszenia Pracowników Państw. Banku Rolnego, przy ul. Kantaka 10, zgromadził licznych uczestników.

Podczas zebrania, urozmaiconego produkcjami literackiemi i muzycznemi, zgłosił się fotograf uliczny, mający swój postój na ul. 27 Grudnia przed „Cukiernią Europejską", 26letni Mieczysław Sowisz (ul. Szewska 12) i pomocnik jego, 31-letni Jakób Kaźmierczak, mieszkający na Rybakach 3. Zamierzali oni dokonać zdjęć. Już podczas pierwszej próbnej fotografji w sali wybuchła magnezja ze znaczną siłą.

Następnego zdjęcia zamierzali fotografowie dokonać z przyległego do sal klubowych balkonu.

Niespodziewanie nastąpił wybuch magnezji.

Dom zadrżał w posadach i w mieszkaniach sąsiednich mieszkań zadzwoniły złowrogo szyby. Wśród uczestników wieczorku powstał popłoch, który zwiększyło wbiegnięcie obu fotografów na salę. Obaj byli poprostu nieprzytomni wskutek odniesionych na twarzy poparzeń. Jeden z nich krwawił silnie z postrzępionej lewej ręki. Na widok krwi kilka osób zemdlało i musiano je cucić.

Głośna detonacja, której odgłos słychać było na placu Sapieżyńskim i Wielkich Garbarach, nastąpiła krótko przed godziną 20 i spowodowała olbrzymie zbiegowisko.

Ulicę Kantaka, pomiędzy św. Marcinem i ul. 27 Grudnia, wypełnił kilkotysięczny tłum. Przybyło wezwane przez uczestników wieczorku pogotowie ratunkowe (66-66), które udzieliło pierwszej pomocy ofiarom wybuchu.

Kierownik komisarjatu I. podkomisarz Landeburgski wydał zarządzenia, mające na celu oczyszczenie ulicy i wszczął dochodzenia.

Fotograf Mieczysław Sowisz odniósł dotkliwe poparzenia na twarzy i są obawy, że ma uszkodzony wzrok. Przewieziono go do uniwersyteckiej kliniki ocznej na ul. Fredry. Pomocnika jego, Kaźmierczaka, który oprócz poparzeń twarzy i oczu ma postrzępioną lewą dłoń do wysokości nadgarstka, przewieziono do szpitala miejskiego, gdzie dokonano natychmiastowej amputacji dłoni.

Fotograf Mieczysław Sowicz odniósł dotkliwe poparzenia na twarzy, jak stwierdzono w Klinice Ocznej Uniw. Poznańskiego. Ma spalone brwi i rzęsy, oraz włosy. Poparzeniu uległy też oczy. Narazie jest jednak nadzieja, że uda się mu uratować wzrok poparzonych oczu. Skutki poparzenia oczu wystąpią całkowicie dopiero po około tygodniowem leczeniu.

Co było przyczyną groźnego wybuchu ustalą dopiero wszczęte dochodzenia.

Wybuch nastąpił na balkonie i szczęśliwym zbiegiem okoliczności nazwać można tylko, że żaden z poranionych nie wypadł na ulicę.

Według obiegających pogłosek wybuch spowodowało zapalenie się całej puszki magnezji, zawierającej większą ilość tego materjału wybuchowego. Podobno zapalenie magnezji nastąpiło przez spadającą iskrę wykrzesaną z zapalacza do magnezji, używanego zwykle przez fotografów przy zdjęciach.

Wskutek eksplozji, która wywarła zrozumiałe wrażenie, uległo rozbiciu pięć szyb na balkonie i pobliskich oknach lokalu klubowego. (kl)

wonego Krzyża. Odznakę I stopnia wręczono kuratorowi okr. szkoln. poznańskiego, a obecnie dyrektorowi dep. min. w. r. i o. p., dr. Michałowi Pollakowi, a odznaki II stopnia nacz. wydz. kuratorjum poznańskiego drowi Stanisławowi Durkowi i dr. Władysławowi Sperczyńskiemu — inspektorowi szkół miejskich, nadto dyplomu uznania instruktorowi w. f., p. prof. Eisbrennerowi.

Dekoracji dokonał — w zastępstwie prezesa prof. dra Jurasza — wiceprezes zarządu okręgu P. C. K., starosta krajowy L. Begale wobecności zarządu okr. P. C. K. i oddziału pozn. P. C. K. Starosta Begale, przedstawiając w krótkiej swej przemowie bardzo wydatną działalność i ofiarną pracę około rozwoju kół młodzieży P. C. K. okręgu poznańskiego odznaczonych — podniósł, że kół tych na terenie okręgu wielkopolskiego jest obecnie 472 z 23752 członkami i że dzięki pracy odznaczonych ilość kół młodzieży P. C. K. ciągle wzrasta.

— * **Złoty jubileusz mistrza tańców.** Sobotni wieczorek taneczny w białej sali Bazaru, urządzony przez komitet obchodu 50-lecia pracy zawodowej p. Piotra Mikołajczaka, zgromadził licznych przyjaciół i kursistów popularnego nauczyciela tańców. Bawiono się ochoczo do późnego wieczoru.

Około północy nastąpiło uczczenie jubilata. Imieniem uczestników wieczorku, zgromadzonych w sali przemówił prezes Ksawery Gadebusch, złożył jubilatowi życzenia i wśród huraganowych oklasków i tuszu orkiestry wręczył mu ozdobny dyplom. W przerwach podczas tańców, wśród których szczególnem uznaniem cieszył się menuet, poprowadzony przez jubilata z córką, p. Stellą Kledecką, odczytywano telegramy i pisma gratulacyjne, nadesłane na jubileusz w liczbie około siedmiuset. M. in. nadeszły telegramy od: Zdzisławowej Czartoryskiej, Olgierdostwa Czartoryskich z Baszkowa z dziećmi, baletu opery poznańskiej, Towarzystwa Powstańców i Wojaków im. Fr. Ratajczaka, Klubu Wioślarskiego 04, Wiesławy Cichowiczówny, M. Chłapowskich z Kopaszewa, radcostwa Kontrowiczów, prezesostwa Wł. Majewiczów, prezesa Wiktora Gładysza, dyr. Grandkowskich, prezesa L. Wyrzykowskiego, Stan. Nyki, budown. Fr. Budzyńskich, gimnazjum niemieckiego im. Schillera w Poznaniu, dyr. Wybieralskiego i w. in. Wielka liczba i serdeczny ton gratulacyj świadczyły o wielkiej popularności, jaką cieszy się p. Piotr Mikołajczak. (kl.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zderzenie tramwaju z wozem.** Na Ostrówku zderzył się z tramwajem linji nr. 2 wóz, kierowany przez 36-letniego woźnicę Antoniego Sterna. Wskutek zderzenia dyszel wozu rozbił szybę w tramwaju, wywołując wśród pasażerów zrozumiały popłoch. Wypadku w ludziach na szczęście nie było. (kl.)

— * **Pokąsanie przez psa.** Dziś rano udzieliło pogotowie ratunkowe (66-66) pomocy lekarskiej 62-letniej Barbarze Śmieszalskiej i 30-letniemu jej synowi Władysławowi, których pokąsał pies. Oboje Śmieszalscy mieszkają w ogródkach działkowych przy ul. Bukowskiej na działce nr. 168. Po opatrunku obojga pozostawiono w kuracji domowej. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Uniewinnienie.** Sąd okręg. w Poznaniu uniewinnił Ludwika Piotrowskiego (ul. Dąbrowskiego 43), oskarżonego o to, iż w ubiegłym roku pożyczywszy Józefowi Stankiewiczowi 800 złotych pod zastaw dwóch futer, wartości około 3 tysięcy złotych, futra te sprzedał, wyzyskując w ten sposób materjalnie dłużnika.

Sąd grodzki w Poznaniu uniewinnił Stanisława Synkowiaka od zarzutu kradzieży zegarka i brzytwy na szkodę swego przyjaciela Stanisława Kubiaka. (k).

— * **Skazanie awanturników.** Sąd grodzki w Poznaniu skazał Franciszka Baranowskiego na 9 miesięcy więzienia, Jana Blinkiewicza, Józefa Petrycha, Jana Drabczyka na kary po 6 miesięcy więzienia za wywołanie w dniu 28 czerwca rb. w Bolechowie w czasie zabawy bójki i używanie w niej niebezpiecznych narzędzi. Czterej inni oskarżeni zostali uniewinnieni. (k.)

Proces braci Koteckich w Gnieźnie

Gniezno. (Tel. wł.) Dziś, w poniedziałek, na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Gnieźnie zasiedli bracia Koteccy: Wacław z Gniezna, Ludwik z Ostrowa i Roman z Poznania, oskarżeni o wymuszenie biciem na osobie brata Jana Koteckiego zapisania na rzecz Romana i Ludwika Koteckich hipotek po 50 tysięcy złotych oraz o to, że usiłowali pozbawić wolności Jana K. przez to, iż chcieli gwałtem ulokować go w zakładzie psychjatrycznym w Dziekance rzekomo z powodu choroby umysłowej.

Sprawa według aktu oskarżenia przedstawia się następująco:

Krótko przed Zielonemi Świątkami na wezwanie Wacława przyjechali do Gniezna Ludwik i Roman Koteccy. Udali się oni do browaru w przekonaniu, że nie zastaną tam Jana K., który miał wyjechać. Kiedy siedzieli w pokoju, wszedł niespodzianie Jan i po krótkiej sprzeczce Ludwik i Roman rzucili się na Jana, a do nich przyłączył się jeszcze Wacław, przewrócili Jana na leżankę i zaczęli bić rękoma. Wykorzystując położenie, poczęli domagać się od Jana opuszczenia browaru na stałe i zapisania na rzecz Romana i Ludwika hipotek po 50 tys. złotych z tytułu rzekomego podziału spadku. Bito go tak długo, aż wkońcu uległ i przyrzekł spełnić ich żądania. Z opresji wybawił Jana zawezwany posterunkowy.

Wacław, widząc, że sztuczka mu się nie udała, począł przemyśliwać nad sposobem usunięcia Jana z browaru za wszelką cenę. Wezwał do Gniezna swoich braci, a następnie udał się z Romanem do dyrektora Dziekanki celem poinformowania się, jakim sposobem możnaby umieścić Jana w zakładzie. Dyrektor zakładu oświadczył, że nie udzieli zezwolenia, ażeby pielęgniarze zakładowi przetransportowali chorego do zakładu i zaznaczył, że pacjent może być przyjęty do zakładu tylko na podstawie przedłożenia świadectwa lekarza powiatowego. Wacław K. udał się teraz do lekarza pow. dr. Pakoskiego, który oświadczył ostatecznie, po stwierdzeniu niemożności zbadania Jana z wolnej stopy, że zbada go w zakładzie 23 czerwca b. r. rano, dokąd można pacjenta przemocą przetransportować przy pomocy policji, o ile jest on niebezpieczny dla otoczenia. Lekarz powiatowy zawiadomił zastępcę dyrektora zakładu, żeby nie robiono przeszkód, o ile w nocy przywiozą pewnego umysłowo chorego, gdyż świadectwo urzędowe wystawi on po zbadaniu pacjenta w zakładzie.

Oskarżony Wacław Kotecki, wiedząc o tem, że policja nie zgodzi się na przetransportowanie Jana, udał się w nocy sam do zakładu i za pośrednictwem stróża zakładowego Wiatra zaangażował dwóch pielęgniarzy, którym polecił stawić się do hotelu Europejskiego. Po przybyciu pielęgniarzy dał im 20 zł na taksówkę i polecił, aby zabrali do pomocy jeszcze dwie dalsze osoby i przybyli wprost do browaru. Wacław i Roman spotkali się z pielęgniarzami przed browarem. Wacław polecił stróżowi Krügerowi zaprząc powózkę. Stróż wykonał polecenie, spostrzegłszy jednak umundurowanych pielęgniarzy, pobiegł zbudzić Jana Koteckiego, a następnie oddał strzał, aby zaalarmować robotników Halta, Górnego i Torzewskiego, nocujących w browarze. Kiedy robotnicy przybyli na podwórze, pielęgniarze oraz Roman i Wacław Koteccy, widząc przewagę, opuścili teren browaru. Za uciekającymi rzucili się w pogoń na powózce Jan Kotecki i robotnicy. Kiedy powózka zbliżyła się do uciekających, Roman K. oddał w jej kierunku dwa strzały, jednak w tym momencie spadło koło u powózki, skutkiem czego zaniechano dalszego pościgu. W trakcie dochodzeń ustalono, że Wacław jak i Roman Koteccy strzelali ze „straszaka".

Na rozprawę, która trwa, powołano 16 świadków. (br)

Z WIELKOPOLSKI

— * **CHODZIEŻ** Aresztowany został znany recydywista Piotr Kleszczyński pod zarzutem okradzenia handlarza bydła Hohmana ze Zachaszyna. Są poszlaki, że poszkodowany został uprzednio przez Kleszczyńskiego jakimś nasennym środkiem odurzony. Skradziona suma ma wynosić przeszło 1 000 zł. (cm)

— * **DUSZNIKI. pow. szamotulski.** Miejscowe stowarzyszenie Pań św. Wincentego a Paulo urządziło wieczornicę, z której zyski jak zwykle, przeznaczono na najbiedniejszych. Wieczornicę urozmaicono sztuką p. t. „Swaty", którą zespół bardzo udatnie odegrał. Na szczególną uwagę zasługują śpiewacy. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna, z wystawionym przez panie stowarzyszenia bufetem, na której ochoczo się bawiono. (fh)

— * **GNIEZNO.** Robotnica Kazimiera Kryszakówna zatrudniona przy zwożeniu buraków, siedząc na tyle wozu w pewnym momencie straciła równowagę i spadła z wozu na ziemię, doznając ogólnego wstrząsu. Kryszakównę, która pochodzi z Winiar pod Gnieznem, w stanie ciężkim odstawiono do szpitala miejskiego.

— 62-letni robotnik Józef Krzyżanowski z Węglowa zatrudniony przy naprawie dachu domu p. Mareckiego w Węglewie, stojąc na drabinie spadł z wysokości 4 m na ziemię, przyczem rozdarł sobie nos.

— Robotnik Franciszek Jędrzejewski z Zdziechowy zatrudniony był w cegielni p. Kropfa w Pyszczynku pod Gnieznem przy kopaniu gliny. Większa warstwa gliny nagle się osunęła i przygniotła Jędrzejewskiego, który doznał złamania lewej nogi. (br)

— * **INOWROCŁAW.** Podczas ostatniego jarmarku policja aresztowała trzech oszustów, dwóch z Gniezna i Żyda Benjamina Grunberga z Włocławka, sprzedających naiwnym różne bezwartościowe przedmioty z blachy i miedzi jako cenne kosztowności i biżuterję. Oszustów osadzono w więzieniu.

— Niedzielny mecz piłkarski pomiędzy „Jednością" (Toruń) a miejscowym W. K. S. zakończył się zwycięstwem gości w stos. 3:1.

— Inowrocławski oddział P. C. K. otrzymał w sobotę piękny lokal przy ul. Król. Jadwigi 33. Biuro otwarte jest w dni powsz. od godz. 15 do 17.

— Począwszy od niedzieli odbywają się w kościele par. św. Józefa (Ruina) rekolekcje dla uczniów szkoły dokształcającej zawodowej.

— Mecz ping-pongowy „Goplanja" a KSM (Mątwy) dał wynik 3:2 na korzyść młodzieży katolickiej. (c)

— * **MOSINA.** Nastąpiło zamknięcie wystawy książki i prasy katolickiej, która była obficie obesłana przez 100 wydawnictw z całej Polski. Osobny dział tworzyła wielka ilość książek z księgarni św. Wojciecha z Poznania. Frekwencja zwiedzających była wielka. (ms)

— * **OBORNIKI.** Bawił tu ks. Teodor Wieczorek, znany ze swej pracy misyjnej wśród pogan w Chinach.

— Na skrzyżowaniu ulic Czarnkowskiej i Marsz. Piłsudskiego wpadł z własnej winy pod samochód i został o 4 metry odrzucony w bok rowerzysta Józef Filipowicz z Obornik.

— Bezpłatny kurs O. P. L. G. dla rejonu, obejmującego rynek i pobliskie ulice, rozpocznie się 9 b. m. w sali hotelu p. Władysława Narożyńskiego. (St. O.)

— * **RAWICZ.** W ub. środę odbył się w auli tut. gimnazjum wykład prof. Sędziwego n. t. „Wpływ domu rodzicielskiego na duszę dziecka". Bardzo ciekawy referat wywołał ożywioną dyskusję z pośród zebranych. Następny referat wypowie kap. lekarz dr. Panas n. t. „Uświadamianie dzieci". Wykłady odbywać się będą w terminach dwutygodniowych.

— Sąd okręgowy z Ostrowa na sesji wyjazd. w Rawiczu rozpatrywał sprawę karną przeciwko właścicielowi kawiarni „Metropolka" w Rawiczu, p. Ignacemu Straburzyńskiemu. Oskarżony był o to, że rzekomo dopuścił się kradzieży prądu elektrycznego na szkodę tut. elektrowni miejskiej. Przesłuchawszy rzeczoznawców oraz świadków sąd wydał wyrok uniewinniający p. Straburzyńskiego nakładając koszta sądowe na skarb państwa. Rozprawa ta, która ze względu na znaną osobę p. St. wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród tut. społeczeństwa, przyniosła oskarżonemu oczekiwaną satysfakcję i rehabilitację. (rs)

— * **ŚREM.** Przed świętem Patrona młodzieży urządzone będą rekolekcje. Rozpoczną się w środę, dnia 11 bm. o godz. 19-ej w kościele farnym, a we czwartek i piątek odbędą się nauki o godz. 7 i 19, które wygłosi Salezjanin z Poznania. W niedzielę o 7 wspólna komunja św., a o godz. 10,15 udadzą się wszystkie oddziały KSM m. wraz z miejscowemi stowarzyszeniami w pochodzie na uroczystą mszę św. z okolicznościowem kazaniem, a później na Rynku przedefilują przed władzami. Następnie odbędzie się w sali p. Salacińskiej uroczysta akademja ku czci św. Stanisława Kostki, a wieczorem o godz. 20 przedstawienie amatorskie, komedja w 4 akt. p. t. „Państwo Wackowie".

— W godzinach porannych na jezdni ulicy Mickiewicza, bawiło się pozostawione bez nadzoru, dziecko montera elektrowni, Chwilewskiego Adama. Z zakrętu ulicy z kierunku Książa wyłonił się zdążający do Śremu samochód p. Niedzielskiego, właściciela młyna w Książu. Kierowca auta nagle zauważył przebiegające przez jezdnię dziecko tuż przed błotnikami i w ostatnim momencie, nie tracąc przytomności wykręcił raptownie wóz w bok na chodnik, ratując od niechybnej śmierci dziecko. Samochód uległ bardzo poważnemu uszkodzeniu, a pasażerowie lekkim kontuzjom.

— W Śremie aresztowano, ukrywającego się w łóżku u swych krewnych Leona Jankowskiego z Poznania, bandytę, który w ub. tygodniu dokonał napadu rabunkowego na plebanję w Zaniemyślu. Zakutego w kajdanach odprowadzono do miejscowego więzienia.

— Z inicjatywy Kat. Stow. Kobiet im. Gen. Zamoyskiej odprawi się w dniu 14 bm. o godz. 8,30 msza św. z prośbą o zwycięstwo w walce z komunizmem a o godz. 14 adoracja Najśw. Sakramentu.

— Plenarne zebranie koła Stronnictwa Narodowego odbędzie się w niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 20 w sali Hotelu Centralnego. (sn)

— Przy zakładaniu instalacji gazowej w Rynku, obok domu p. Fr. Włodarczaka, odkryto na głębokości 50 cm pod nawierzchnią kamienną, drugą warstwę bruku, która ciągnie się prawdopodobnie pod całą płdn.-wschodnią częścią Rynku i która przed kilkudziesięciu laty przy niwelacji została przykryta ziemią. Miasto może stąd czerpać materjał do brukowania ulic.

— * **WRZEŚNIA.** Policja wrzesińska przychwyciła na terenie Wrześni sprytnego oszusta, który pod pozorem redagowania reklamacji podatkowych, wnoszenia pozwów sądowych itp. nabierał ludność okolicznych powiatów na większe sumy. Oszustem okazał się b. sekretarz adwokacki, Bąkowski Józef z Nekli. Znany on już jest policji innych powiatów Wielkopolski i Pomorza, gdzie dokonał całego szeregu oszustw i był poszukiwany listami gończemi.

— Staraniem Tow Gimn. „Sokół" ż. i m. we Wrześni wygłosi w dniu 22 bm. o godz. 20 w sali Hotelu Polskiego prezesa Tow. Gimn. „Sokół" w Czerniejewie druh, inż. Kaczmarek wykład z osobistych wrażeń z tegorocznej olimpjady w Berlinie.

— W czasie dochodzeń za sprawcami kradzieży świn w Sokolnikach ujęła policja niej. Jana Mielcarka i Jakóbowskiego Józefa z Bierzglina pow. Września, u których w czasie rewizji domowej znaleziono zakopane w ziemi mięso oraz smalec. Obu sprawców odstawiono do dyspozycji sądu grodzkiego.

Z UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO

— * **Dyplom magistra praw uzyskali:** Feliks Piechowski z Kościerzyny, w woj. pomorskiem, Alfons Klawkowski z Poznania i Roman Michejda z Cieszyna.

— * **Dyplom magistra nauk ekonomiczno-politycznych:** Tadeusz Juchacz z Poznania, Augustyn Kopka z Królewskiej Huty, Józef Bąkowski z Kobylina, w woj. poznańskiem i Stanisława Kozerska z Radomia, w woj. kieleckiem.

— * **Dyplom inżyniera rolnictwa:** Kazimierz Palacz z Podaszewa, w woj. poznańskiem.

— * **Dyplom magistra filozofji:** w zakresie botaniki — Antoni Wiktorowicz z Krubina, w zakresie filologji francuskiej — Irena Wichurzanka z Częstochowy i w zakresie filologji angielskiej — Eileen Krygowska z Christchurch Nowa Zelandja.

STAN POGODY W POZNANIU

9 listopada 1936

Temperatura 7 godz. + 5,0

Ciśnienie
7 godz. 747,3 mm. umiarkow.

Zachmurzenie
7 godz. pochmurno, deszcz

Wiatr
7 godz. kierunek połud.-zach., szybk. 7 m/sek.

Temperatura w dniu 8 listopada br. była:
najwyższa + 11,7 o godz. 12
najniższ + 1,0 o godz. 3

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Pogoda bez większych zmian.

NOWA FIRMA
NOWA CENA
RADIO
KUPISZ TANIO NA RATY
ZNANYCH FABRYKATÓW
PREMS i TELEFUNKEN
W FIRMIE
RADIOLAVOX, POZNAŃ
FR. RATAJCZAKA 14
dr 7657

Straszna śmierć chłopca

Śrem. (su). W Szołdrach dzieci robotników rolnych zabawiały się w ześlizgiwanie ze sterty słomy. W toku najlepszej zabawy rozległ się nagle rozdzierający krzyk 10-letniego syna Feliksa Matysiaka, który, zsuwając się po słomie, nadział się na pozostawione widły, sterczące ostrzem w górę. Widły przebiły żołądek, jelita i kręgosłup nieszczęśliwego chłopca, który zmarł wkrótce po wypadku. Natychmiast przywołany lekarz z Czempina stwierdził już tylko zgon.

Nieszczęśliwy wypadek motocyklisty

Pniewy. (wp). W niedzielę, w godzinach przedpołudniowych, jadący na motocyklu w kierunku Lwówka ślusarz Stefan Michalski z Pniew, przy wymijaniu beczkowozu został kopnięty przez konia, wskutek czego runął z maszyną na szosę, odnosząc szereg dotkliwych okaleczeń rąk i twarzy. Również silnie uszkodzony został motocykl.

Nieszczęśliwemu na miejsce wypadku pospieszył z pomocą dr. Wł. Felicki, poczem przewieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na chleb św. Antoniego: J. R. 1,—, W. F. 3,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 33,— złote.

Na fundusz wdów i sierot po dziennikarzach: Ks. dr. Stanisław Janicki, Środa, 10,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 222,— zł.

Na ociemniałych żołnierzy: Rodzina Ansion 5,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 50,— złotych.

Na tanie kuchnie: Rodzina Ansion 5,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 51,— zł.

Na biednych parafji Naramowice: Dnia 7 listopada br. wypłaciliśmy Siostrze Annie 13,— złotych.

Na pomnik Serca Jezusowego: W. F. 2,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 9,— zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 7 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Pastor ewangelicki Emil Meisener w Rogoźnie Wlkp. i pielęgn. Charlotte Fehlau; ogrodn. Franciszek Płokarz i Eleonora Stachowiakówna; owdow. st. woźny kolej. Jan Nogaj i kucharka Marjanna Ślotała; urzędn. pryw. Alojzy Sobieszczyk w Katowicach i Katarzyn Pfefferówna w Małej Dąbrówce; agent poczt. Roman Bury w Wróblewie pow. szamot., i Łucja Pruszyńska; rob. Jan Ratajczak w Żegrówku, pow. kościański, i prasow. Marjanna Wasielewska; kołodz. Józef Czysz i pieleg. Anna Kaźmierczakówna; druk.-maszyn Marjan Rydlewicz i Helena Trzybińska; owdow. podkomisarz skarb. Jan Babiaczyk i Marja Kardusówna w Szamotułach; owdow. emer przodown. P. P. Maksymiljan Błaszczyk w Brzostowie, grom. Parzęczew, gm. Jaraczew, pow. jarociński, i Wiktorja Matuszakówna w Noskowie, gm. Jaraczew, pow. jarociński; ślus. Jakub Nyga i gospod. domowa Franciszka Wolska w Gdyni; cukiern. Władysław Burkieciak i Marjanna Musiołówna w Ostrowie Wlkp.; kup. Teodor Tomczak w Sierakowie, pow. rawicki, i biural. Zofja Szkopakówna w Rawiczu; kołodz. Jan Neumann i Stanisława Ignyś w Ceradzu Dolnym, gmina Grzebienisko, pow. szamot.

Zgony:

Dnia 7 listopada 1936 roku zapisano następujące zgony: Wiktor Józef Jagielski, b. wł. hotelu, 70 lat; Janina Bagrowska, 6 lat; Prakseda Michalska z domu Kusikówna, 23 lat; Władysława Wesoła z domu Szymkowiakówna, 47 lat; Konstanty Jasiński, handlowiec, 54 lat; Katarzyna Nowacka z domu Borowska, wdowa,

Poświęcenie samolotu p. Gabriela

Kępno (Tel. wł.) Wioska Mnichowice powiatu kępińskiego przeżyła w niedzielę niezwykłą uroczystość — poświęcenia samolotu, zbudowanego przez domorosłego konstruktora-wieśniaka, p. Antoniego Gabriela.

Rano o godzinie 9-tej w kościele filjanym w Mnichowicach odprawił mszę św. ksiądz proboszcz Wojciechowski z Bralina. W czasie nabożeństwa śpiewał chór męski „Echo" z Kępna. Następnie stowarzyszenia oraz delegacje ze sztandarami poszczególnych organizacyj udały się na boisko KSM, gdzie na specjalnie zbudowanem podium ustawiono dzieło dwuletniej pracy, 25-letniego konstruktora.

Uroczystość zapoczątkował sołtys gromady Mnichowice, p. Puchała, witając licznie przybyłych gości, poczem poprosił księdza proboszcza o dokonanie aktu poświęcenia samolotu. W czasie przemówień nadleciał do Mnichowic, ku niebywałemu entuzjazmowi przeszło 3-tysięcznej rzeszy publiczności, samolot, Aeroklubu Poznańskiego, pilotowany przez por. Dąbrosia oraz p. Dominiczaka, a wydelegowany przez poznański okręg wojewódzki.

Przemawiał również delegat wydawnictw Drukarni Polskiej w Poznaniu, red. T. Hernes, który m. in. wspomniał o trzech samolotach eskadry „Chrobry", ofiarowanych armji polskie dzięki dużej ofiarności i zrozumieniu spraw obrony lotniczej państwa przez społeczeństwo wielkopolskie. Imieniem poznańskiego okręgu L. O. P. P. przemawiał przybyły samolotem por. pilot Dąbroś, który życzył p. Gabrielowi w jego karjerze lotniczej jak najlepszych wyników. Zaznaczyć należy, że poprzednio przewodniczący komitetu uroczystościowego, kierownik placówki Stron. Narodowego, p. Moś zobrazował zebranym, w jak prymitywnych warunkach p. Gabriel musiał pracować i jak jego dzieło po wielu trudach uwieńczone zostało pomyślnym wynikiem.

Po zakończonej części oficjalnej, nastąpiło wpisywanie się chrzestnych do księgi pamiątkowej, poczem zostali oni ugoszczeni skromnem przyjęciem. Wieczorem odbyła się na dwóch salach zabawa. (km)

Uroczyste poświęcenie samolotu p. Gabriela w Mnichowicach. Konstruktor aparatu na dolnem zdjęciu oznaczony jest krzyżykiem.

ARTRETYZM powstaje wskutek złej przemiany materji. Stosujcie zioła **CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO** ng 19999
Broszury bezpłatnie. **Labor. „Cholekinaza" Warszawa, Nowy Świat 5** oraz apt. i skł. apt.

Zjazd młodej inteligencji w Krakowie

Spora była grupa młodej inteligencji na Zjeździe Misyjnym w Krakowie. Z wyjątkiem Lwowa były reprezentowane wszystkie środowiska uniwersyteckie w Polsce. Delegacja Poznania liczyła 45 osób. Zjazd trwał 3 dni: od 1 do 3 listopada. W pierwszym dniu skupienie rekolekcyjne, drugi dzień poświęcony studjum misjologicznemu, w ostatnim dniu referaty propagandowe.

Referaty studjum misjologicznego poświęcone były Japonji. Ks. dyr. Król mówił na temat: „Historja misyj katolickich w Japonji". Po nim zabrał głos kapitan dyplomowany Antoni Ślósarczyk, b. attaché wojskowy w Japonji. Prelegent, który przebywał 5 lat w „krainie wschodzącego słońca", scharakteryzował kulturę i obyczaje mieszkańców Japonji. Referat był doskonały. Autor wprowadził przytem dobre tłumaczenia własne niektórych wierszy japońskich. Podobno praca ta zostanie wydrukowana w następnym roczniku „Annales Missiologicae".

Na popołudniowem posiedzeniu wygłoszone zostały jeszcze dwa referaty: redaktora Babińskiego o psychologji człowieka Dalekiego Wschodu, oraz Ojca Kolbego na temat metody misyjnej i religji w Japonji. Na marginesie wypada zaznaczyć, że Ojciec Kolbe jest założycielem Niepokalanowa japońskiego.

Nasze środowisko poznańskie wystąpiło w trzecim dniu Zjazdu z dwoma referatami propagandowemi: „Nauczyciel pionierem idei misyjnej" — mg. Domagalskiej, oraz „Praca dla misyj w zawodach literata i krytyka literackiego" — dra Czekalskiego. Pod koniec Zjazdu była audjencja u Księcia-Metropolity oraz specjalne nabożeństwo w kościele OO. Dominikanów.

Trzeba przyznać, że Zjazd był dobrze przygotowany. Nasi przyjaciele krakowscy zrobili, co tylko było w ich mocy. A trzeba też podkreślić, że nie zaniedbali strony turystycznej, która jest dodatkowym składnikiem każdego kongresu. — Wszystkie wolne chwile zostały planowo wyzyskane na grupowe zwiedzanie zabytków grodu krakowskiego.

Koło Misjologiczne Akademików w Krakowie obchodziło w czasie Zjazdu 10-lecie swego istnienia. Przy tej sposobności warto podnieść fakt, że Koło to wydało pierwszego polskiego świeckiego pomocnika misyjnego. Jest to magister filozofji Edwin Gora, który wyjechał w czerwcu ub. roku do Indyj, gdzie wykłada fizykę w jednem z gimnazjów OO. Jezuitów.

Następny Zjazd Misyjny inteligencji ma się odbyć w listopadzie roku przyszłego w Warszawie.

RAJMUND WENSIERSKI.

Przynajmniej szczery

Pan radca utknął z samochodem w głębokiej, pełnej wody i błota dziurze na drodze. Nadszedł chłop i pyta:

— Może wyciągnąć samochód końmi?

Cóż było robić? Pan radca się zgodził, chłop przyprowadził konie i wyciągnął samochód, za co otrzymał dziesięć złotych.

— To dziś już siódmy samochód wyciągnąłem, — powiada chłop. — Tylko że człowiek się nie wyspał.

— A cóż w nocy robiliście?

— Ano woziłem wodę do tej dziury na drodze.

PRZECIW PIERZCHNIĘCIU I ŁUSZCZENIU RĄK **KREM PRAŁATÓW** „PERFECTION"
ng 19995

W sprawie zwalczania zakłóceń radjowych

Starosta grodzki poznański ogłosił następujące obwieszczenie:

W związku ze skargami radjosłuchaczy na silne zakłócenia radjowe, spowodowane przez różnego rodzaju maszyny, przyrządy i instalacje elektryczne, wzywam niniejszem wszystkich posiadaczy maszyn, przyrządów i instalacyj elektrycznych, jak silniki, prądnice i przetwornice, elektryczne maszyny domowego użytku, jak: odkurzacze, maszyny do prania, pompy, maszyny do szycia, wentylatory itd., instalacje dzwonkowe, przerywacze do reklam świetlnych, reklamy neonowe, zegary elektryczne, automaty do oświetlenia klatki schodowej, dźwigi, trakcje, wiertarki dentystyczne, aparaty fryzjerskie, jak: maszynki do strzyżenia i suszenia włosów, aparaty do masażu gumowego i zapomocą wysokiej częstotliwości; aparaty elektromedyczne, jak: diatermiczne, naświetleniowe, ogrzewające z automatycznym regulatorem, roentgenowskie, pantostaty, kardjografy itp., wszelkie przerywacze i wyłączniki, prostowniki lampowe i wahadłowe, zmienniki biegunów, urządzenia zapłonowe silników spalinowych; linje i sieci wysokiego i niskiego napięcia w budynkach, wagonach kolejowych, tramwajowych i samochodach, tablice rozdzielcze i puszki kontaktowe, znajdujące się w złym stanie izolacji i kontaktowania — do zaopatrzenia tychże w urządzenia, zabezpieczające przed wywoływaniem zakłóceń w audycjach radjowych w terminie do dnia 30. 11. 1936 r.

Ze względu na bezpieczeństwo instalacji zabezpieczonej, urządzenia zabezpieczające muszą być wykonywane przy pomocy specjalnego sprzętu przeciwzakłóceniowego — zgodnie z odpowiedniemi przepisami.

Informacyj technicznych udziela referat zakłóceń Polskiego Radja w Poznaniu, plac Wolności 11, II ptr.

Wobec niestosujących się do wydanych w tych sprawach przez starostwo grodzkie zarządzeń zostaną zastosowane środki przymusowe, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta R. P. z dnia 22. 3. 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. nr. 36, poz. 342).

11 listopada „Straszny Dwór"

W uroczystym dniu odzyskania Niepodległości wystawia Teatr Wielki piękną operę Stanisława Moniuszki „Straszny dwór", w znakomitej obsadzie czołowych artystów Opery w osobach pp.: dr. Wandy Roessler - Stokowskiej, Marji Janowskiej-Kopczyńskiej, Zenona Dolnickiego, Józefa Wolińskiego, Romana Wragi, Karola Urbanowicza i in. Nad stroną muzyczną czuwa dyr. dr. Z. Latoszewski, reżyser Karol Urbanowicz. Dekoracje Z. Szpingiera. Piękne tańce wykonają pp.: Maksymiljan Statkiewicz (kierownik choreograficzny), primabalerina Zofja Grabowska oraz balet.

GRYPA!
DLA OCHRONY PRZED ANGINĄ GRYPĄ I CHOROBAMI Z PRZEZIĘBIENIA
PANACRIN BUKOWSKIEGO
ng 19995

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

We wtorek 10 bm. kapitalna operetka „Ewa", która zyskała kolosalne powodzenie dzięki znakomitej grze artystów pp.: M. Gabrielli, J. Fontanówny, K. Dembowskiego, J. Sendeckiego, B. Horskiego, St. Winczewskiego, J. Gruszczyńskiego i in., pomysłowej reżyserji B. Horskiego, imponującej wystawie Z. Szpingiera oraz niezmiernie efektownym tańcom układu M. Statkiewicza z pp.: primabaleriną Z. Grabowską i W. Bończą na czele baletu. Kierownictwo muzyczne kapelm. W. Buchwald.

W środę uroczyste przedstawienie „Strasznego dworu". W czwartek i piątek „Ewa".

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro doskonała komedja Sachy Guitry „Testament". W środę w dniu Święta Niepodległości odegrane będzie arcydzieło Wyspiańskiego „Wyzwolenie", po cenach popularnych (od 20 gr. do 1 zł). W czwartek premjera dawno zapowiadanej komedji Szekspira „Wieczór trzech króli", którą z należytym pietyzmem przygotowuje Br. Dąbrowski.

Będzie to rewelacyjne przedstawienie w całej pełnej wystawie Z. Szpingiera.

Z Teatru Nowego

Dziś w poniedziałek „Szklanka wody", z Jadwigą Zaklicką w roli głównej.

Jutro, we wtorek — teatr nieczynny z powodu generalnej próby, arcydzieła Stefana Żeromskiego „Róża", którego uroczysta premjera odbędzie się w środę 11 bm. o godz. 8,10 wiecz. ku uczczeniu rocznicy Niepodległości Polski. Udział w tem przedstawieniu bierze cały zespół Teatru Nowego.

Hebrajskie kasowniki na polskim znaczku

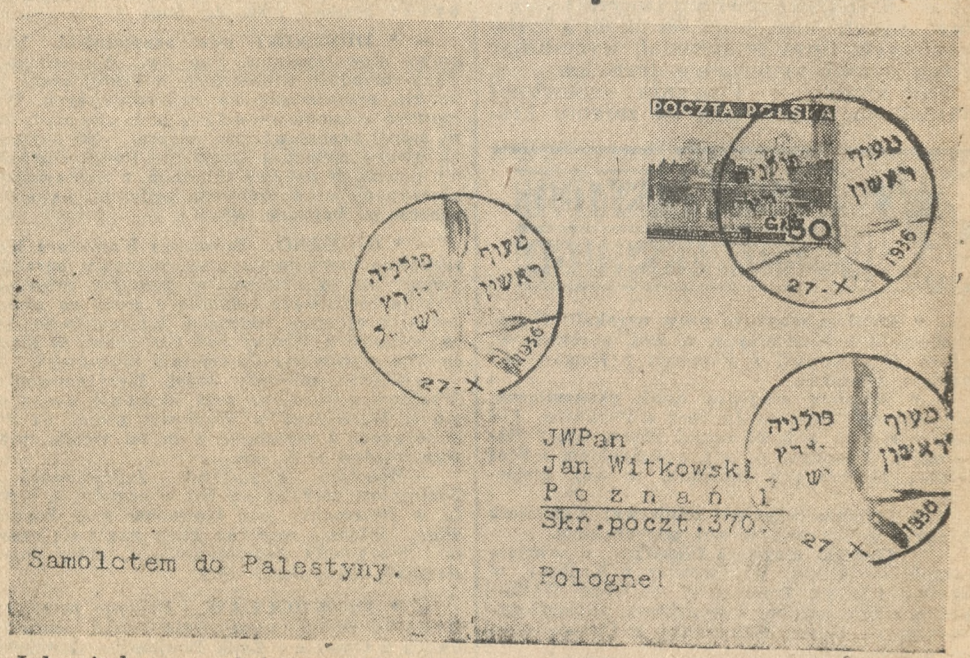

Jak wiadomo, w dniach od 27 do 29 ub. m. odbył się pierwszy lot pocztowy z Polski do Palestyny.

Samolot zabrał ze sobą ok. 100.000 pocztówek i listów, na których znaczki zostały skasowane specjaln. stemplem z napisem „I Lot Pocztowy z Polski do Palestyny, Warszawa, 27. X. 36, port lotniczy". Obok tego stempla polskie władze pocztowe uznały za wskazane odbić stempel z napisem w języku hebrajskim o locie pocztowym „z Polski do Erec-Izraelu".

Napis na stemplu hebrajskim brzmi: „Maôf riszun Poloniah — Erec-Izrael", czyli: „Lot pierwszy Polska — Erec-Izrael" (Palestyna). Zaznaczyć należy, że wyraz „maôf" stanowi specjalnie utworzony nowotwór od starohebrajskiego wyrazu „uf" — ptak, stworzenie latające. Nowotwór ten przystosowano do współczesnego określenia lotu aeroplanem.

W posiadaniu naszem znalazła się reprodukowana powyżej pocztówka, którą polskie władze pocztowe opatrzyły tylko hebrajskiemi stemplami. Stempel z Haify z datą „29 oct. 36", umieszczony na odwrocie, dowodzi, że pocztówka ta uczestniczyła w regularnym międzynarodowym obrocie pocztowym.

Ciekawi jesteśmy wyjaśnienia min. poczt w sprawie kasowania polskich znaczków pocztowych hebrajskim stemplem

Poznań pokonał Łódź 11:5

Międzymiastowe spotkanie pięściarskie Poznań — Łódź, rozegrane w niedzielę w Poznaniu w sali Targów Poznańskich, zakończyło się zwycięstwem Poznania. Pomimo braku w drużynie gospodarzy Kajnara i Majchrzyckiego, Poznań wygrał spotkanie zasłużenie.

Zawody wykazały poważny spadek poziomu tych dwóch do niedawna najsilniejszych ośrodków pięściarskich. W drużynie gości najlepiej prezentował się Ostrowski, u gospodarzy Sobkowiak, Szułczyński, a przedewszystkiem Koziołek, którzy wykazali najlepszą tego wieczoru formę.

W wadze muszej Sobkowiak pokonał Łodzianina Grambo.

Celne i silne ciosy Sobkowiaka przyniosły mu bezsprzeczne zwycięstwo, chociaż Grambo się odgryzał.

Ciekawą walkę stoczyli w wadze koguciej Koziołek i Bartniak. We wszystkich starciach górował szybciejszy w akcji Koziołek, trafiając często w dobrą zasłonę Łodzianina. Wygrał Koziołek.

W wadze piórkowej Pela zwyciężył na pkt. Czesławskiego, który dążył do walki w zwarciu, gdzie górował nad Poznańczykiem. Od drugiego starcia nieznaczną przewagę uzyskał Pela, jednak nie potrafił wyraźnie narzucić przeciwnikowi walki na dystans, która mu najbardziej odpowiada.

Z powodu choroby Kajnara i Walkowiaka reprezentował Poznań w wadze lekkiej „Barski". Znaczna przewaga Woźniakiewicza spowodowała przerwanie walki w 3 starciu.

W wadze pośredniej Łódź wzmocniła swą drużynę przez wicemistrza Polski Ostrowskiego, który zaprezentował się w walce z Misiurewiczem bardzo dobrze. Cechował go spokój i cios w właściwej chwili, czem często zaskakiwał Poznańczyka. Ciosom Misiurewicza brak było precyzji, w zwarciu zaś lepszym był Łodzianin. Misiurewicz wypadł słabo. Łodzianin wygrał przekonywująco a walkę przeprowadził dobrze taktycznie.

W wadze średniej spotkali się Szułczyński i Bartosiak. Silny fizycznie Łodzianin nie mógł zastąpić chorego Chmielewskiego. Po wyrównanej walce w 1 starciu, w następnych Poznańczyk górował wyraźnie szybkością i celnością ciosów nad zupełnie surowym technicznie Łodzianinem i wygrał zasłużenie.

W wadze półciężkiej Szymura walczył z Pietrzakiem. Poznańczykowi udało się narzucić przeciwnikowi walkę na półdystans i w zwarciu, z którego wychodził bardzo dobrze i z przewagą punktów. Pietrzak za mało atakował, a ciosy jego były zbyt obszerne, by skutecznie dosięgnąć zwrotniejszego Szymurę. Ogłoszenie wyniku nierozstrzygniętego skrzywdziło Poznańczyka, który miał dwa ostatnie starcia pewnie wygrane.

Walka w wadze ciężkiej pomiędzy Klimeckim a Kłodasem nie należała do ciekawych i chwilami zamieniała się w zapasy. Klimecki, lepszy technicznie i celniej bijący, dwukrotnie posłał Łodzianina na deski a w 3 starciu oszołomił go, to też słusznie walkę sędzia przerwał.

Zawodnikom Łodzi sekundował znany pięściarz Chmielewski.

Sędziował w ringu p. Z. Derda, na punkty p. rtm. Koprowski z Grudziądza.

Liga—Stanisławów 5:1 (1:1)

Stanisławów — Powtórzone spotkanie ćwierćfinałowe z cyklu rozgrywek o puhar Polski im. Prezydenta R. P. przyniosło tym razem zdecydowane zwycięstwo drużynie ligowej, która wystąpiła w następującym składzie: Albański; Joksz i Giemza; Sochan, Wasiewicz i Dytko, Skóra, Matjas, God, Wilimowski i Wodarz.

W pierwszej połowie gra była naogół wyrównana, po przerwie zupełną przewagę mieli ligowcy, wśród których wyróżnili się Wilimowski, Wodarz, Skóra i Dytko. W zespole miejscowych najlepszą częścią była obrona. Gospodarze pierwsi zdobyli prowadzenie przez Zasłabskiego. Wyrównującą bramkę strzelił Wodarz. Po przerwie trzy bramki strzelił Skóra a jedną Matjas. Sędziował p. Sawicki wobec 6 tys. widzów.

Pomorze — Toruń 5:2 (2:0)

Toruń — W niedzielę odbyło się treningowe spotkanie reprezentacji Pomorza, która dotychczas pokonała, w spotkaniach o puchar Prezydenta Rzplitej, Łódź i Śląsk, z jedenastką Torunia. Spotkanie było ciekawe i zakończyło się zdecydowanem zwycięstwem reprezentacji.

Przeciwko Poznaniowi, z którym Pomorze grać będzie w nadchodzącą niedzielę 15 bm. w półfinale o puchar Prezydenta Rzplitej, skład reprezentacji pomorskiej przedstawiać się będzie następująco: Wyczyński (Gryf) — Maliszewski (PPW) i Puziak (Polonia) — Woliński (TKS), Stok i Lubawy (Pol.) — Wierzelewski, Kamiński (Gr.), Daniel (Pol.), Nawrocki (PPW) i Kowalski (TKS). Ewentualne zmiany mogą jeszcze zajść na pozycji środkowego pomocy i półprawego. (tł)

Gimn. Czajkowskiego wygrało czwórmecz koszykówki

ZWYCIĘSKA DRUŻYNA Z GIMNAZJUM Dr. CZAJKOWSKIEGO
Od lewej: Zygmunt Michalski, Izydor Górczak, Zygmunt Wrzesiński, Henryk Makowski i Albin Wilczyński.
rys. Cz. Borowczyk

Ruchliwe Koło sportowe przy gimn. dr. Czajkowskiego zorganizowało w niedzielę czwórmecz koszykówki z udziałem trzech drużyn zamiejscowych: gimnazjum z Torunia, gimn. z Rydzyny i gimn. ze Środy. Była to pierwsza impreza tego rodzaju w Poznaniu i wywołała duże zainteresowanie, szczególnie w szeregach młodzieży szkolnej. Turniej rozegrany został systemem pucharowym, to znaczy zwycięzcy spotkań przedpołudniowych spotkali się popołudniu w walce o pierwsze miejsce, pokonani zaś o trzecie miejsce.

Przedpołudniowe spotkanie gospodarzy z drużyną toruńską było właściwym finałem. Gra była zupełnie wyrównana, bardzo zacięta i stała na wysokim poziomie. Nieznacznie zwyciężyła drużyna Czajkowskiego w stosunku 17:16 (5:5).

W drugiej grze gimn. z Rydzyny pewnie pokonało drużynę gimnazjalną ze Środy 28:7.

Popołudniu w finale o pierwsze miejsce spotkały się więc Poznań i Rydzyna. Szybka gra, nabrała pod koniec na ostrości, jednak sędzia p. Grzechowiak panował nad sytuacją. Zwyciężyła drużyna Czajkowskiego 26:23, gdy do przerwy prowadzili jeszcze Rydzyniacy 15:14. U Poznańczyków wyróżnił się „Zulu" Wrzesiński.

Spotkanie o trzecie miejsce nie doszło do skutku, gdyż Toruniacy do gry nie stanęli. (wz)

HCP — Korona 13:2 (8:1)

W niedzielę zakończyły się rozgrywki jesienne ligi okręgowej PZOPN. Najważniejszem spotkaniem dnia były zawody Legji z KPW, które przyniosły dwa cenne punkty eksmistrzowi PZOPN. HCP. mający tytuł mistrza jesienego już zapewniony, rozgromił niespodziewanie łatwo poznańską Koronę która po tej porażce znalazła się wraz z ostrowskiem KPW na końcu tabeli. Niemiłą niespodziankę sprawiła Ostrowia, która w ostatniej dopiero chwili musiała zrezygnować z wyjazdu i bez walki podarowała Warcie dwa punkty. Dość niespodziewany wynik wreszcie, bo remisowy, przyniosło spotkanie w Ostrowie gdzie Polonja leszczyńska, krocząca ostatnio w czołówce drużyn okręgu, potknęła się na twardej i bardzo groźnej na własnym gruncie drużynie KPW.

HCP i KORONA 13:2 (8:1)

Poznań. — Zwycięstwo HCP nie jest niespodzianką, najwięksi pesymiści bowiem nie liczyli się z możliwością porażki. Dwucyfrowe jednak zwycięstwo przyszło dość nieoczekiwanie. Korona grała coprawda znów bardzo słabo. Lecz przyznać należy, że HCP szybko powrócił do formy, a atak bodajże zupełnie otrząsnął się z depresji, jaka opanowała drużynę po walkach o wejście do ligi. Napastnicy odzyskali dawny spokój i pewność, a przedewszystkiem lotność i dyspozycję strzałową. Wykorzystali w stu procentach wszystkie podbramkowe sytuacje i jako całość linja ataku pracowała najlepiej, chwilami bez zarzutu. Przytem gospodarze grali bez Sztoka i pomocnika Lipiaka z Graczyńskim na lewem skrzydle. Dwie bramki, jakie zdobyła Korona uzyskał Szafrański. Dla HCP strzelili bramki Gensler 4 (jedna z karnego), Musielak i Konoka po trzy oraz Graczyński, Skrzypczak (z wolnego) i Woźniczak po jednej. Zawody prowadził bez zarzutu p. Tomaszewski.

LEGJA i KPW 3:0 (1:0

Poznań. — Spotkanie to odbyło się na boisku KPW w Dębcu. Gospodarze nie byli drużyną gorszą jako całość. Mieli nawet więcej z gry, lecz atak poza Ożyńskim, który stwarzał dużo niebezpiecznych sytuacyj, nie potrafił wywiązać się poprawnie ze swego zadania. Pierwszą bramkę zdobyła Legja po główce Markiewicza. Drugą uzyskał efektowną bombą z wolnego z odległości około 20 metrów Mikołajewski, który też strzelił trzecią bramkę. Legja grała bez Walczaka. Dusika i Przybylowicza. Tego ostatniego na środku ataku zastąpił Mikołajewski. Na pozycji lewego łącznika grał Preja b. gracz KPW poznańskiego. Zwycięstwem tem Legja zapewniła sobie w tabeli jesiennej drugie miejsce przed KPW z równą ilością punktów. Sędziował p. Jachczyk.

WARTA Ib — OSTROWIA 3:0 w. o.

Rezerwy ligowe uzyskały 2 punkty bez gry gdyż drużyna Ostrowii nie przybyła i zawiadomiła Wartę telegraficznie na kilka minut przed meczem, że nie otrzymawszy biletów kolejowych do Poznania, na zawody przybyć nie może.

KPW OSTRÓW — POLONIA 1:1 (1:0)

Ostrów. — Goście przewyższali gospodarzy lepszą techniką i dobrą postawą, gdy tymczasem Ostrowiacy grali z większą bojowością. Gra do przerwy była wyrównana i prowadzona w szybkiem tempie. Owocem tej części gry była bramka, uzyskana przez Szymańskiego. Po przerwie inicjatywę przejęła Polonia, przebywając nieomal przez cały czas na polu gospodarzy. Gra przybrała przytem na ostrości, przyczem w brutalności celowali znowu, tak, jak ubiegłej niedzieli, gracze KPW. W wyniku tego kopnięty przez Niezgódzkiego gracz Polonii Jankowiak doznał poważniejszej kontuzji i został zniesiony z boiska. Spowodowało to przerwę w grze oraz wtargnięcie na boisko publiczności. W ogólnem zamieszaniu, odznaczający się szczególną brutalnością Niezgódzki i Maślanka uszli do szatni i już do końca gry nie grali.

Wyrównującą bramkę zdobyła Polonia przez Kwiatkowskiego na dwie minuty przed końcem. Sędziował słabo p. Urbaniak z Ostrowa, ponieważ wyznaczony sędzia nie przyjechał. Z winy jego niezdecydowania i nieusunięcia brutalnych graczy KPW, doszło też do zajścia na boisku. (os)

TABELKA

1. HCP 11 p. (38:14)
2. Legja 9 p. (16:11)
3. KPW Pozn. 9 p. (15:13)
4. Polonja 8 p. (19:22)
5. Warta Ib 7 p. (19:15)
6. Ostrovia 5 p. (7:16)
7. Korona 5 p. (8:24)
8. KPW Ostr. 2 p. (8:15).

15-lecie T. S. „Polonja" Poznań - Główna

W ub. niedziele obchodziło Towarzystwo Sportowe „Polonia" Poznań - Główna piętnastolecie swego istnienia.

Przy szczelnie wypełnionej sali p. Książyka uroczyste zebranie zagaił prezes p. K. Michalski, witając przedstawicieli władz sportowych, delegatów klubów i licznie zebranych przedstawicieli miejscowego obywatelstwa. Przewodnictwo zebrania objął następnie delegat POZPN p. Marcinkowski.

Po wygłoszeniu okolicznościowej deklamacji, referat o kulturze sportu wygłosił wiceprezes POZPN p. prof. Patoka. Pięknie opracowane przez p. Kęcińskiego sprawozdanie z 15-letniej działalności Towarzystwa, odczytał p. Kirszke. Grupka młodzieży, zapalonej do sportu piłkarskiego, powołała w roku 1921 do życia klub, któremu nadano nazwę „Orzeł". Lecz już w rok później zmieniono nazwę klubu na obecną. Towarzystwo Sport. „Polonia", gromadzące w swych szeregach młodzież dzielnicy robotniczej, walczyć musiało w ciągu piętnastolecia z rozlicznemi trudnościami finansowemi i przechodziło różne koleje. Powołano do życia prócz istniejącej do dziś sekcji piłkarskiej, również i sekcję pięściarską, lekkoatletyczną oraz gier sportowych, które niestety z biegiem czasu uległy likwidacji. W roku 1927 Towarzystwo weszło do klasy B okręgu i od tej chwili zdobywało coraz więcej sympatyków. Poprawiający się stale poziom gry drużyny doprowadził ich wreszcie do klasy A okręgu. Obecnie „Polonja" liczy przeszło 110 członków, w tem około 40 czynnych zawodników.

Podkreślić należy, że „Polonia" w ciągu swego piętnastolecia nie ograniczała się jedynie do uprawiania sportu, lecz brała ponadto czynny udział w wszelkich uroczystościach kościelnych i narodowych na swoim terenie, urządzając dość często przedstawienia amatorskie, które cieszyły się stale zasłużonem powodzeniem. Reasumując sprawozdanie, stwierdzić można, że „Polonia" dobrze zasłużyła się około propagandy sportu na terenie robotniczej Główny, zdobywając sobie mrówczą pracą i ambicją jedno z czołowych miejsc wśród organizacyj działających w tej dzielnicy.

Z okazji uroczystości zarząd Towarzystwa przyznał dyplomy zasłużonym zawodnikom, które wręczał prezes p. K. Michalski. Otrzymali je pp.: Jóskowiak Teodor, Gąsiorowski Marcin, Szymański Wacław, Samolczyk Antoni, Kardacz Józef, Walkowiak Stanisław, Weis Leopold, Szukała Kazimierz, Czarny Kazimierz Michalowicz Roman, Gałążczak Józef, Muc Kazimierz i Tomalak Józef.

Serję życzeń rozpoczął imieniem POZPN p. Marcinkowski, wręczając jubilatce dyplom, następnie życzenia składali delegaci: Bractwa Kurkowego Poznań - Główna, Koła Śpiewackiego, Powstańców, Katol. Tow. Przemysłowców, Katol. Tow. Robotników, klubów sportowych Cybina, Pentatlon, Britania oraz przedstawiciel naszej redakcji.

Krótkiem przemówieniem zakończył przewodniczący p. Marcinkowski miłą uroczystość jubileuszową zasłużonego towarzystwa sportowego na peryferjach naszego miasta. (al)

Sokół — Legja

Sokół poznański sprowadza na niedzielę, 15. bm. do Poznania drużynę pięściarską warszawskiej „Legji". Goście przyjeżdżają do Poznania w najsilniejszym składzie z „Teddym", Dorobą I i II i Baśkiewiczem. Rewanżowe to spotkanie powyższych zespołów zapowiada się ciekawie.

Ciężka atletyka

Śląsk — Poznań 19:2. Międzyokręgowe spotkanie w zapasach, rozegrane w Katowicach w sobotę pomiędzy reprez. Śląska i Poznania, zakończyło się wysoką porażką zapaśników grodu Przemysława. Jedyne dwa punkty dla gości zdobył Rozpleszcz. Wyniki były następujące:

W wadze koguciej Rozpleszcz (Poznań) pokonał Kuchtę; w piórkowej Marczok (S) zwyciężył Jaworskiego; w lekkiej Dworok (S) zwyciężył Jakubowicza, w półśredniej Maruszewski (S) zwyciężył Jasińskiego, a w średniej Kuligowski (S) pokonał Hałupkę. W wadze półciężkiej Kryszmalski wygrał z Piętą, wreszcie w wadze ciężkiej Urgacz (S) pokonał Rohowskiego. Sędzią był p. Pawlikowski.

Na usprawiedliwienie zaspołu Poznania należy zaznaczyć, że spotkanie odbyło się w godzinę po przyjeździe do Katowic.

Poznań — II okręg śląski, rybnicki 12:10. W niedzielę drużyna Poznania zwyciężyła w Rybniku. Rozpleszcz pokonał Brzezinkę, Jaworski zwyciężył Bronszczyka, Heichel przegrał do Szweda, a Jaisński do Englicha, Hałupka pokonał Sobika, Pięta — Nowaka, natomiast Rochowski uległ Urgaczowi.

Lekka atletyka

Poznański OZLA ukończył dochodzenia w sprawie podstawienia zawodników na mistrzostwach Polski w Wilnie. W sprawie Gburczyka, członka Sokoła Wapno, wyjaśniło się, że zawodnik ten startował w barwach Sokoła. Okazało się bowiem, że Gburczyk został zgłoszony przez Sokoła dopiero na miejscu w Wilnie. PZLA dlatego też uzyskany przez niego na mistrzostwach wynik — drugie miejsce w oszczepie — unieważnił.

Śledztwo, przeprowadzone przez POZLA, wykazało pozatem, że zawodnik Warty Andrzejewski startował pod fałszywem nazwiskiem w barwach AZSu. W związku z tem zarząd POZLA ukarał na swojem ostatniem posiedzeniu dyskwalifikacją na przeciąg 8 lat, b. kierownika sekcji lekkoatletycznej AZS, Kohana. Andrzejewski zdyskwalifikowany został na przeciąg jednego roku

Kusociński wznowił trening. Janusz Kusociński rozpoczął przed kilku dniami normalny trening zimowy. Chora jeszcze w okresie letnim noga przestała mu zupełnie dolegać, tak, że należy mieć nadzieję, iż na wiosnę roku przyszłego Kusociński zdecyduje się na powrót na bieżnię.

Według opinji lekarzy choroba kolana została zupełnie zlikwidowana, a podczas zimowego treningu, okazać się winno czy przy forsownej zaprawie noga nie będzie Kusocińskiemu nadal dolegać.

Piłka nożna

O mistrzostwo kl. A PZOPN. Kościański i Warta 3:2 (1:1). Niepokonana dotąd Warta potknęła się w Kościanie najniespodziewaniej na drużynie KKS-u, który po zaciętej walce potrafił odebrać zielonym dwa cenne punkty. Gra była ciekawa i emocjonująca. Pierwszą bramkę zdobyli gospodarze, którzy ambicją przewyższali technicznie bezwzględnie lepszą drużynę gości, w 36 min. ze strzału samobójczego obrońcy zielonych. Wyrównanie uzyskał pięć minut później mimo przewagi KKS-u Nowicki. W drugiej części gry w 27 min. KKS zdobył drugą bramkę, która padła znów ze strzału samobójczego. W 40 minucie Reich strzelił zwycięską bramkę. Przeciwko uznaniu tej bramki zaprotestowali gracze zielonych. W konsekwencji zatargu sędzia p. Wiśniewski usunął z boiska dwóch graczy Warty. (km)

San i KPW 3:2 (0:1). Zwycięstwo Sanu, który miał dużą przewagę i cyfrowo mógł wygrać w wyższym stosunku, było zupełnie zasłużone. Dwie bramki strzelił Plotka, jedna Walichowski.

Pentatlon — Polonja (Główna) 2:2 (2:0). Zawody powyższe odbyły się w ramach 15-lecia Polonji. Gra była naogół wyrównana. Pierwszą bramkę strzelił dla Pentatlonu w 8 minucie Moenich, drugą w 16 minucie Pluciński. Dopiero po zmianie stron Polonja zdołała wyrównać, przyczem bramkę pierwszą uzyskał w 18 min. Tomalak a w 30 min. drugą Łuc. W Pentatlonie wyróżnił się bramkarz. Publiczności zebrało się około tysiąc osób. Sędziował p. Dabert. (jr)

Inne wyniki mistrzowskie: San II i Korona II 6:1 (3:0). Polonja II (Główna — Legja III 5:1 (4:0). Stella Gniezno — Unja Swarzędz 1:0 (0:0). Jedyną bramkę dla Stelli strzelił Skoczylas. Britania — Poznańska Huta Szkła 5:2 (3:0). Zawody odbyły się w Antoninku. Sokół Mosina i Warta IV 3:1 (1:0). Sokół Jeżyce i Dyskobolja 4:0 (3:0). Sokół Wolsztyn i Orkan Fabjanowo 4:2 (1:0). Sokół II Wolsztyn i Polonja Nowy Tomyśl 3:1 (1:1). Admira II i Pogoń II 3:0 (0:0). Sparta Wiktorja (Września) 1:1 (0:0).

Zarząd PZOPN bardzo radykalnie zabrał się do tępienia wszelkich niedopuszczalnych walkowerów, mogących wzbudzić podejrzenie kombinacyj. Głośna była swego czasu sprawa Sanu i Cybiny. Ostatnio zarząd PZOPNu postanowił unieważnić wszystkie punkty ze spotkań z rezerwami Polonji leszczyńskiej i Legji poznańskiej, przydzielonych obok Kościańskiego, Szamotulskiego, Warty II, Cybiny i Pogoni poznańskiej, do trzeciej grupy rozgrywek eliminacyjnych w klasie A. Legja i Polonja

leszczyńska bowiem podarowały zgóry Szamotulskiemu po cztery punkty bez gry, motywując to względami finansowemi. Zarząd okręgu uważał, że byłoby to krzywdzącem dla reszty uczestniczących w zawodach drużyn, grających każde spotkanie. Zanulował dotychczas rozegrane spotkania Legji i Polonji i punkty zdobyte w spotkaniach z temi drużynami. Aby jednak nie narazić Legję i Polonję leszczyńską na słuszne pretensje reszty klubów obie drużyny muszą rozegrać pozostałe jeszcze spotkania, oczywiście już tylko jako towarzyskie.

Półfinałowe spotkania o puhar Polski odbędą się w nadchodzącą niedzielę: W Krakowie reprezentacja ligi walczyć będzie z reprezentacją Krakowa, przyczem zawody prowadzić ma p. Gruszka. W Poznaniu spotkanie Poznań — Pomorze sędziować będzie p. Skowroński.

Austrja — Szwajcarja 3:1 (1:0). Bardzo ciekawe spotkanie odbyło się w Zurychu wobec 22 tysięcy publiczności. O zwycięstwie Austrjaków zadecydowała pewna gra obrońców Sesta i Schmausa oraz mądra gra ataku. Pierwszą Bramkę uzyskał Bican, poczem po zmianie stron, wynik podwyższyli do 3:0 Hanemann i Binder. Szwajcarzy uzyskali honorową bramkę w ostatniej minucie gry ze strzału samobójczego jednego z obrońców.

Luksemburg — Szwajcarja II 3:1 (1:0). Niespodziewaną porażkę odniósł drugi skład szwajcarski w Luksemburgu, ulegając — rzecz ciekawa — w identycznym stosunku, co pierwsza reprezentacja przegrała z Austrją.

O mistrzostwo ligi śląskiej: Naprzód Lipiny — Concordia Knurów 3:2. Policyjny — Zgoda Bielszowice 3:3 Koszarawa Żywiec — Słowian Bogucice 2:1 Wawel Nowawieś — 06 Katowice 5.2.

Wisła — Cracovia 3:2 (2:2). Oczekiwane z wielkiem zainteresowaniem derby krakowskie zakończyło się zwycięstwem wicemistrza ligi. Obie drużyny wystąpiły w pełnych składach. O zwycięstwie zadecydował odmłodzony skład Wisły.

Różne

Zarząd Z. Z. u ministra oświaty! Zarząd Związku Polskich Związków Sportowych odbył swe posiedzenie pod przewodnictwem prezesa min. Ulrycha. Na posiedzeniu tem zastanawiano się nad sprawami wzmożenia działalności Z. Z. w rozmaitych kierunkach. Całokształt referował pułk. Glabisz, poczem w dyskusji wysunięto cały szereg spostrzeżeń i wniosków.

Odnośnie sprawy usportowania szkoły uchwalono, że w najbliższej przyszłości, po zebraniu materjałów faktycznych, delegacja Z. Z. w osobach min. Ulrycha i pułk. Glabisza uda się na konferencję do ministra oświaty Świętosławskiego.

Następnie postanowiono interwenjować w ministerstwie spraw wewnętrznych w sprawie uregulowania podatku od imprez polskich drużyn amatorskich z zagranicznemi drużynami zawodowemi.

Postanowiono również przypomnieć związkom o obowiązku uzgodnienia do dnia 1 stycznia swych statutów ze statutem ramowym Z. Z. i postanowieniami o reorganizacji sportu, zalecono wzmożenie kontaktu z polskiemi klubami na emigracji, przypomniano związkom o prowadzeniu statystyki zdobytych P. O. S., nakazano związkom przedstawienie wniosków na temat jaka minimalna ilość czynnych członków przestrzegana jest przy przyjmowaniu małych klubów do poszczególnych związków, postanowiono premjować kluby za ich szeroką działalność sportową, uchwalono tępienie t. zw. „dzikich" klubów, zalecono związkom przedstawienie list lekarzy, jakich mają do dyspozycji, uchwalono przypomnieć o konieczności regulowania co roku kartotek czynnych zawodników, zalecono by w kontaktach międzynarodowych starano się prowadzić zasady rewanżowe, zalecono także nadesłanie danych i przeprowadzonych ostatnio inwestycjach i o przedstawieniu sprawozdania z posiadanych urządzeń sportowych, wreszcie zażądano przysłania sprawozdania odnośnie ostatniego dorobku instruktorsko-trenerskiego i programu wyszkoleniowego na przyszłość.

Pięściarstwo

Gedania pokonała pięściarzy SKS z Grudziądza w stosunku 10:6, zdobywające definitywnie mistrzostwo Pomorza.

Okęcie (była Skoda) pokonała w niedzielę w rozgrywkach o drużynowe mistrzostwo klasy A WOZB fort Bema w stosunku 14:2, zapewniając sobie temsamem ostatecznie mistrzostwo okręgu. CWS w tej samej klasie zremisował z Maccabi w stosunku 8:8. W klaie B Czechowice uzyskały z Legją warszawska wynik nierozstrzygnięty 8:8, a Warszawianka rozgromiła Orkan w stosunku 14:2.

Z procesu T. B. O. w Gdyni

Gdynia (p). W dalszym ciągu procesu o nadużycia w T. B. O. sąd okręgowy badał świadków: dyrektora Kawczyńskiego, dyrektora Królikowskiego ,notarjusza Fudzińskiego, dyrektora Czyżewskiego, architekta Müllera i obecnego dyrektora T. B. O., mjr. w stanie spoczynku Michalika.

Pierwszy ze świadków, dyr. Kawczyński, jako członek rady nadzorczej TBO. nie może nic ujemnego powiedzieć o oskarżonych. Zdaniem świadka zarząd TBO., zwłaszcza jego dyrektor, oskarżony Jeziorowski, pracowali z dużem oddaniem się sprawie. Świadkowi nie jest zrozumiałe postępowanie komisarza rządu Sokoła, który skierował sprawę do prokuratora. Na pytanie powoda cywilnego, czy TBO. udzieliło także pożyczek pieniężnych, świadek odpowiada, że było to jednym z celów statutowych TBO. Świadek sam parceli nie kupował. Nabywała natomiast parcelę jego żona.

Następny świadek dyr. Królikowski przedstawił sprawę pieniędzy, które TBO. wydawało na organizację Towarzystwa Wystaw i Targów w Gdyni. Jak twierdzi oskarżony Jeziorowski, TBO. finansowało sprawę na żądanie komisarza Sokoła.

Do spółki, mającej razem TBO. z zarządem miasta utworzyć Towarzystwo Wystaw i Targów, zostało przyciągnięte także Towarzystwo Kąpieli Morskich. To ostatnie towarzystwo zostało do koncesji utworzenia Towarzystwa Wystaw i Targów pozyskane obietnicą wybudowania alei Marsz. Piłsudskiego, co podniosłoby wartość objektu tegoż towarzystwa. Komisarjat rządu wybudował jednak sam aleję Marsz. Piłsudskiego, przez co Towarzystwo Kąpieli Morskich straciło zainteresowanie sprawą tworzenia Towarzystwa Wystaw i Targów. (Przy wspomnianej alei Marsz. Piłsudskiego znajduje się parcela komisarza rządu Sokoła. Na ulicy tej poza dwoma blokami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych niema dotąd żadnych domów).

Świadek Królikowski jest przekonany, że pieniądze te, o których wspomina akt oskarżenia, istotnie zarząd TBO. musiał wydawać za wiedzą komisarza Sokoła, który początkowo odnosił się do całej sprawy z dużą przychylnością.

Świadek notarjusz Fudziński zeznał, że jako członek komisji rewizyjnej nie widział złej woli po stronie oskarżonych członków zarządu.

Po zeznaniach następnych świadków, którzy do sprawy nie wnieśli nowych szczegółów, przystąpił sąd do badania obecnego dyrektora TBO., mjr. Michalika.

Świadek wygłosił obszerny referat o opłakanym, zdaniem jego, stanie finansowym spółki w chwili przejęcia jej agend z rąk oskarżonych członków zarządu. Referat świadka nie odnosił się jednak do faktów, objętych aktem oskarżenia. Uwagi świadka były krytyczne również w stosunku do rady nadzorczej TBO., na której czele stał obecny wice-komisarz rządu Szaniawski.

We wtorek, dnia 10 listopada br. jako w 5 rocznicę śmierci, ś. p.

Stanisława Wacławskiego

stud. U. S. B. w Wilnie

który poległ w walce o spolszczenie wyższych uczelni, ukamieniowany przez Żydów odbędzie się o godz. 9 **msza św.** w kaplicy N. D. A.; o godz. 20

Uroczysta Akademja Żałobna

ku czci ś. p. St. Wacławskiego i Jana Grotkowskiego w sali 17 Collegium Minus.

Młodzież Wszechpolska Związek Akadem. w Poznaniu.

zg 639

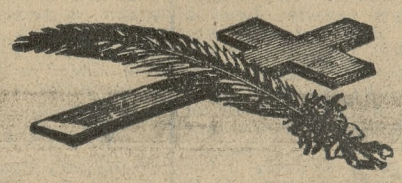

W sobotę, dnia 7 listopada 1936 o godzinie 18-tej, zakończył życie po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, w 57-mym roku życia, mój najdroższy mąż, nasz najlepszy brat, stryj, wuj, zięć i szwagier, ś. p.

Kazimierz Paluch

dyrektor banku, b. radca miejski m. Poznania
senjor Akademickiego Koła Trzemesznian.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby do kościoła parafjalnego Św. Marcina odbędzie się we wtorek, dnia 10 listopada, o godzinie 9-tej rano. Po odprawieniu modłów przy trumnie i nabożeństwa żałobnego, nastąpi eksportacja do placu przed Katedrą, skąd kondukt ruszy do Trzemeszna. Pogrzeb do grobowca rodzinnego na cmentarzu w Trzemesznie odbędzie się tego samego dnia w godzinach popołudniowych, o czem donoszą

dg 3646

w najgłębszym smutku

Poznań, Al. Marcinkowskiego 11.

żona z rodziną.

Dnia 7 listopada 1936 r. zmarł ś. p.

Kazimierz Paluch

dyrektor banku — wiceprezes Rady Nadzorczej Lubońskiej Fabryki Drożdży w Luboniu.

Ś. p. Zmarły był współzałożycielem i stałym członkiem Rady Nadzorczej naszej Spółki. Przez swą ofiarną współpracę oddał naszemu przedsiębiorstwu wiele cennych usług, służąc zawsze doświadczoną radą i pomocą.

Cześć Jego pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd Lubońskiej Fabryki Drożdży S. A. w Luboniu.

zg 14676

Dnia 6 listopada 1936 r. rozstał się z tym światem, ś. p.

Stefan Lutomski

radca Ziemstwa, właściciel Grzybowa
długoletni Prezes zarządu Cukrowni we Wrześni

S. p. Zmarły z całem poświęceniem i niejednokrotnie w bardzo trudnych warunkach pracował dla dobra naszej instytucji, która w dużej mierze zawdzięcza Mu swój rozwój. Imię Jego jako współpracownika i najlepszego przyjaciela zachowamy w trwałej i wdzięcznej pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd
Cukrowni we Wrześni.

ng 20227

W dniu 6 listopada br. zmarł ś. p.

Stefan Lutomski

z Grzybowa

były długoletni członek naszej Rady Nadzorczej.
Pełną oddania pracę ś. p. Zmarłego zachowamy w wdzięcznej pamięci.

Zarząd i Rada Nadzorcza
Banku Cukrownictwa

ng 20229

Ś. p.

Marja z Oświecimskich Maksymiljanowa Ossowidzka

ur. 19. IV. 1864, umarła 7. XI. 1936, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami świętemi.
Eksportacja z Wójtostwa w czwartek, 12. bm., o godzinie 10-tej do kościoła farnego w Śremie, poczem nabożeństwo i złożenie zwłok w grobowcu.

Ciężko strapieni
dzieci, wnuki, brat i rodzina.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

zg 14675 Powozy oczekiwać będą na ranne pociągi od Czempinia i Jarocina i na ranne autobusy.

Wójtostwo, Zbrudzewo, Sabaszczewo, Poznań, 7. XI. 1936.

Dnia 7 listopada 1936 r. zgasł po dłuższej chorobie, ś. p.

Kazimierz Paluch

członek głównej dyrekcji banku naszego.

W Zmarłym tracimy kierownika, który przez lat 20 z nigdy niestygnącym zapałem poświęcał bankowi całą Swoją szeroką wiedzę zawodową, cały Swój bogaty zasób zalet rozumu i serca.

Opuszcza nas wzorowy współpracownik, przez wszystkich wysoko ceniony i poważany dla Swego kryształowego charakteru i dla Swej owocnej działalności. Że zaś odchodzi przedwcześnie, przeto towarzyszy Mu nasz smutek i głęboki nasz żal.

Cześć Jego pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd
Banku Kwilecki, Potocki i S-ka, Sp. Akc. w Poznaniu.

Pg 8160-46,11

Ś. p.

Wacław Michał Gregorowicz

nasz najukochańszy i najtroskliwszy ojciec, teść i dziadek zasnął w Bogu, dnia 9 listopada br., spełniwszy pracowity swój żywot.

Pogrzeb odbędzie się dnia 12 bm., o godz. 3,30 z domu żałoby przy ul. Artyleryjskiej 6 na cmentarz św. marciński przy ul. Bukowskiej.

Msza św. żałobna odprawi się w piątek, dnia 13 b. m. o godz. 7,30 w kaplicy św. Józefa.

Poznań, dnia 9. XI. 1936 r.

O bolesnej stracie zawiadamiają
córka, synowie, zięć, synowa i wnuczka.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Zakład Pogrzebowy „Ceremonjał", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Pg 8162-57.487

Dnia 7 listopada 1936 r. zmarł, ś. p.

Kazimierz Paluch

członek głównej dyrekcji banku naszego

Z niewygasłą nigdy wdzięcznością żegnamy w Zmarłym zwierzchnika, który nam po przez wszystkie lata służył Swoją doświadczoną radą i otaczał zawsze szczerą życzliwością.

Cześć Jego pamięci!

Prokurenci i Urzędnicy
Centrali i Oddziałów Banku Kwilecki, Potocki i Ska Sp. Akc.

Pg 8159-46,8

Wygodnie się czyta

podczas długich, zimowych wieczorów, przyjemnie się pracuje przy sztucznem świetle dzięki szkłom URO — Punktal Zeissa. Przez złagodzenie infra-czerwonych promieni sztucznego światła, uzyskuje się warunki, odpowiadające światłu dziennemu, co kojąco wpływa na oczy, chroni je przed przedwczesnem zmęczeniem i zwiększa przez to wydajność pracy. Dlatego też

ZEISS'a
SZKŁA OKULAROWE
Uro-Punktal

są zwłaszcza w obecnej porze roku tak przyjemne w noszeniu.

Do nabycia u optyków. Broszury wyjaśniające „URO 475" wysyła bezpłatnie firma Carl Zeiss w Jena oraz Generalny Przedstawiciel: Inż. Wł. Leśniewski, Warszawa, ul. Topolowa 2.

ng 20 221

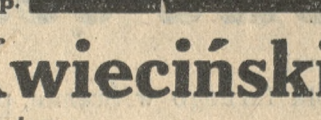

Ś. p.

Edmund Kwieciński

Sodalis Marianus

mój drogi mąż, nasz ukochany i troskliwy ojciec, zmarł w sobotę, 7 listopada 1936 r. w Starogardzie, opatrzony Sakramentami św. Pogrzeb odbędzie się w Poznaniu w środę, dnia 11. bm. o godz. 15,30 z kaplicy cmentarza farnego przy ul. Bukowskiej, o czym zawiadamiają

w smutku pogrążeni
żona, córki i rodzina.

Poznań, Bydgoszcz, Katowice, Warszawa. zg 14 677

Noże krajowe
wszelkie wyroby stalowe
Sprzęty kuchenne, naczynia aluminiowe
duży wybór
tanie ceny
Jan Deierling
Szkolna 3 Tel. 35-18, 35-43
Hurt. Detal.

Sprzedam
jazzband. Poznań, Marszałka Focha 65, m. 25. zd 35 388

Obwieszczenie. W sprawie upadłościowej Firmy Wapniarnia Miasteczko Spółka Akcyjna w Poznaniu, ul. Marsz. Focha 4 — zawiadamia się, że ustaloną listę wierzytelności można przeglądać w sekretariacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu, pokój 45 w godzinach urzędowych. Poznań, dnia 2 listopada 1936 r. **Sąd Grodzki w Poznaniu.** ng 19 219

TWARZOWE FASONY — PRIMA GATUNKI
KAPELUSZE
BIELIZNA MĘSKA
MARCELI DZIENNIK
ULICA FR. RATAJCZAKA 7 — ULICA WIELKA 1
KRAWATY PYJAMY TANIE CENY!
Pg 6598/36,2

Poważna wytwórnia środków spożywczych poszukuje
INSPEKTORA
na objazdy w Polsce. Aryjczycy narodowości polskiej, zechcą nadsyłać wyczerpujące oferty z nowszą fotografją, życiorysem, podaniem szczegółów dotychczasowej działalności i referencyj do administracji pisma pod nr. **46,12.**

Rogale św. Marcińskie
w kilku odmianach doskonałej jakości poleca jak również
PĄCZKI
i wszelkiego rodzaju wyroby cukiernicze. **Na sezon gwiazdkowy** poleca **pierniki** pierwszorzędnej jakości po **cenach przystępnych**
Cukiernia Italia
Tel. 20-90
ng 3645

DŹWIGARY
poleca ze składu w każdej ilości najkorzystniej Pg 7994-45,4
Deierling, Składowa 4
tel. 35-19, 35-53, 35-29.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, **w tem 5 nagłówkowych.**

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. KAMIENICE

Kamienicę
komfortową Poznaniu obciążeniem hipoteka przy wpłacie 60 do 80 tysięcy kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 043

Nieruchomość
dom mieszkalny, stajnie, stodoła, szopy, masywne 5 000 m² Poznań Kościelna tanio sprzeda „Osadopol", Rzeczypospolitej 9. zdg 34 419

Dom
nowy dochód 2 700,— cena 19 000 wpłaty 12 000,—

Kamienica
nowa, bardzo solidnej budowy, dochód 7 440,— cena 60 000,— wiele innych poleca
„Rekomendacja",
Poznań, Podgórna 6, telefon 49-76 zdg 35 347

Kamienicę
z piekarnią, cukiernią wiekszem mieście kupię, wpłaty 100 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 505

Administrację
domów przyjmie uczciwy, poważny kupiec. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 456

Domek
ogrodem blisko Poznania kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 474

Dom
do 20 000,— zł Poznaniu z pożyczką Banku Gosp. Krajowego kupię. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 414

Kamienica
Łazarz przy tramwaju, 10 mieszkań 2 i 3 pokojowych, komfort, dochód 7 200,— cena 62 000,— wpłaty 50 000,— spiesznie sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 409

Kamienica
nowa komfortowa przy tramwaju rynku, gimnazjum, kościele Łazarskim dochód 7 200,— cena 62 tys., wpłaty 50 000,—

Kamienica
nowa dochód 8 640, cena 77 000,— wpłaty 50 000,—
Karalus,
Poznań, Marszałka Focha 25, telefon 47-53. zdg 35 406

2. PIENIĄDZ

600,—
pożyczki poszukuję na pół roku oddam 700,—. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 3594

2—5 000
Do pewnego przedsiebiorstwa, rokującego świetną przyszłość a dobrze już zaprowadzonego w całej Polsce poszukuje spólniczki — spólnika z kapitałem od 2—5 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 375

Obligacje
Poznania sprzedam za połowę wartości. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 391

4. OSOBISTE

Zobacz
moje
kapelusze
Porównaj ceny.
„Ines",
Piekary 22/23. Przyjmuje wszelkie
asygnaty
zdg 35 516

7. SPRZEDAŻE

Okazja
starozaprowadzony skład delikatesowy palarnia kawy z pierwszorzędną klientelą hotelową kawiarnianą w Toruniu sprzedam. Oferty Par, Toruń „R. K." Pg 8099-64,162

Po
Okazyjne
kupno wszelkich urządzeń domowych także
kompletnych pokoi
spieszą wszyscy na
Jezuicka 10
(Świętosławska). Pg 7 838-45,41

Meble
w wielkim wyborze poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 29 684

Skład
bławatów, konfekcji i galanterji dobrze zaprowadzony z powodu przejścia na przemysł, korzystnie do oddania Miasto handlowe. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 705

Fabryka mebli
poleca meble wszelkiego rodzaju Skład fabryczny, Wrocławska 19 dg 3242

Brzoskwinie i morele
i różne inne drzewa i krzewy owocowe, karłowe i pienne, oraz rzadkie gatunki i odmiany drzew parkowych polecają Ogrody Kórnickie w Kórniku. Katalogi na żądanie. dg 3413

Kryształy
wielkim wyborze okazyjnie tylko Jezuicka 10 (Świętosławska)
Dom Okazyjnego Kupna.
Pg 7 839-45,40

Pianino
sprzedam. Grobla 27, m. 9. zdg 35 297

Platformę
na 40 ctr. w dobrym stanie sprzedam. Górczyńska 27. zdg 35 292

Rzeźnictwo
przy ruchliwej ulicy mieszkaniem, warsztatem sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 289

Motor
gazowy 16 KM. tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 317

Koń
na biegunach. Łakowa 16 — 5. zdg 35 318

Żądajcie jedynie chrześcijańskich ostrzy do golenia marki
Gloria - Złote, Gloria-Special, Gloria-Elastic, Rox
we wszystkich drogerjach. Odznaczone medalami w kraju i zagranicą. Ng 19 469/70

5 tablic reklamowych
z blachy cynkowej w ramach z żelaza kątowego, biała emalja pomalowanych, w wielkościach: 90x435 cm i 4 tablice 65x435—503 cm, odpowiednich na godła handlowe, okazyjnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 227/8

Księgarnia Katolicka
Podgórna 10 a,
Wojsko Polskie
wielobarwne, pięknie wykonane postacie historyczne 7,50. Ng 19 518

Jadalnia
nowoczesna solidne wykonanie, orzech kaukaski z kredensem i witryną 600, niebywała okazja
Jezuicka 10
(Świętosławska). Pg 8155-46,6

Biurko
stół okrągły, 4 krzesła, korzystnie. Kanałowa 6, m. 19, godz. 16—17. Pg 8157-46,1

Drogerja
na Górnym Śląsku położona przy kopalni tanio do sprzedania. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 503

Sprzedam
składnice węgla koniem, platformą. Adres Kurjer Poznański zdg 35 497

Siodło
angielskie kompletne sprzedam. Długa 3, mieszkanie 9. dg 3643

Konie
wozy, szory zaraz tanio sprzedam. Telefon 18-74. zdg 35 463

Skład
na drogerję, papier, książki, tytoń sprzedaż butelkową odstąpię. Focha 39, mieszkanie 17. zdg 35 467

Krawiecką
maszynę (Afrana) sprzedam — Lipkowska, Murna 1, m. 6. zdg 35 460

Skład
kolonjalny mieszkanie korzystnie sprzedam. Kwiatkowski, Poznań Działyńskich 10. zdg 35 447

Latarki
karbidowe elektryczne i dynamówki dobre i tanie. Ogromny wybór w największej fachowej firmie

Św. Marcin 55.
ng 20 009/10

Pianino
tanio. 3 Maja 3 a — 13, parter. zdg 35 473

Wózek
dziecięcy. Woźna 14 b — 14. zdg 35 471

Kolonjalkę
dobrze zaprowadzoną sprzedam. Górna Wilda 36. zdg 35 469

Sprzedam
korzystnie probiernię zaprowadzoną od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 487

Śliwińskiego
meble. Żydowska. zdg 35 418

Pianino
gabinet męski. Plac Wolności 7, m. 15, podwórze 2. zdg 35 523

Sypialnie - Jadalnie
okazyjnie kupisz
Gabinety — Kuchnie
Nowootwartej
Komisowej
Hali Mebli. Wrocławska 38. zdg 35 514

Bieliźniarka
balony, ozdoby na bufet, żyrandol gazowy tanio. Kolejowa 39, m. 10 zdg 35 518

Piec
gazowy tanio. Małeckiego 24. — m. 1. zdg 35 509

Kolonjalkę
mieszkanie dwa pokoje kuchnia sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 35 536

Płaszcz
czarny męski karakułowym kołnierzem okazyjnie. Żegrze, ulica Poznańska 6 — 3. zdg 35 534

1 000 samochodów
rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład. Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dg 3159/60

Parasole Torebki
damskie. Czysz. Poznań. Szkolna 11. Pg 7 423/4-41.34/5

Maszyna
Singera, kufer, piec. Ratajczaka 14, m. 20. zdg 35 402

Restauracja
centrum dobrze prosperująca tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 35 398

10. MAJĄTKI

Wydzierżawię
majątek 900 mórg. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 436

11. KUPNA

Starożytną
broń, srebro, złoto, kwity lombardowe kupuje „Lamus", Strzelecka 1. Pg 7962-57,414

Srebro
złoto, brylanty kupuje
Kruk,
27 Grudnia 6. Ng 18 681

Dom
czynszowy wpłaty 15 000.— zł kupię. Zgłoszenia agencja Kurjera wzgl. Oredownik Gostyń. ng 20 192/3

Samochód
czterodrzwiowy kupię. Cena rocznik do Kurjera Poznańskiego zdg 35 435

Kupię
basen do mleka 100 l. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 531

Kupię
używane pianino, wannę kąpielową, biurko męskie, kuchnię westfalską, kasę registracyjną amerykańską, zegar szafkowy stojący. Oferty podanie ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 35 502

Brylanty
perły, szmaragdy kupię, dobrze zapłacę. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 491

Maszynę
do pisania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 535

Ołów,
miedź, mosiądz, stare żelazo, złom maszynowy, kuty, palone ruszty itp. kupuje za gotówkę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 511

12. DO WYNAJĘCIA

3
pokoje z wygodami od zaraz. — Poznań, ul. Zgoda 20. Zgłoszenia stróż. zdg 33 392

Mieszkanie
słoneczne, 6 pokojowe, oszkolna weranda, 1 piętro, ogród, woda, światło elektryczne, wszelki komfort zaraz do wynajęcia, dzierżawa cirka 50.— zł. Jan Mańczak, Wieleń n. Not. zdg 34 172

Trzypokojowe
willi 70,— Saperska 23, Wilda. zdg 34 135

Trzypokojowe
komfortowe Aleja Wielkopolska. Oferty Kurjer Poznański zdrg 35 298

Czteropokojowe
wolne, czynsz roczny (Zielone Ogródki). Długa 3, mieszkanie 9 dg 3644

Trzypokojowe
w miasteczku blisko Poznania, dogodna komunikacja, emerytowi, kolejarzowi, wynajmę tanio zaraz Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 404

Słoneczne
mieszkanie w Wolsztynie 4 pokojowe z ogrodem lub bez, ogrzewanie centralne, wydzierżawię od 1. 1. lub 1. IV. 37 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 315

Mieszkanie dwupokojowe
Ks. Logi 17, Dziennik. zdg 35 348

Pięciopokojowe
komfort zaraz wolne. Marsz. Focha 78 — 4. zdg 35 459

5
pokojowe mieszkanie do wynajęcia od 1. 12. br., ul. Pocztowa 23. Wiadomość między godz. 19 a 20 u właściciela domu. zdg 35 426

Pokój
kuchnia, słoneczne, 2 lata. Jeżycka 34, gospodarz. zdg 35 529

Czteropokojowe
komfortowe. Rynek Jeżycki. — Jeżycka 34 — 6. zdg 35 528

Mieszkanie
czteropokojowe II piętro, słoneczne wygodami wprost od gospodarza zaraz. Staszica 16 — 4. zdg 35 498

Trzypokojowe
zaraz. Chociszewskiego 47 zdg 35 495

13. SZUKA MIESZK.

Urzędnik państw.
poszukuje dwupokojowego frontowego, śródmieściu, pobliżu śródmieścia lub początek Jeżyc. Pośrednicy wykluczeni. Oferty z cena Kurjer Pozn. zdg 34 637.

2—3
pokoje, okolica obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 591

2—4
Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 541

Jednopokojowego
z kuchnią od gospodarza poszukuje zaraz pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 394

Wyższy urzędnik państwowy
poszukuje 3 pokojowego mieszkania. Pośrednicy wykluczeni. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 074

3 pokoi komfortowych
poszukuje się w okolicy Łazarza lub Parku Wilsona. Zgłoszenia tel. 64-61 od 2—3 pop. zdg 35 364

Trzypokojowego
komfortowego, frontowego centr. ogrzewanie, ewentl. piece, bezdzietne małżeństwo, rok lub dwa zgóry, wyższy urzędnik zaraz lub później. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 421

2—3
pokoi łazienką poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 520

Pokoju
kuchnią od gospodarza ½ roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 510

15. POKOJE UMEBL.

Przyjezdnym
najtaniej. Kolegjacki 5—3 (Nowy Rynek) nocny dzwonek. dg 2898

Pokój
światłem elektrycznem, osobne wejście z klatki schodowej do wynajęcia. Gen. Kosińskiego 10, m. 2. Zgłoszenia 12 — 2. zdg 34 178

Frontowy
tanio. Grobla 22 — 9. zdg 35 299

Jeden
lub dwuosobowy, komfort. Matejki 50, m. 6. zdg 35 294

Skryta
7 — 6, dwom. zdg 35 333

Próżny
słoneczny bezwzględnie czysty I. Łąkowa 20 — 6. zdg 35 338

Dwuosobowy
utrzymaniem, fortepianem. Ratajczaka 9 — 10. zdg 35 346

Elegancki
przyjezdnemu panu. Marcina 5, m. 9. zdg 35 438

Czysty
duży. Marcina 74, I 18, front. zdg 35 527

Wielkie
Garbary 5 — 9 utrzymaniem — bez. zdg 35 431

Próżny
front pani. Piekary 8 — 11. zdg 35 488

Pokój
Działyńskich 1, m. 16. zdg 35 508

Frontowy
czysty, utrzymaniem obiadami. Poplińskich 8 a, m. 3. zdg 35 492

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Wtorek, 10 listopada.

6.30 audycje poranne: — **11.30** audycje dla szkół (dla dziec. młodszych): „Jak się Pietrek dostał do nieba" wg. legendy Ewy Szelburg-Zarembiny; **11.57** sygnał czasu: **12.03** koncert w wykonaniu Sekstetu Niny Mańskiej. W programie muzyka polska: — **12.50** dziennik południowy: **14.45** wiad. gospodarcze: **16.15** skrzynka P. K. O.: **16.30** polska kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego: **17.00** „Dni powszednie państwa Kowalskich" — powieść mówiona: **17.15** koncert kameralny w wyk. kwartetu P. R.: **17.45** „Wesoły wojak" — monolog Kornela Makuszyńskiego: **18.00** pogadanka aktualna: **18.10** „Sport w stolicy" — pogadanka: **18.50** pogadanka aktualna: **19.00** „Dyskutujmy": „Czy mamy nadmiar inteligencji pracującej?" — dialog przeprowadzi Kazimierz Jabłowski i Bolesław Bułkowski: **19.20** „I co pan na to?" — lekka audycja muzyczna Czesława Halskiego i Zbigniewa Lipczyńskiego w wykonaniu wokalnego duetu i fortepianu (ze Lwowa): **20.00** rozmowa muzyka ze słuchaczami radja. (O tańcach stylizowanych): **20.15** tr. z Zamku Królewskiego w Warszawie (powtórzenie ze stille'a): **20.45** dziennik wieczorny: **20.55** pogadanka aktualna: **21.00** polska muzyka baletowa w wykonaniu orkiestry Polskiego Radja pod dyrekcja Mieczysława Mierzejewskiego: — **22.00** „O hymnach narodowych" — feljeton ilustrowany muzyka: **22.45** polska muzyka taneczna w wykonaniu małej orkiestry P. R.

WARSZAWA

Wtorek, 10 listopada.

Warszawa — 12.40 skrzynka rolnicza: **15.20** marsze wojskowe (płyty): **16.00** „Stolica i jej sprawy": **16.10** życie kulturalne stolicy: **23.00** dalszy ciąg polskiej muzyki tanecznej w wykonaniu małej orkiestry P. R.

POZNAŃ

Wtorek, 10 listopada.

Poznań — 12.40 skrzynka rolnicza: **13.00** „Austrja" III koncert z cyklu „Muzyka narodów" — płyty: **13.55** przegląd giełdowy: — **15.20** muzyka polska z płyt: **16.00** d. c. koncertu ork. salonowej: — **18.20** arje i pieśni w wykonaniu Romana Wragi, art. opery poznańskiej: **18.40** muzyka z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na wtorek:

17.00 Wrocław. Koncert rozrywkowy. **Frankfurt.** Muzyka lekka.

18.00 Koenigsw. Pieśni ludowe. **Monachjum.** Koncert popołudniowy. **Paris P. T. T.** Koncert ork. **18.10 Budapeszt.** Muzyka salonowa. **Praga.** Dawna muzyka. **18.30 Strasburg.** Koncert ork. **18.40 Kolonja.** Koncert rozrywkowy.

19.00 Lipsk. Koncert rozrywkowy. **19.15 Królewiec.** Pieśni Trunbe. **Berlin.** Koncert kameralny **Monachjum.** Koncert ork. z udz. Poldi Mildner (fort.). **19.25 Anglja** (Nat. Progr.). Recital fort. **19.45 Praga.** Muzyka lekka.

20.00 Ryga. Koncert muzyki włoskiej. — **Kopenhaga.** Recital skrzypcowy. **Stockholm.** Koncert Wagnerowski. **20.10 Budapeszt.** Wieczór polski. **Berlin.** Koncert rozrywkowy. **Kolonja.** Muzyka taneczna. Królewiec. „Haydn — Mozart". **Hamburg.** „Wampir" opera Marschnera. **20.30 Bukareszt.** Koncert symfoniczny. **Anglja** (Reg. Progr.) Muzyka tan. **20.40 Rzym.** „Mugika" — operetka Valente i Tagliaferri. **20.45 Medjolan.** „Fra Gerhardo" — opera Pizzettiego. **20.55 Budapeszt.** Koncert orkiestrowy.

21.00 Koenigswust. Koncert ork. kameralnej. **Berlin.** Koncert orkiestrowy. **Wiedeń.** Pieśni rosyjskie w wyk. chóru Kozaków Dońskich. **Beromuenster.** „Manru" — opera Paderewskiego. **21.30 Paris P. T. T.** „Borys Godunow" opera Mussorgskiego (akt III i IV). — **21.45 Radio Paris.** Piosenki dawne i nowe.

22.00 Anglja (Reg. Progr.). — Utwory Couperina. **22.10 Kopenhaga.** Muzyka francuska. **22.15 Praga.** Muzyka kameralna **22.20 Wiedeń.** Recital skrz. E. Zimbalista. **22.30 Koenigsw.** „Nocna muzyczka". **Wrocław.** Muzyka taneczna. **Lipsk.** „Taniec do północy". **Hamburg.** Muzyka lekka i ludowa. **22.40 Sztutgart.** Koncert wieczorny.

23.00 Monachjum. Muzyka nocna. **23.10 Budapeszt.** Muzyka taneczna: **23.15 Rzym.** Muzyka taneczna. **23.20 Wiedeń.** Muzyka rozrywkowa. **23.25 Anglja** (Reg. Progr.). Muzyka taneczna.

24.00 Radio Paris Muzyka taneczna. **Frankfurt.** Koncert nocny.

Niekrępujący
Marcin 15 — 7. zdg 35 437

Pokoik
Mickiewicza 9, m. 9. zdg 35 423

Ogrodowa
2 — 8 utrzymaniem. zdg 35 411

Dwuosobowy
jedno utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 35 525

Pokój
utrzymaniem. Plac Wolności 7, m. 15. Podwórze 2. zdg 35 524

Małżeństwu
Górna Wilda 31 — 9. zdg 35 382

Utrzymaniem
3 Maja 3 a — 17. zdg 35 376

Piekary
5 — 6. zdg 35 408

Pokój
niekrępujący w. parter od 15. 11. Mostowa 37, — 4. zdg 35 403

Dwuosobowy
Ratajczaka 14, m. 20. zdg 35 401

16. SZUKA POKOJU

Prawnik
szuka przyzwoicie umeblowanego pokoju w pobliżu sądów. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 314

Pokoju
słonecznego, centralne, utrzymanie przy Uniwersytecie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 323

Pokoju
opałem 25—30 pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 490

Pani
czysty pokój z utrzymaniem, nie wyżej II ptr. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 526

Dużego
próżnego blisko centrum poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 522

Skromna
pani okolica Śródka — Chwaliszewo. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 379

Próżnego
pokoju samotna poszukuje 10—15 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 370

Oficer
pokoju niekrępującego okolicy Kraszewskiego, Szamarzewskiego Słowackiego, Patr. Jackowskiego, Piotra Wawrzyniaka, Przecznica Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 35 396

17. LOKALE

Lokale
na biura i na mieszkania po 4—5 pokoi na I i II piętrze, obszerne, frontowe. Matejki Nr. 49. Wiadomość u portjera. zdg 35 374

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 9. 11.

TEATR POLSKI: Poniedziałek, 9. 11. Testament.
Wtorek, 10. 11. „Testament".
Środa, 11. 11. „Wyzwolenie" po cenach popularnych.

TEATR WIELKI (Opera):
Wtorek, 10. 11. „Ewa".
Środa, 11. 11. „Straszny Dwór".
Czwarek, 12. 11. „Ewa".

TEATR NOWY: Poniedziałek, 9. 11. Szklanka wody.

KINA

Poznań, poniedziałek, 9. 11.

APOLLO: „W blasku słońca".
CORSO: „Wyprawy Krzyżowe".
GLORIA: „Mały Król".
GWIAZDA: „Kariera".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Na zgliszczach szczęścia" i „Z kamerą w świat".
METROPOLIS: „W blasku słońca".
RENAISSANCE: „Czarownica" oraz „Mecz bokserski Schmelling contra Louis".
SŁOŃCE: „Pod dwiema flagami".
SFINKS: „Kaprys Pięknej Pani".
ŚWIT: „Niewidzialny promień".
TĘCZA-Łazarz: „Jadzia".
TĘCZA-Wilda: „Szaleńcy".
WILSONA: „Zbieg z Jawy"

Poszukuję
lokalu na wyszynk. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 552

Biuro
św. Marcin 58 — 4. zdg 35 063

Składy
na prasowalnię. Masztalarska 7a zdg 35 302

Pokój
centrum wynajmę tylko na lekki przemysł. Zgłoszenia Chwaliszewo 24 — 1. zdg 35 295

Lokalu
handlowego centrum od stycznia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 321

Skład
mieszkaniem Sołacz wynajmę. — Informacje Działyńskich 2 — 8. zdg 35 392

18. DZIERŻAWY

Rzeźnictwo
mieszkaniem za dzierżawę oddam Adres Kurjer Poznański zdg 35 494

Piekarnia
z składem i wszelkiemi wygodami, urządzeniem, zaprowadzona do wydzierżawienia od 1 stycznia 1937 r. Dzierżawa według umowy kaucja pożądana. Olejniczak Tadeusz, Ostrzeszów. Kolejowa. zdg 35 417

22. ZGUBY

Pies
duży przybłąkał się. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 461

Skradzioną
książeczkę wojskową, bezrobocia, oraz inne dokumenty na nazwisko Michał Dziubiński, unieważniam. zdg 35 493

23. ROZMAITE

Futra
spody pod futra, wydry, lisy — skóry wszelkiego rodzaju na obsady, reperacje futer fachowo i tanio

Józef Dawid
Poznań, Nowa 11 przy Starym Rynku. Pg 7442-43.47

Jeszcze szczęśliwe ćwiartki
2 klasy poleca kolektor Kędziora, Sieroca 5/6. zdgr 32 833

Koncesje
od inwalidy wydzierżawię. Restauracja „Dwór Strzelecki" — Kilińskiego 15. zdg 35 533

Krawcowa
1.40 dziennie, utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 517

Przyjmę
przedstawicielstwo kolonjalne, — mydlarskie oraz cukierków i czekolady. Mam własny samochód. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 385

Prośba.
Inteligent od 5 lat bez pracy, ojciec rodziny, prosi litościwe osoby o łaskawe ofiarowanie ciepłej odzieży zwłaszcza płaszcza, którego mu brak — a zbliżająca się zima, daje się już dotkliwie we znaki. Gen. Umińskiego 7, m. 16. zdg 35 544

24. NAUKA

Poszukiwany
matematyk - fizyk, zakres gimnazjum typu mat.-przyr. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 311

Angielskiego
francuskiego, niemieckiego — udziela teoretycznie, praktycznie, tanio, rutynowana, wykształcona osoba. Strzelecka 31, podwórze wprost, II. 34. zdg 33 258

Panienka
z lepszego domu, szuka dalszej nauki krawieczczyzny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 634.

Kursy kroju
Świętokrzyski 3

Koncesjonowane
Kazubowska. zdg 35 429

Łaciny
i niemieckiego udziela mgr. germanistyki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 420

25. MUZYKA

Lekcje
gry fortepianowej udziela dyplom, nauczycielka. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom narożny). zdg 34 126

Jazz - perkusista
violonczela lub vibraphon albo akordeon, śpiew potrzebny, grudzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 304

Duet
od zaraz. Młyńska 3. zdg 35 354

Duet
potrzebny zaraz. Winiarnia Boulevard, ul. Młyńska. zdg 35 377

Pracowita
uczciwa poszukuje jakiejkolwiek pracy za małem wynagrodzeniem, bez spania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 371

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem szuka posady mniejszej rodziny od 15. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 306

Poszukuję
prania, ładnie prasuję, ceruję. — Wielkie Garbary 36, m. 18. zdg 35 341

Dziewczyna
starsza uczciwa z prowincji szuka posady z gotowaniem i praniem zaraz lub od 15. 11. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 35 310

Sierota
uczciwa, pracowita, cośkolwiek z gotowaniem szuka posady od 15. z własną pościelą. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 316

Starsza
kucharka szuka posady na majątek z dobrem gotowaniem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 405

Dziewczyna
kochająca dzieci szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 324

Dziewczyna
skromna, uczciwa z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 326

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje posady z gotowaniem i do wszelkich prac. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 433

Służąca
szuka posady do wszystkiego. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 481

Osoba
uczciwa, przyjmie posługę z gotowaniem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 476

Pokojowa
uczciwa, sumienna, lub z gotowaniem przyjmie posadę do wszystkiego. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 475

Przychodnia
młoda poszukuje posadę, zna gotowanie, pranie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 360

Posługaczka
Małopolanka poszukuje posługi lub posady w większym domu od 15. najchętniej zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 530

Pokojowa
znająca szycie, prasowanie, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 507

Sierota
z prowincji szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 457

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 15. 11. wiek średni. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 454

Samodzielna
z dobrem gotowaniem do wszystkiego do samotnej osoby szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 453

Wyręczycielka
inteligentna przyjmie posadę za urzymanie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 35 441

Dziewczyna
do wszystkiego, umie pielęgnować dzieci, szuka posady bez gotowania, zaraz lub 15. 11. 36. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 439

Posługi
całodziennej poszukuje z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 470

Starsza
dziewczyna szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 466
uczciwa, czysta, sumienna, po-

Sierota
uczciwa, czysta, sumienna poszukuje posługi zaraz praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 465

Gosposia
wiejska dobrze polecona dobrem gotowaniem, szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 415

Gosposia
do wszystkiego, czysta, uczciwa, spokojna, samodzielnem gotowaniem poszukuje posady od 15 listopada. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 390

Uczciwa
pracowita, samodzielnem gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 389

Poszukuję
posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznań zdg 35 320

Dziewczyna
szuka posady od 15. do dzieci lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 383

Młodsza
uczciwa, dobre polecenie szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 381

Dziewczyna
szuka posady gotowaniem do wszystkiego od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 399

b) Inni

100,—
wynagrodzenia za otrzymanie stałej lekkiej posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 787

Ogrodnik
samotny, dobre wyszkolenie fachowe kwiaciarstwie - warzywnictwie i ogrodnictwie z kilkuletnią praktyką posiadający dobre referencje poszukuje posady na majątku zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 065

Chłopiec
16-letni, syn bardzo uczciwych rodziców poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Łask. oferty Kurjer Poznański zdg 34 171

Sekretarz adwokacki
(koncepista), 7 klas gimnazjum pisze biegle na maszynie zmien. posadę. — Grudziądz poste restante „Sekretarz" zdg 34 704

Panienka
lepszego domu szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Pozn zdg 34 635

Książkowy
bilansista, adm. domów poszukuje posady, popołudniowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 587

Były
kierownik tartaku poszukuje jakiejkolwiek posady względnie zastępstwa niekoniecznie z branży. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 303

Inteligentny
po wojsku, z średniem wykształceniem szuka jakiejkolwiek posady biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 149

Dekorator
kurs nowoczesnej dekoracji zagranicą — artykuły męskie, bławat itp. szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 287

Chłopak
z rowerem poszukuje miejsca. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 286

Szofer
prima referencje z dyplomem polsko-francuskiem trzeźwy, rzetelny wiek średni, żonaty, zna reparacje, włada językiem polskiem, — niemieckim i francuskim szuka posady na majątku okolica obojętna za skromnem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 331

Krawcowa
dzielna także przeróbki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 342

Fryzjer
damsko - męski, ondulator, dobra siła poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 350

Handlowiec
długoletnia praktyka wszelkich systemów krojenia szycia bielizny męskiej dobre świadectwa i referencje przyjmie posadę handlu lub fabryce. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 999

Biuralistka
młodsza, znająca dobrze książkowość, maszynę, oraz wszelkie prace biurowe przyjmie posadę w przedsiębiorstwie handlowem lub biurze prywatnem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 802

Krawcowa
praktyka, garderobę damską, — chłopięcą, reparacje przeróbki futer, za dom, majątek, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 818

Dla
syna mojego studenta agronomji poszukuję praktyki w majątku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 504

Panienka
młoda, przystojna, do bufetu, szuka posady, zna obsługę „Expressu". Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 440

Krawcowa
domowa szuka posady, krój bardzo dobry, na wszelką prace, — specj. płaszcze. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 521

Biurowa
z własną maszyną lat 30 poszukuje jakiejkolwiek pracy za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 372

Czeladnik
stolarski poszukuje pracy dwa i pół letnia praktyka, zna wszelkie prace w stolarstwie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 395

Prośba do pp. Pracodawców!

Były sekretarz miejski, obeznany w pracach biurowych, administracyjnych, podatkowych, Poznańczyk - powstaniec wielkopolski, sierżant rezerwy **od 63 miesięcy bez pracy,** ojciec rodziny, 6 osób, żyjący w skrajnej nędzy, **prosi pp. pracodawców o jakąkolwiek pracę chociażby fizyczną.** Łaskawe oferty **Stefan Kopczyński, Poznań, ul. Gen. Umińskiego 7 m. 16.** zg 638

Ogrodnik
kawaler, lat 30, dzielny w swym zawodzie pracował w wielkich i małych ogrodach poszukuje posady od 15 listopada lub później. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 515

Bufetowa
z prowincji uczciwa, wesoła uprzejma szuka posady do bufetu kelnerki od 15 listopada, 1 grudnia, miejscowość obojętna, chętnie Śląsk. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 512

Ogrodnik
kawaler, lat 31, dobry handlowiec, obeznany dokładnie w kwiaciarstwie, warzywnictwie pod szkłem, na gruncie, sadownictwie, parkownictwie, bartnictwie poszukuje posady samodzielnej. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 33 970

27. WOLNE MIEJSCA

Fotograf
retuszer lub retuszerka od zaraz potrzebny. Zakł. fotogr. St. Laskowski, Wolsztyn. zdg 34 173

Fabryka Mebli, Województwo Śląskie, poszukuje zdolnego
werkmistrza
Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Posada od zaraz. — Zgłoszenia przyjmuje administracja niniejszego pisma pod dg 3627

Dobra
zdolna, uczciwa ekspedjentka znajdzie stałą posadę. Bolesław Górski. Poznań, Nowa 7. Pończochy, trykotaże, bielizna. nr 20 216

Chłopiec
z rowerem potrzebny. Chwaliszewo 24 — 1. zdg 35 296

Ekspedjentka
do składu, kaucja potrzebna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 290

Podróżującego
na Poznań prowizję poszukuje Fabryka musztardy, korków. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 283

20 zł dziennie
zarabiają zastępcy i zastępczynie przy sprzedaży bardzo popularnego artykułu na raty. Zgłoszenia osobiste we wtorek 10. i w środę 11 listopada w Poznaniu „Hotel Monopol", u p. H. Zinnera w godz. 9—1 i 3—6. n 20 218

Dziewczyna
kucharka z dobrem gotowaniem, samodzielna do wszystkiego, dobre świadectwa porzebna na Pomorze. Zgłoszenia Dąbrowskiego 3, m. 13. zdg 35 356

Przedstawiciele
chrześcijanie, lekka praca domokrążna, stała praca, wysoki zarobek, kaucja bankowa. Łódź — Rzgowska 74 „Mocca". zdg 33 406

Agentów
inkasentów do sprzedaży materjałów sukiennych na raty poszukujemy w całej Polsce. „Pomoc". Lwów 15, Cerkiewna 18. ng 19 609

Dziewczyna
młodsza gotowaniem. Strzelecka 3 a, m. 6. zdg 35 485

Stolarz - poler.
z długoletnią praktyką na samodzielnych stanowiskach do większego przedsiębiorstwa poszukiwany. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 451

Wspólnika
z 5 000 do Fabrykacji Środków Spożywczych poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 479

Uczenice
z szkołą handl. mogą się zgłosić do konfekcji damskiej. A. Dzikowski, St. Rynek 49. Pg 8156-46,3

Kierownik gorzelni
obeznany z elektrycznością potrzebny natychmiast do zastępowania chorego gorzelanego. Zgłoszenia skierować do Biura Ogłoszeń „Par", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 46,4 Pg 8154-46,4

Urzędnik
podwórzowy, znajomość prowadzenia książek gospodarczych, energiczny polowy, własna bronią, rowerem potrzebny. Zgłoszenia, odpis świadectw, życiorys: Majętność Kretków, poczta Żerków. zdg 35 506

Służąca
do wszyskiego potrzebna od 15. bm. Zgłoszenia Marsz. Focha 86 m. 5. zdg 35 462

Dziewczyna
młodsza samodzielnem gotowaniem, praniem potrzebna zaraz. „Femina", Fredry 3. zdg 35 499

Maszynistka
biegła potrzebna od zaraz. Biuro „Rokord", Pierackiego 10. zdg 35 513

Młodszy
czeladnik krawiecki potrzebny. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 543

Fryzjerka
wodna trwała zaraz. Skarbowa 19 zdg 35 540

29 ROZRYWKA

Miło
wesoło zabawisz się jedynie tylko w „Edenie", plac Działowy. Pg 7 753-57.399

Kino
Corso. Wyprawy Krzyżowe. zdg 35 308

„Kaprys pięknej pani"
Przepyszna komedja — przemiłe melodje zdg 35 336

Kinoteatr „Sfinks"

Kino Oświatowe TCL
Dziś kolos twórczości genjalnego reżysera King Widora Na zgliszczach szczęścia oraz wielki almanach filmowy Foxa z kamera w świat. Ng 19 501/2

Restauracja Britania
Piłsudskiego 2, poleca wyborową kuchnię. Obiady 3 dań, abonament 90 gr. Porcje śniadankowe 50 groszy. dg 3269

Kino

Renaissance
Niesamowity film
„Czarownica"
Nadprogram mecz bokserski
Schmelling contra Louis
Pg 8158-46,7

„Kapelusz"
modnie przefasonowany odświeżony, zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Wytwórnia kapeluszy męskich, damskich, 27-go Grudnia 2, podwórze. zdg 35 552

Humor zagraniczny

Niezręczny.

— Panie Wacławie, niech pan przyjdzie do nas w niedzielę. Będzie kilka ładnych i młodych kobiet.

— Ja nie przychodzę dla ładnych i młodych kobiet, tylko dla pani. (x)

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc listopad 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45 większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149.